DESPRE
ȚĂ ȘI IDEAL

tărît încă la ceva precis. Mă gîndesc totuși că mai am încă timp... Știu însă un lucru sigur de pe acum și anume că tot ceea ce voi face îmi va cere o muncă foarte serioasă. Să nu uităm, de exemplu, că pentru a deveni, în zilele noastre, în care tehnica avansează așa de repede, muncitor calificat în domeniul chimiei, al construcțiilor sau al electricității, îți trebuie aproape tot atîta învățătură ca și unui bun tehnician.

Vasile Paul, clasa a VII-a *(serios, concentrat):* Noi avem norocul că în fața noastră stau atîtea meserii dintre care o putem alege pe cea care ni se potrivește nouă. Cîte meserii nu sînt de pildă, pe un platou de filmat, de la electrician la regizor! Îți poți folosi toate cunoștințele de fizică, de artă, de literatură. Eu aș vrea să semăn cu eroii romanului lui Constantin Chiriță — Cireșariii.

Rep: De ce chiar cu cireșarii?

V.P.: Pentru că sînt buni, curajoși, cinstiți... Scriu și eu povestiri, dar cînd le recitesc nu-mi mai plac și atunci le arunc.

Frăsia Alice Michaela, clasa a VII-a *(analitică):* Am vrut mai întîi să urmez medicina. Dar idealurile trebuie alese și ele după firea pe care o ai. Eu sînt o fire mai sensibilă. N-aș rezista într-o asemenea meserie. Va trebui să-mi aleg o meserie pe potriva firii mele. Dar cît va trebui să mai muncesc pînă atunci!

Smeu Gabriela, clasa a VIII-a *(cu realism, cu prudență):* Orice ideal mi-aș fixa eu, oricît de frumos ar fi acest ideal, el ar putea fi dat peste cap dacă nu aș lua examenul de admitere din vara aceasta. La un asemenea examen sînt materii care-ți plac foarte mult și materii de care te simți atras mai puțin. Principalul este să te prezinți bine la toate... Și-apoi vom mai vedea. Sînt atîtea meserii care ne așteaptă!

Manea Mirela, clasa a VI-a *(cu multă convingere):* Vreau să cunosc cît mai multe limbi străine. Nu este ușor. Dar ce grozav lucru este să-i citești pe Goethe, pe Schiller, pe Hugo, pe Shakespeare în original! Sau chiar un tratat de fizică, de chimie, dacă ești în specialitate.

Cazacu Cătălin, clasa a VI-a *(cu multă volubilitate):* Am un vis, poate cam naiv, să nu rîdeți: aș vrea să construiesc un cinematograf în care să încapă tot Bucureștiul. Ați înțeles, mă interesează domeniul construcțiilor... pînă atunci...

Rep: Pînă atunci?

C.C.: Trec de multe ori prin Piața Universității să văd cum se înalță noua clădire a Teatrului Național. Va fi o construcție splendidă.

Gheorghiu Valentin, clasa a VI-a *(visător, cu îndrăzneală totuși):* Idealul meu, deocamdată, este să învăț cît mai bine... Apoi...

Rep: Dacă vrei să ne răspunzi la următoarea întrebare: cum trebuie să fie, după părerea ta, un pionier ideal?

G.V.: Un copil care să știe să muncească, să se poarte, dar să se și joace foarte frumos. Și încă ceva: să aibă idei...

Rep: Sînt în detașamentul vostru asemenea pionieri?

G.V.: Sînt, bineînțeles. Numai că printre ei mai sînt și unii care știu numai să se joace foarte bine...

Viitorul începe azi!

Idealul! Un pisc spre care, înzecindu-și eforturile, fiecare dintre voi a și pornit cu o nobilă pasiune. Orizonturile pe care societatea socialistă le deschide în fața voastră sînt vaste. Numeroasele șantiere, fabrici, uzine, care s-au înălțat în toate colțurile țării, întinsele cîmpuri ale agriculturii socialiste, școlile, pe băncile cărora, sub îndrumarea învățătorilor și profesorilor îndrăgiți, își făuresc în prezent visurile lor peste 4 milioane de copii, sînt garanții sigure că toate aceste idealuri cutezătoare se vor împlini. Sîntem siguri că fiecare dintre voi a și ales un drum pe care să meargă în viață. Șantierul care a apărut de curînd în localitate, fabrica sau uzina la care lucrează tatăl de mai mulți ani, cîmpurile grele de roade pe care le-ați străbătut astă vară, v-au îndemnat la aceasta. Scrieți-ne deci, despre gîndurile voastre, despre idealurile voastre, dragi cutezători! Cele mai interesante scrisori vor fi publicate. Notați pe plic denumirea noii noastre rubrici «Viitorul începe azi!»

PETRE GHELMEZ
Foto: Gr. PREPELIȚĂ

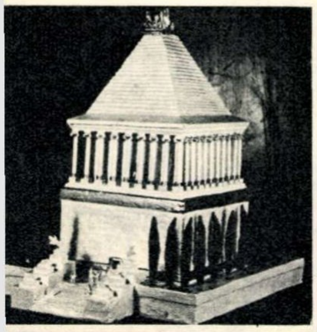

«Templul Artemisiei din Efes», executat în lemn, încununează străduința artistică a elevilor cu opera maestrului lor, profesorul Toth Elemer. Ar mai fi de vorbit si despre alte minuni — minunile lumii contemporane. magnetofonul, lucrare a elevului Gyurka Ladislau, sau racheta lui Mircea Ostoia întruchipînd zborul astral etc. Cîmpurean Octavian năzuiește să devină biolog. Din mîinile lui răsar cele mai ciudate animale preistorice de pe muntele Kilimandjaro. Iată și un peisaj în lut «Casa bunicii» lucrare a elevului Cristescu Silviu. Adevărată fire de artist, tăcut, gînditor, Rață Nicolae este unul dintre cei mai talentați membri ai cercului. Lucrează mult și în același timp e foarte modest. Nu-i place să fie lăudat. De data asta însă să ne ierte. Ne-au plăcut foarte mult excelentul basorelief «Brâncuși» executat după o fotografie, precum și basoreliefurile reprezentînd chipurile domnitorilor Mihai Viteazul și Cuza Vodă. Visul lui — și o invitație pentru noi: peste zece ani, vizionarea unui spectacol în scenografia semnată de el. Așadar, viitor pictor scenograf. Alte preferințe se îndreaptă spre realizarea unei machete înfățișînd vechi monumente istorice românești. Biserica domnească de la Tîrgoviște, Curtea de Argeș, Cozia, Voronețul lucrate tot în lut de către elevii Machedon Florin, Popa Septimiu. De la Ostoia Mircea așteptăm, desigur macheta orașului «fantezist» pe care visează să-l construiască cînd va deveni arhitect. Amintim totodată ansamblul sculptural-arhitectonic miniatural «La circ», realizat de întregul colectiv al cercului. Admirabile sînt suporturile și casetele lui Guban Septimiu — adevărate dantelării în traforaj. Lucrările expuse sînt de o mare diversitate. Te oprești cu un sentiment de pură contemplație în fața lor, rod al mîinilor vrăjite care modelează lutul și sculptează în lemn, încă de la vîrsta copilăriei, și vezi cum se zămislesc în minte și în suflet visele mari ale viitorului.

ILEANA PIȚA

FARUL DIN ALEXANDRIA

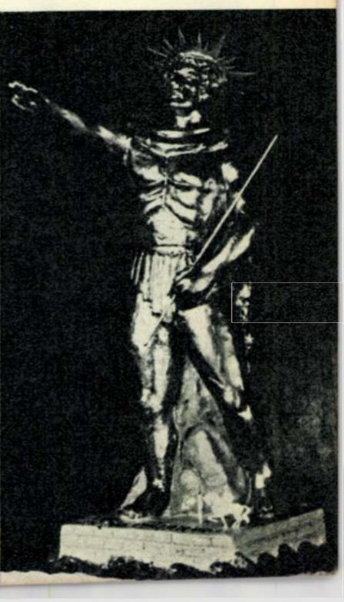

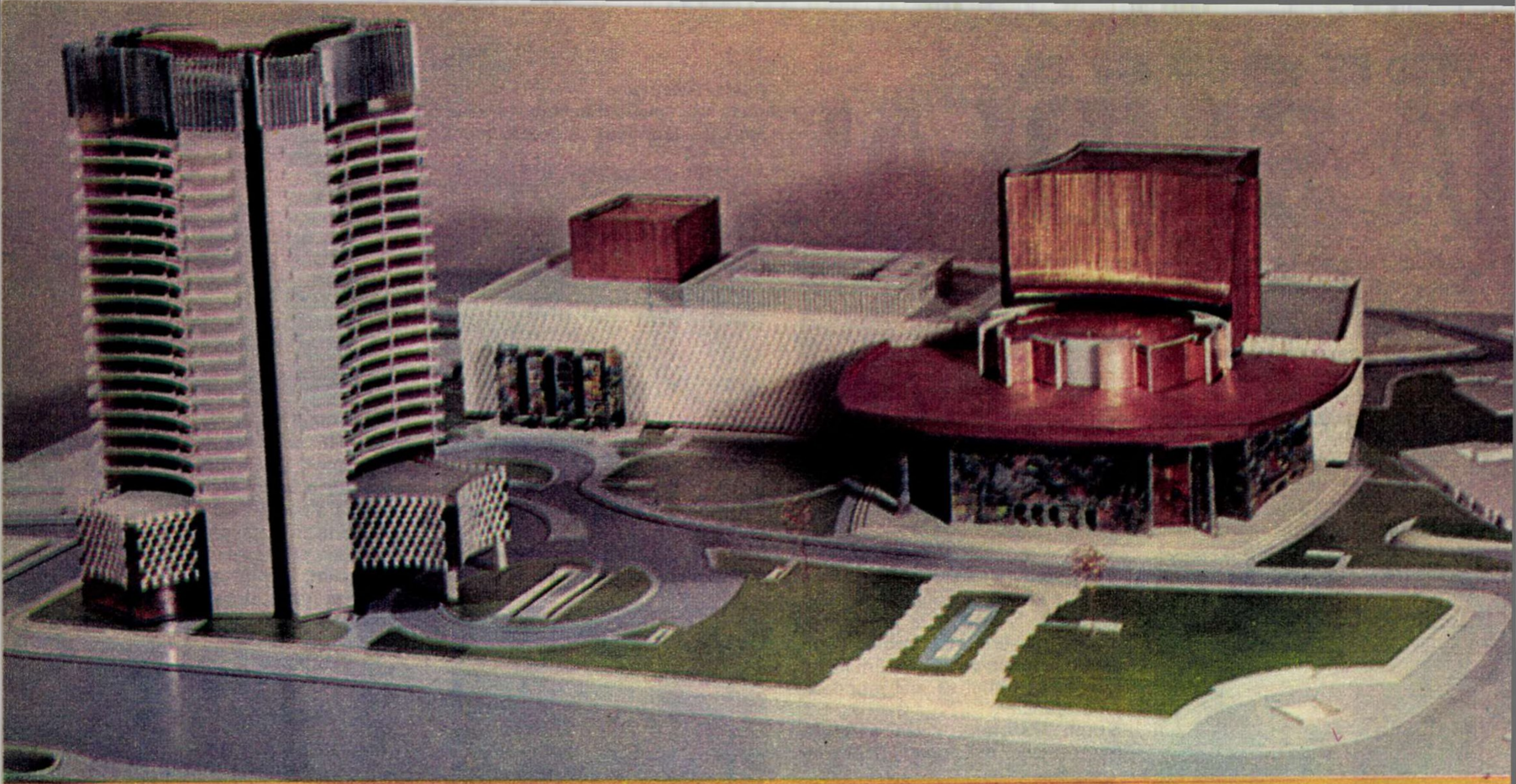

ARHITECTUL ROMEO BELEA, ȘEFUL PROIECTULUI PENTRU NOUL TEATRU NAȚIONAL, ȘI REDACTORUL NOSTRU BITI CARAGIALE VĂ INVITĂ LA O...

AVANPREMIERA în BETON și STICLA

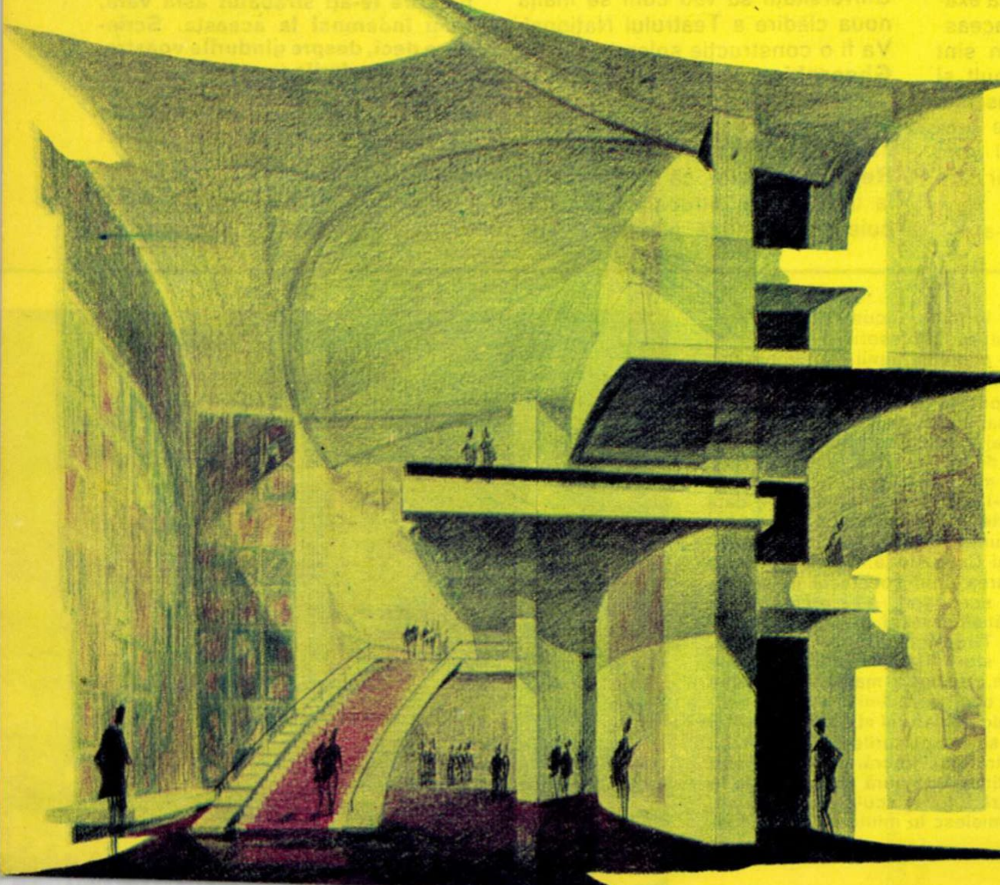

Din cele trei variante ale sălii Studio, vă prezentăm schița de sală și scena pentru teatrul elisabethan. Cu un mic efort de imaginație puteți muta astfel pachetul mobil A încît să formați o arenă. Pe de altă parte, dacă mutați pachetul B într-o poziție laterală similară cu pachetul A de pe desen, obțineți imaginea sălii italiene. Aceste operații pot fi mai ușor executate dacă decupați din hîrtie diferitele elemente mobile, pe care apoi le puteți aranja pe desen, obținînd voi înșivă cele trei variante ale sălii Studio a Teatrului Național.

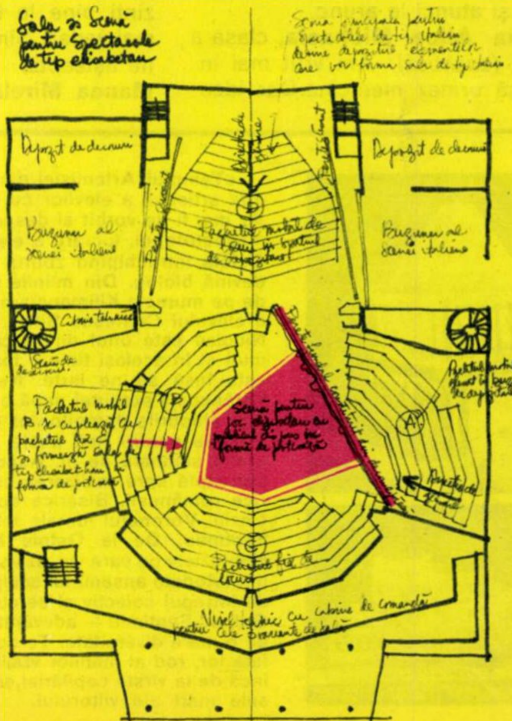
Sala și Scenă pentru Spectacole de tip elisabetan
Depozit de decoruri
Depozit de decoruri
Buzunar al scenei italiene
Buzunar al scenei italiene
Cabina tehnică
A
B
C
Pachetul mobil B se cuplează cu pachetul A și formează sala de tip elisabethan în formă de potcoavă

Constructorii bucureşteni ridică în prezent unul din cele mai frumoase aşezăminte de cultură, sediul primei noastre scene: **Teatrul Naţional.** Croită în linii moderne, construcţia din apropierea Universităţii, în Piaţa «Nicolae Bălcescu», a fost astfel concepută încît să fie demnă de înalta sa menire.

Cum va arăta noul edificiu al Teatrului Naţional? Să-l vizităm deocamdată cu ajutorul... imaginaţiei.

După ce aţi lăsat maşina în parcajul subteran, puteţi urca direct în vestibulul teatrului. Traversaţi holurile moderne şi iată-vă dintr-o dată parcă în pragul sălii principale. Tapiseria în nuanţe aurii a scaunelor se echilibrează cu roşul stins al pereţilor, creînd o atmosferă intimă, caldă, propice exprimării artistice celei mai elevate, care trebuie să meargă direct la sufletul omului.

În această idee,un interes deosebit prezintă şi scena, concepută după toate cerinţele teatrului modern. Nu uităm că regizori de prestigiu, împreună cu un grup de arhitecţi, au colindat lumea studiind cele mai interesante construcţii teatrale şi confruntîndu-le cu propriile lor idei. În sala principală a teatrului, scena este clasică, de tip italian, cum se zice: actorii joacă în faţa spectatorilor. Dar Teatrul Naţional are două săli, cea de a doua, sala Studioului, poate fi nu numai clasică, ci şi în formă de arenă, în care scena este înconjurată din toate părţile de spectatori, sau de tip elisabethan, ca pe vremea lui Shakespeare, cu publicul plasat pe trei laturi ale locului de joc. Secretul acestei metamorfoze constă în mişcarea a trei pachete de scaune mobile. Regizorul îşi adaptează astfel scena şi sala după cerinţele spectacolului.

Schiţa alăturată, oferită de **arhitectul ROMEO BELEA,** şeful proiectului, precum şi interviul acordat de domnia sa revistei noastre, ne aduc noi şi interesante date despre construcţia Teatrului Naţional.

RED. Privind imaginile din proiect, ale viitorului teatru, avem impresia că ne aflăm în faţa unei zămisliri de basm. Liniile şi coloritul său evocă atmosfera unei aşezări echilibrate, luminoase. Aşa va arăta Teatrul Naţional, a cărui construcţie «la roşu» a început să se impună tot mai mult în Piaţa Nicolae Bălcescu?

R.B. Da, şi chiar mai frumos. Cel puţin aşa îl vrem şi aşa l-am văzut în schiţele noastre, în zile şi nopţi de lucru neîntrerupt. În faţa planşetei de lucru, din linii şi planuri întretăiate se năştea viziunea arhitectonică ce vă apare în desenele alăturate.

RED. Cine a elaborat planurile acestei construcţii?

R.B. Proiectul pentru noul edificiu al Teatrului Naţional este elaborat de un colectiv de arhitecţi şi ingineri talentaţi şi cu multă pasiune, în care experienţa vîrstei unora din membrii săi se îmbină armonios cu entuziasmul şi tinereţea celorlalţi. Acest colectiv se află sub conducerea **prof. arh. HORIA MAICU,** responsabil al proiectării întregului ansamblu al Pieţii «N. Bălcescu», care cuprinde, pe lîngă Teatrul Naţional şi Hotelul Intercontinental, parcajul auto subteran şi pasajul de pietoni.

Acest proiect a necesitat din partea arhitecţilor **N. Cucu, J. Nămescu, A. Teodorov, R. Verona, R. Bordenache, E. Apostol,** a unor ingineri ca **D. Cişmigiu, A. Marinescu, D. Deleanu, P. Benghiuş** şi alţii, nenumărate studii, ani de documentări, frămîntări şi căutări funcţionale, tehnice, economice, plastice.

RED. Ştim că, în practica arhitecturii, una din cele mai grele teme este socotită teatrul. De ce?

R.B. Mai întîi aş vrea să subliniez că dificultăţile proiectării unui teatru există pe plan mondial şi ele vin din multitudinea de funcţionalităţi a unui astfel de local, care este în acelaşi timp spaţiu pentru actori, spaţiu pentru public, pentru partea tehnică şi administrativă. Imaginile alăturate arată că proiectanţii noştri au rezolvat bine aceste probleme grele. Ei au calculat de exemplu ca vizibilitatea şi audibilitatea să fie perfecte pentru cele 980 scaune din sala principală (700 scaune la parter, iar restul orînduite într-un şir de loji), ca şi în sala Studioului. Să nu uităm că într-o sală de teatru confortul acustic trebuie să fie obţinut prin audibilitate naturală, fără mijloace electronice. Lumina a fost asigurată printr-un ingenios joc de reflectoare mascate în plafon. Spaţiul pentru garderobă a fost astfel calculat, încît fiecare să-şi poată lua haina în cîteva minute. Iar foaierurile vor constitui spaţii agreabile, confortabile pentru public, în pauze.

RED. O construcţie urbanistică, într-un oraş cu personalitate ca Bucureştiul, presupune şi o expresie plastică adecvată. Cum va arăta teatrul după ce artiştii plastici îşi vor spune cuvîntul?

R.B. Hotărîţi să realizăm proiectul unui teatru demn de renumele primei scene a ţării, am căutat ca expresia plastică să exprime, în forme noi, fondul unor tradiţii de arhitectură vechi, bogate, impresionante prin valorile pe care le cuprind. Cum se vor prezenta viitoarele fresce şi tapiserii nu vă putem spune deocamdată. Cîteva mari concursuri, la care fără îndoială vor participa cei mai de frunte artişti plastici ai ţării, vor rezolva aceste deziderate ale noastre.

Sperăm ca rezultatul anilor de studii să fie la înălţimea dorinţelor noastre.

Carte de vizită

TEATRUL NAŢIONAL ION LUCA CARAGIALE

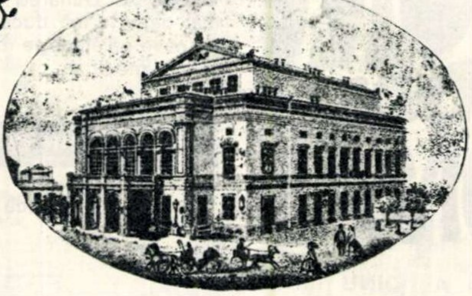

Teatrul Naţional la 1866.

- 1852 este anul inaugurării Teatrului cel Mare din Bucureşti care peste cîţiva ani avea să poarte denumirea oficială de Teatrul Naţional. Această clădire aflată în locul care poartă azi numele de Piaţa Teatrului, a fost distrusă în urma bombardamentelor din 1944.

- În zilele Unirii (1859) actorii Teatrului Naţional au ţinut să-şi exprime bucuria dînd un spectacol închinat acestui eveniment. În final, cînd toţi actorii au prins să joace Hora Unirii, entuziasmul publicului n-a mai cunoscut margini.

- În jurul anilor 1869-70 situaţia materială a actorilor este atît de grea încît ei sînt nevoiţi să plece care încotro. În trupa ambulantă condusă de actorul Pascali, s-a aflat, pe atunci, tînărul Mihail Eminescu. În miez de iarnă, mulţi actori ai Naţionalului bucureştean au rămas să trăiască din «fondul milelor» de la primărie.

- Numele lui Ion Luca Caragiale este legat de cel al Teatrului Naţional. El a fost acolo, rînd pe rînd, sufleor, traducător de piese, mai tîrziu, el însuşi autor, şi pentru scurt timp directorul teatrului.

- La 13 noiembrie 1884 are loc prima reprezentaţie cu piesa «O scrisoare pierdută» de I.L. Caragiale. Constantin Nottara interpretează rolul lui Ştefan Tipătescu, alături de Aristizza Romanescu în rolul Zoiei.

- Primul nostru cronicar dramatic în adevăratul înţeles al cuvîntului a fost Nicolae Filimon, autorul romanului «Ciocoii vechi şi noi». Însemnările sale despre repertoriu, despre rolul teatrului sînt de o mare profunzime.

- Va rămîne de neuitat în memoria spectatorilor din anii noştri interpretarea pe care a dat-o regretatul actor Mihai Popescu rolului lui Nicolae Bălcescu, din piesa cu acelaşi nume de Camil Petrescu.

- Se spune că în primele montări, pe scena Naţionalului, ale piesei «Macbeth» de Shakespeare, apariţia fantomelor era atît de naturală încît spectatorii au sărit de la locurile lor, înspăimîntaţi.

- Pînă în anul 1820 jocul de lumini pe scenă era asigurat de lumînări. Din 1820, introducerea gazului aerian a prilejuit o mai mare varietate a jocului de lumini şi umbre. Dar vai, ironie, neplata gazului punea adeseori în primejdie desfăşurarea spectacolelor.

- În anul 1957, la Festivalul de la Veneţia, Teatrul Naţional a fost premiat pentru spectacolul «Bădăranii» de Carlo Goldoni, în montarea cunoscutului regizor Sică Alexandrescu. Această distincţie obţinută chiar în oraşul de care-i atît de legată creaţia lui Goldoni rămîne un titlu de onoare pentru teatrul nostru.

- Acum cîţiva ani, figura marelui actor şi animator al teatrului românesc care a fost Matei Millo a prins viaţă într-un interesant spectacol pe scena Teatrului Naţional bucureştean. Titlul piesei: «Matei Millo sau Căruţa cu paiaţe». Autor: Mircea Ştefănescu. În rolul lui Matei Millo au jucat pe rînd actorii Marcel Anghelescu şi Ion Finteşteanu.

Matei Millo în rolul lui «Barbu Lăutaru».

Aristizza Romanescu (1854—1918).

GALAȚI DIMENSIUNI CONTEMPORANE

Reportaj de AL. DINU IFRIM

1

ANCORE

Dumitru Cazacu a dus fluierul la gură. Așteaptă însă. Nu dă semnalul de lansare. Așa că nava uriașă, pe puntea căreia, sus, se îmbulzesc zăpezi de ceață alburie, rămîne neclintită, prizonieră parîmelor.

Deodată, sticla de șampanie explodează izbită de platoșa navei, după tradiție.

Acum e momentul. Clipa așteptată cu nerăbdare și emoție de atîtea săptămîni și luni de muncă încordată a sosit: sunetul fluierului spintecă văzduhul.

Și-n clipa aceea, zece topoare cu tăiș de lance ascuțită, cad năpraznic asupra parîmelor încordate ca niște vine.

Nava, eliberată acum din strînsoarea legăturilor puternice, lunecă pe sănii, pe ghețușul special din seu de oaie.

Dunărea își retrage apele și-și primește oaspetele cu solemnitatea salvelor fluide, bubuind ca din gură de tun.

O premieră. O premieră pe cunoscutul șantier naval gălățean, de la care, bineînțeles, maistrul Dumitru Cazacu nu poate lipsi — el conduce toate lansările.

De-a lungul anilor (și la semnalul său), **șapte sute șaizeci și patru de nave noi și-au ridicat ancora primind botezul fluviului;** iar Dunărea le-a deschis porțile și mai departe, să ducă faima constructorilor de nave gălățene pe întinsele căi ale mărilor și oceanelor.

BĂIETII DIN CELE TREI ȚIGLINE

O casă, pe o stradă liniștită, nu departe de gară.

2

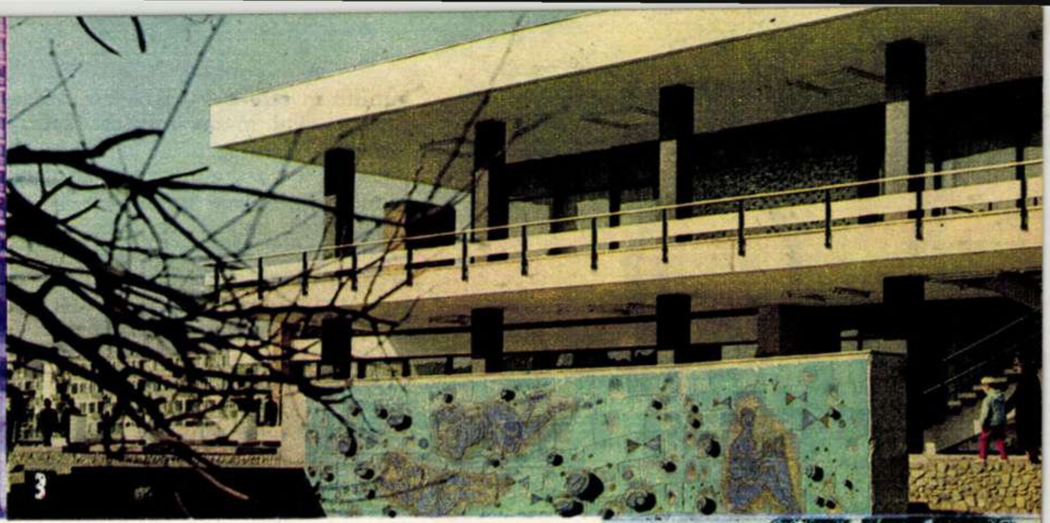

3

S-ar părea că asistăm la o oră de clasă. Băieți cu matricole școlare la mînă stau în bănci și notează în caiete ceea ce scrie profesorul pe tablă.

— Ei, și acum să vă văd la lucru, spune Vasile Mărgărit, profesorul, lăsînd creta din mînă.

Băieții se ridică zgomotoși din bănci și trec într-o sală alăturată, unde îi așteaptă un... cart (ne aflăm la Casa pionierilor).

— Dau eu drumul la motor! sare un prichindel, potrivindu-și ochelarii pe nas.

Preda Constantin, căci așa îl cheamă, apasă pe o manetă. O dată, de două ori...

Mașina cu roțile cît palma prinde să duduie, gata de plecare.

— Merge cu 40—45 km pe oră, explică profesorul. Avem deocamdată o singură mașină, dar așteptăm să ne sosească de la București încă șapte.

Orele de cerc se încheie. Dar băieții (cei mai mulți), printre care Crintea Cristinel, Amzu Radian, Preda Constantin, nu se despart, merg împreună pe același drum — noile cartiere cu sute de blocuri, care au adăugat Galațiului dimensiuni monumentale. Țiglina I, Țiglina II, Țiglina III...

PE UNDE A TRECUT CUZA

Galațiul are însă și o altă dimensiune, care suie pe firul istoriei. Așezare străveche, în preajma căreia romanii au ridicat o puternică fortăreață în anul 112, pe vremea Împăratului Traian, a cunoscut o dezvoltare continuă, încît începînd de prin secolul XVI aici se desfășura un intens trafic comercial, în portul său ancorînd nave din multe țări europene.

De meleagurile gălățene se leagă amintirea lui Petru Rareș. El își avea locuința pe malul lacului Brateș, unde a stat împreună cu mama sa, Domnica, timp de două decenii și ceva după moartea lui Ștefan cel Mare. Cînd au venit boierii să-i dea vestea că a fost ales domn, l-au găsit cu «mîjile la pește».

Pe strada Ghica Vodă se află un vechi monument arhitectonic, ale cărui ziduri au înfruntat nu numai vicisitudinile vremurilor. Este vorba de biserica-fortăreață **Precista,** datînd de pe vremea lui Ștefan cel Mare. Prevăzută cu turnuri puternice, creneluri și loc de observație pentru veghea străjilor, constituia punctul cel mai înaintat de apărare al Moldovei împotriva atacurilor otomane.

Statuia **docherilor,** impunător monument înălțat pe țărm, evocă lupta eroică a muncitorilor docheri și portuari de pe aceste meleaguri dunărene.

Galațiul se impune istoriei și prin figura fostului său pîrcălab, Alexandru Ioan Cuza, ales domnitor al Principatelor Unite. Clădirea muzeului de istorie din localitate, care se află exact pe locul unde se ridica locuința lui Cuza, păstrează într-o sală o parte din lucrurile care i-au aparținut. Atrag atenția jilțul din lemn de trandafir sculptat, etajera de cărți a doamnei Elena Cuza, paharele de cristal avînd încrustată emblema familiei domnitoare, precum și unele documente cu iscălitura lui Alexandru Ioan Cuza, care și-a purtat odinioară pașii pe sub vechii tei ce împodobesc frumosul oraș dunărean.

«NAVA-AMIRAL»

Asemenea Țiglinei, platoul vestic, cuprins între văile Cătușa și Mălina, ține de o geografie necunoscută cu cîțiva ani în urmă, monumentală.

Ne aflăm în fața marelui furnal — cel mai mare din țară.

— «Nava-amiral», așa i se zice pe la noi. Și spunînd asta, inginerul Petru Cristescu a scos din buzunar o bucată de sticlă neagră (pe care o păstrează permanent, ca pe un talisman marinăresc), chemîndu-mă să-l însoțesc pe... punte.

Urcăm niște scări întortocheate. Sus, de pe platforma largă, spectacolul e măreț. Fluviul incandescent își desferecă izvoarele, spumegă în buza oalelor, deasupra cărora trei curcubeie înstelate scrijelează aerul.

Dar pînă la o asemenea apoteoză...

Să rămînem încă în acest domeniu spectacular și să ne închipuim un tren cu 2 900 000 de vagoane: ar fi fost numai potrivit pentru a cuprinde în el pămîntul dislocat de cînd excavatoristul Nicolae Afteț a smuls din platoul (pe care se înalță azi combinatul) prima cupă; iar cu betonul fixat în temelie așezat pînă acum în coloanele mărețului edificiu siderurgic s-ar putea construi un bloc-turn cu peste 700 de etaje, atingînd înălțimi la care zboară avioanele supersonice.

— Și schelele n-au fost coborîte, al doilea furnal gigant, din vecinătate, e în plină ascensiune...

Galațiul, orașul «navei-amiral», își fixează viguros și solemn, pe stemă, alături de vechile însemne cu ancore dunărene, altele, simbol al cuceririlor socialiste: siluetele gemene ale celor mai mari furnale de pe pămîntul românesc.

În fotografiile noastre:

1. Brațe de fier pe țărmul dunărean.

2. Arhitectură contemporană gălățeană.

3. Covor de mozaic «țesut» în fațada unui bloc.

4. Floare de sticlă și beton.

5. Pe... puntea «navei-amiral».

6. Teatrul de stat.

*7. **O frumoasă operă sculpturală: statuia lui Mihai Eminescu.***

7

4

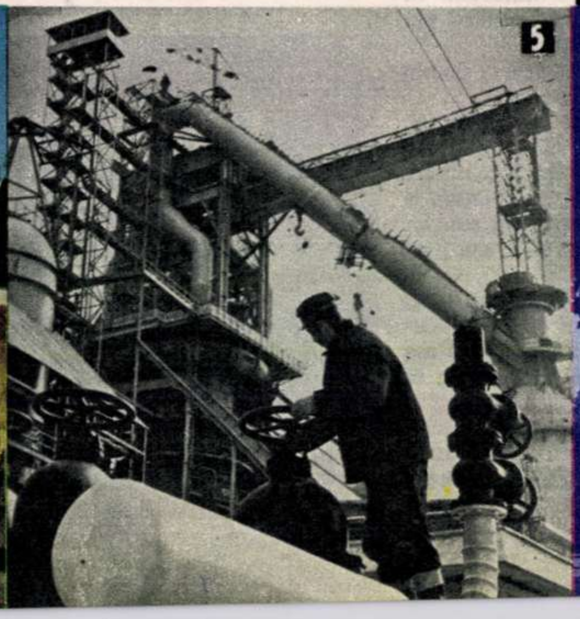

5

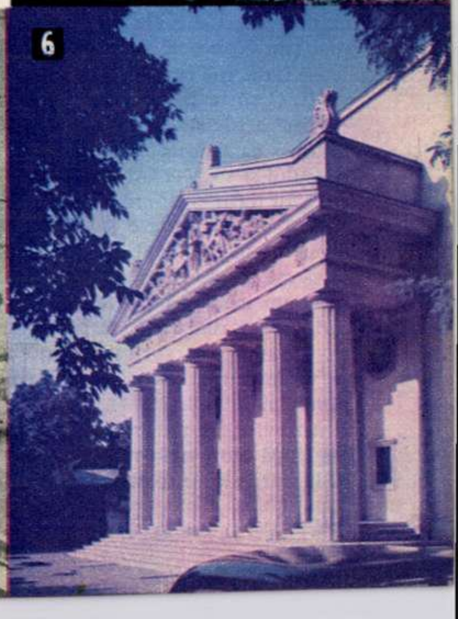

6

POVESTE CU SCHIURI

de **NICOLAE DAMIAN**

În ce strigăte au izbucnit și fetele, și băieții cînd profesorul a anunțat, la sfîrșitul orei de sport, că duminică vom pleca în excursie la munte! Bebe, care știa cît de mult îmi place muntele, se apropie de mine încet, cu brațele ușor îndepărtate de corp, închipuindu-și pesemne că în felul acesta arăta și mai mult a sportiv. Mă cuprinse cu o mînă pe după umeri și împingîndu-mă încet spre unul din colțuri îmi spuse:

— Cred că de astă dată te-ai hotărît.

— Eu...

— Nimic, mi-o reteză el scurt. Mergem mîine împreună și îți cumperi o pereche de schiuri pe cinste. Altfel, dă-mi voie să te întreb: de ce naiba mai mergi la munte?

A doua zi eram primii care intram în magazinul sportiv. Bebe și-a plimbat grăbit ochii de-a lungul rafturilor, a arătat apoi cu mîna o pereche strălucitoare de schiuri și le-a cerut. Erau de un roșu închis, ca vișina coaptă, și cu o dungă neagră la mijloc. Le-a întors pe o parte și pe alta, le-a pipăit, le-a încercat toate cataramele și toate chestiile alea care se află de obicei la orice pereche de schiuri. După ce se declară mulțumit, am ales și o pereche de bocanci pe măsura mea și ne-am întors acasă. Acolo am încălțat imediat bocancii și mi-am prins schiurile. În tot timpul ăsta Bebe vorbea și vorbea. M-a înnebunit cu explicațiile. Ce e ăla un plug sau o cristiană sau mai știu eu ce. Îl priveam speriat.

— Lasă, mă liniști el, lasă că o să vezi ce simplu va fi. O să te învăț totul acolo, pe loc.

Cînd a plecat ca să-și aranjeze și el lucrurile, a rămas ca a doua zi la ora cinci să cobor în fața blocului și să plecăm împreună. După ce mi-am pregătit totul și m-am văzut în pat, nu puteam să adorm de nerăbdare și de emoții. Nu știu cît timp m-am zvîrcolit așa pe o parte și alta pînă ce să mă apuce somnul.

M-am trezit în țipetele furioase ale lui Bebe, care trăgea plapuma de pe mine.

— Puteam să jur, auzi, puteam să jur că așa se va întîmpla. Scoală, dacă nu vrei cumva să rămînem de căruță!

Am sărit din pat, mirat că mama nu mă trezise așa după cum ne-am înțeles de cu seară. Noroc că lucrurile erau toate la locul lor și, în cele cîteva minute în care Bebe străbătu camera de la un capăt la altul, m-am îmbrăcat rapid. Am apucat într-o mînă rucsacul și în alta schiurile și am plecat. Cînd am ajuns la gară, mai erau cîteva minute pînă pleca trenul, așa că am luat-o la fugă. N-am apucat să urcăm bine în ultimul vagon, că s-a și pus în mișcare. Am străbătut vreo patru sau cinci vagoane pînă ce am dat de ai noștri, care ne-au înconjurat imediat și a început să plouă cu întrebări. Bebe, care încă era supărat pe mine, dădea explicații tuturor și bineînțeles că toate oalele se spărgeau în capul meu.

Drumul a fost minunat. În gară, în schimb, la sosire, era o hărmălaie de nedescris. Grupuri compacte stabileau în comun planuri de acțiune, inși răzleți, rătăciți de colectivul lor, își strigau prietenii pe nume, iar unii, numai așa ca să se afle în treabă, chiuiau și scoteau olariuri. Abia am străbătut babilonia de acolo.

La cabană am urcat cu telefericul. Zările se lărgeau pe măsură ce urcam, albastre și ușor pierdute într-o ceață argintie. Văile erau ascunse în umbrele viorii ale crestelor ascuțite și ale piscurilor înalte care împungeau ca niște suliți de sticlă cerul. Sub noi, pădurile alunecau încet, rotindu-se ușor. Gara și casele orășelului păreau, acolo, jos de tot, niște jucării așezate de o parte și alta a căii ferate pe care tocmai se tîra cu viteza unui melc un tren ce șuiera și umplu văile de ecouri repetate.

Ajunși la cabană, doar ne-am lăsat lucrurile și ne-am dus la pîrtia de schi. Cîțiva schiori o coborau și dispăreau jos, în stînga, unde zăpada strălucea ca o fereastră bătută de soare. Alții o urcau încet.

Bebe își aranjă schiurile și, după ce-mi spuse că se va întoarce imediat, o porni în jos ca un bolid. Se opri însă brusc la jumătatea pirtiei și se lăsă pe vine. Și pentru că întîrzia prea mult acolo, jos, iar eu îmi pierdusem răbdarea cu totul, mi-am aliniat schiurile și am încercat să mi le prind. A fost mai ușor decît am crezut eu. Am împins ușor cu bețele pînă am ajuns în vîrful pantei. Mi-am amintit de sfaturile lui Bebe și mi-am apropiat cît mai mult picioarele. Apoi, aplecîndu-mă ușor în față, am simțit cum pornesc din loc. În spatele meu se auziră strigătele de mirare ale celorlalți. Aerul începu să-mi vuiască în dreptul urechilor, prinsesem viteză serioasă și mă apropiam de locul unde se oprise Bebe. Atunci am împins puternic cu călcîiele, zăpada scrîșni tare și scurt, un nor alb se ridică și m-am oprit chiar lîngă el.

— Ce s-a întîmplat? l-am întrebat

— Mi s-a slăbit o legătură, începu el, dar tăcu brusc, se ridică încet și holbîndu-se la mine îmi spuse:

— Ei, fir-ar să fie, cum ai ajuns aici?

— Cu schiurile, am răspuns simplu.

— Ascultă, domnule, ce înseamnă toată istoria asta? se răsti el la mine.

— Ce istorie?

— Cum ce istorie?! Tu, omul care nu ți-ai pus niciodată o pereche de schiuri în picioare, nu? Cum explici acum că...

— E, într-adevăr, pentru prima oară. Zău, Bebe, pe cinstea mea. Nu credeam să fie așa de simplu.

Mă asculta cu gura deschisă, cu totul uimit. După aceea am început urcușul, unul lîngă celălalt. Pe la jumătatea drumului se auziră strigătele celor rămași sus, care ne făceau semne și ne chemau. Cînd am ajuns printre ei, numai schiurile i-au împiedicat să mă ridice deasupra capetelor. Apoi am făcut mai multe curse de unul singur sau alături de Bebe. Atît el cît și ceilalți mă tratau acum ca pe unul care de cînd se știe nu făcuse altceva decît să schieze.

Spre sfîrșit, cînd s-a organizat și un concurs, mi-am spus că într-adevăr e o nebunie să mă bag în așa ceva. Dar colegii mei se repeziră asupra mea și nu se lăsară pînă ce nu m-au făcut să mă înscriu și eu. Mi-au prins un număr în spate și în față, 28 mi se pare, și mă îmbărbătau din toate părțile. Bebe avea 5. Am plecat printre ultimii, dar în scurt timp începui să las, unul cîte unul, pe ceilalți concurenți în spatele meu. Nu vedeam nimic altceva decît locul unde, jos, pădurile se apropiau mult între ele și albul zăpezii se îngusta tot mai tare. Deodată nu am mai zărit pe nimeni înaintea mea, era clar, mă aflam în fruntea tuturor. Zburam cu o viteză amețitoare, încît abia apucam să văd cum pădurile parcă îmi făceau loc, văile își ridicau fumul, colinele coborau la același nivel cu restul pîrtiei, lăsîndu-mi drum liber. Deodată însă pădurile dispărură cu totul, nu se mai zărea în față altceva decît un cerc mare, alb în jumătatea de jos, zăpada, și albastru în jumătatea de sus, cerul. Încet, încet, albul scădea, albastrul cîștiga în suprafață. Am încercat să frînez, să fac un plug, am încercat să cotesc, să fac o cristiană, să mă las pe o parte, am încercat și să cad, orice, numai să mă opresc din cursa aceea nebună. În zadar. Picioarele nu mă ascultau. Cerul devenea tot mai întins. În clipa în care m-am văzut la marginea platoului, am urlat cît am putut:

— Ajutor, ajutooor, ajutooooooor.

Cred că strigam de multă vreme așa, căzut în zăpadă, cu unul dintre schiuri rupt lîngă mine, cu celălalt alături, desprins și el. După un timp li s-au auzit vocile, se apropiau, abia așteptam să-i revăd. Bebe era în fruntea lor.

— Ce s-a întîmplat? strigă el de departe, repezindu-se spre mine.

M-a ajutat să mă ridic. Nu aveam nimic, doar o durere ușoară în glezna dreaptă. Cînd au apărut ceilalți, le-am spus fără să vreau.

— Copii, mi-a fost așa de dor de voi...

Urme pe gheață

Beatrice Huștiu

Sub fulgii sclipitori de nea
Grăbea un zbor să înflorească,
Priveam cu dragoste cum ea,
Ca dintr-un basm, venea să crească.

Și-n jur lumină dăruia
Plutind prin aer și pe gheață;
Ca într-un zbor de flutur alb
Ce florilor le dă viață.

ION MOCA
medic, București

CĂLĂTORUL

povestire de MIHAI JEMĂNEANU

1485, toamna…

…Căzuse întîia brumă, cînd călătorul cel străin trecu hotarul Țării Moldovei. Cărțile întărite cu peceți îi îngăduiau să treacă nestingherit, pe oriunde ar fi voit. Ca unul care nu avea asupră-i arme ori pungi cu galbeni, n-avea nici de ce a se teme.

Stătuse în șea toată ziulica. Și acum, către seară, era ostenit. Undeva, înaintea lui, în amestecul feluritelor umbre și lumini pe care le prilejuia amurgul, desluși o casă scundă, țărănească. O clipă se opri locului, pregetînd. Pe urmă se îndreptă hotărît către dînsa, îndemnîndu-și roibul pe poteca strîmtă și stăpînindu-l abia dinaintea porții.

N-apucă să bată-n lemnul ei, că zăvozii curții se și porniră să latre aprig. Un opaiț se-aprinse-ntr-un ochi de fereastră, iar un glas de bărbat răzbătu mai apoi pînă-n drum:

— Care-i acolo?

— Om bun! Mă rog de găzduire.

— Poftește!

Curînd, la porunca stăpînului, cîinii din ogradă tăcură, mîrîind numai, cînd și cînd. Calul, simțind aproape ieslea cu fîn moale, nechează ușurel. Călătorul cel străin fu îndemnat să intre-n casă.

La lumina palidă a opaițului, el întrevăzu pentru întîia dată chipul gazdei și pe acela al nevestei lui. Îi plăcură fețele lor blajine. Asemenea și obrazul rotund și bălai al copilului care dormea într-un leagăn. Dar inima i se strînse cînd, în afara laviței pe care stătea și a măsuței joase, nu mai desluși alte lucruri.

Pe un perete al odăii văzu — mirîndu-se că o vede acolo — o coasă.

— Asta ți-i unealta?

— Și unealta, și arma — răspunse simplu gospodarul.

Străinul păru că nu înțelege:

— Cum adică?

— Cum să-ți spun eu matale? Verile, tai cu ea grîul… ori fînul… Iarna, dacă-i nevoie, cum s-a întîmplat deunăzi la Podu' Înalt, tai și turci…

Țăranul vorbise agale, fără patimă. Și poate tocmai de aceea oaspetele tresări. Se mai uită o dată la gazda lui, voii parcă să-l mai întrebe ceva, dar se răzgîndi curînd și tăcu.

Pe un talger de lemn, femeia aduse o bucată de pîine și o cană cu lapte. Bărbatul crezu de cuviință să spună:

— Să nu te supere sărăcia noastră. Dar din ce-avem, dăm din toată inima.

Călătorul mulțumi și mîncă în tăcere. Iar în tot acest răstimp, gazdele nu-l tulburară cu nici o vorbă. Într-un tîrziu, una din ele îndrăzni:

— Matale rămîi să dormi aicea, pe laviță. Noi, cu flăcăul ista, ne-om duce-n cealaltă odaie. Noapte bună.

— Noapte bună, murmură și oaspetele.

Dar, dintr-o pricină ori alta, somnul nu se lipi de dînsul pînă către ziuă. Gînduri felurite îl ținură treaz ceasuri în șir. Gînduri despre gazda lui și despre coasa din peretele odăii. Despre lunecarea lor prin holdele de grîu și despre șuierul biruitor la Podu' Înalt. Gînduri…gînduri… pînă la cel dintîi cîntec al cocoșilor. Atunci ieși din casa scundă, afară.

În prag, o priveliște neasemuită îl țintui locului: pe prispa strîmtă, în dimineața rece de brumar, dormeau alături — abia acoperiți cu o velință — țăranul și femeia lui și copilul.

Cercetă dintr-o căutătură casa: n-avea altă odaie!

…Călătorul cel străin fusese în multe părți ale lumii. Dar asemenea întîmplare încă nu-i fusese dat să petreacă.

Simți așa ca un fel de tulburare pe sub pleoape și nu știu ce să creadă. Își desfăcu pieptarul de catifea liliachie și, dintr-un ascunziș al lui, scoase cîțiva galbeni cu stema Republicii Venețiene. Îi strînse într-o batistă de mătasă — ca într-o pungă — și-i lăsă pe masa la care cinase în ajun. Se înclină apoi dinaintea somnului omenoșilor oameni, își luă roibul și porni la drum.

Pe cerul toamnei, soarele nu se ridicase nici de-o suliță, cînd auzi din urmă tropot aprig. Întoarse capul și, ca orice bărbat, duse mîna la jungher. Un călăreț venea în goană către dînsul.

— Cine să fie?

Își opri calul, să se uite mai cu luare aminte la cel care se apropia. Dar se liniști pe de-antregul, de cum își recunoscu gazda.

— Ce s-a întîmplat? — îl întrebă el cu bună voie.

Țăranul însă nu-i răspunse la fel. Chipul blajin de aseară se preschimbase acum. Era aspru și întunecat:

— Te-am primit și te-am omenit, după putere. De ce-ai vrut să mă batjocorești? Ia-ți înapoi galbenii!

Și, odată cu vorbele, îi aruncă punga cea de mătasă. Își întoarse apoi calul și se pierdu ca o nălucă în depărtarea cîmpului.

…Cîteva luni mai tîrziu, călătorul cel străin istorisea întîmplarea la curtea unui împărat oarecare.

— Și nu l-ai străpuns cu sabia?, se semeți un prinț cu stele și cu fireturi.

— Dimpotrivă, răspunse călătorul, i-am cerut iertare. Fiindcă, în sărăcia lui, s-a dovedit mai bogat ca mine. Și în omenia lui blîndă — cu mult mai tare…

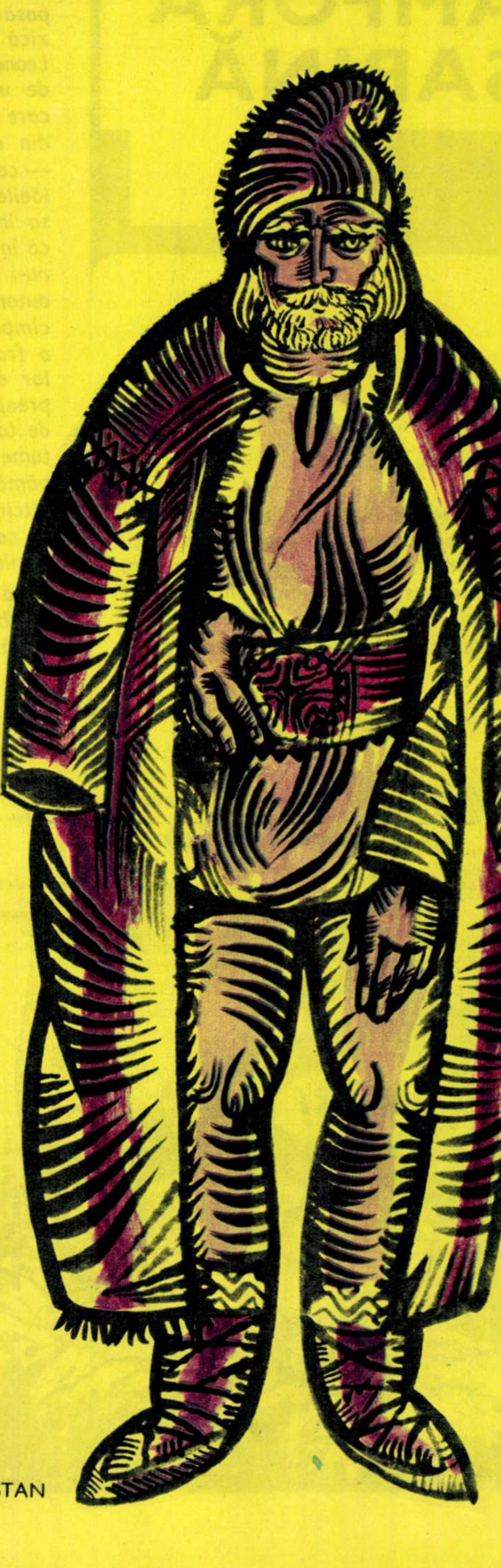

desen:
DONE STAN

Un serial de aventură și detectivism de POP SIMION

4

AMFORA SABINĂ

4. AMAZOANA

Vînzoleala de lîngă cortul portocaliu e în toi; s-au adunat aproape toţi turiştii nimeriţi aci, la cetatea Histriei, în această zi şi la această oră (adică sîmbătă, 21 septembrie 1968, solstiţiu de toamnă, orele şaptesprezece şi un minut, pe înserat, ca să ne menţinem în limitele exactităţii poliţiste). Reluăm serialul nostru exact din faza în care fusese întrerupt, amintind că bodegarul Aurică Păsat îi spune lui Leone, falsului ospătar: «la vezi, ce se întîmplă acolo?» la care formidabilul Leon Gaspar zice: «Mă duc, patroane» şi chiar aleargă prin cîmpia năpădită de ierburi roşcate, iar fuga lui e ca un zbor de pasăre, pentru că halatul de chelner se înfoaie asemeni unor aripi albe, prelungi, iar marele detectiv aterizează în forfota aceea în chip de pasăre grea, de baltă. Nici nu apucă să zică «Ce se întîmplă aici?» pentru că Leone e imediat redus la tăcere; îşi scoate de urgenţă batista roşie, de docher, cu care îşi şterge craniul mare, care asudă din abundenţă, pentru că înlăuntrul său — ce mai încolo, încoace — încep să sfîrîie ideile. Ochiul lui isteţ şi nemaipomenita sa inteligenţă ghicesc din prima secundă că în pantalonii bufanţi şi sub cipilica albă nu-i altcineva decît teribilul Dim Epsilon, autorul de romane poliţiste, chemat în cîmpul cu mistere prin telegrama aceea de o frază pe care cititorul şi-o aminteşte. Iar amazoana care îşi face de lucru în preajma lui, care mută mereu palmierul de tablă sau îi îmbracă pe curioşi în costume romane, cu scut şi coif galben cu pămătuf, ei bine, obrăznicătura aceea nu-i altcineva decît Sabina, fiica lui Dim Epsilon, de care autorul nu se desparte în peregrinările sale. E şcolăriţă, în cea de a opta clasă a unei şcoli de balet, o fiinţă plină de zburdălnicie şi vitalitate, făcută pentru joacă, alergătură şi dans. E antrenantă Sabina asta, matură pentru vîrsta ei, uneori prea matură, alteori dezarmant de copilăroasă, plină de candoare, de poezie, de vis. Poate că tocmai **nevoia de vis o** *face să fie prezentă lîngă ruinele Histriei, îmbrăcată atît de excentric şi gata de năzbîtii; e prinsă, desigur, în haloul de poezie al povestirii cu amfora sabină, promisă de Dim Epsilon, marele mincinos, care a aprins astfel via curiozitate a fetei pentru istorie şi arheologie, ca să o atragă apoi, treptat şi pe îndelete, în acţiunile pline de neprevăzut ale romanelor lui poliţiste. Fata-băieţoi deţine, astfel, roluri multiple în existenţa acestor romane de buzunar, care îi fascinează pe adolescenţi; e, în primul rînd, detectiv amator, apoi descoperitor de fapte aventuroase care te ţin cu sufletul la gură şi, în sfîrşit, personajul vagabond şi spiritul bun al acestor cărţi captivante.*

— Bun venit, bătrîne chichiri-michiri, îl salută Leon Gaspar într-un mod special pe Dim Epsilon, atrăgîndu-i astfel atenţia asupra persoanei sale, aproape de nerecunoscut.

— Ehei, chichiri-michiri!, îi răspunde în acelaşi fel fotograful ambulant, care are o tresărire de bună dispoziţie la vederea batistei roşii, cu care chelnerul acela îşi şterge chelia cu pistrui.

— **Hello,** *amazoana! o face atentă Leon Gaspar pe Sabina.*

— Chichiri-michiri!, îl salută şi fetişcana cu o fluturare de zîmbet şi un reverence perfect balerin.

— Che dice bambina, chichiri-mi-

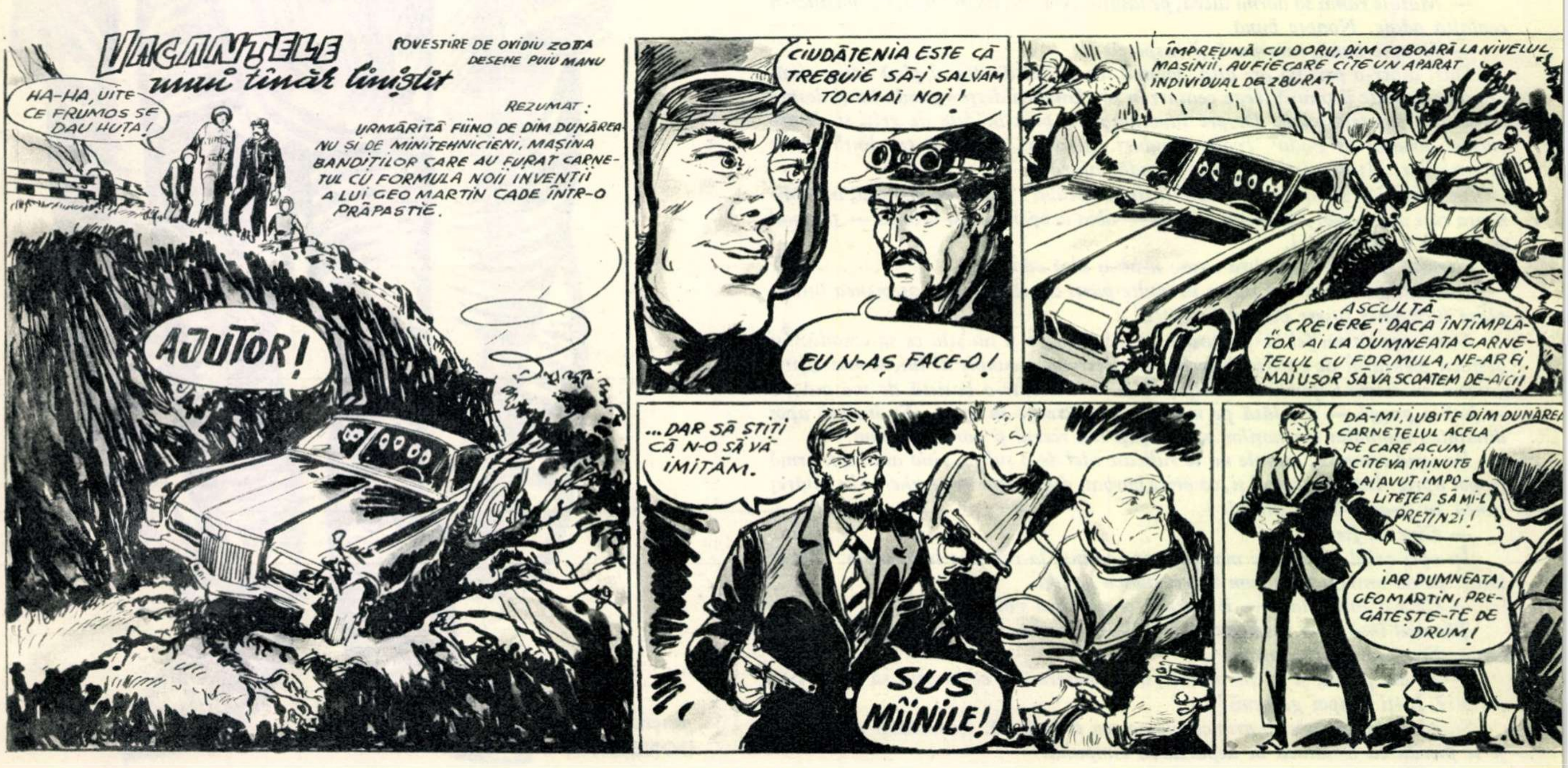
VACANȚELE unui tînăr liniștit
POVESTIRE DE OVIDIU ZOTTA
DESENE PUIU MANU
HA-HA, UITE CE FRUMOS SE DAU HUȚA!
REZUMAT:
URMĂRITĂ FIIND DE DIM DUNĂREANU ȘI DE MINITEHNICIENI, MAȘINA BANDIȚILOR CARE AU FURAT CARNETUL CU FORMULA NOII INVENȚII A LUI GEO MARTIN CADE ÎNTR-O PRĂPASTIE.
AJUTOR!
CIUDĂȚENIA ESTE CĂ TREBUIE SĂ-I SALVĂM TOCMAI NOI!
EU N-AȘ FACE-O!
ÎMPREUNĂ CU DORU, DIM COBOARĂ LA NIVELUL MAȘINII. AU FIECARE CÎTE UN APARAT INDIVIDUAL DE ZBURAT.
ASCULTĂ „CREIERE", DACĂ ÎNTÎMPLĂTOR AI LA DUMNEATA CARNETELUL CU FORMULA, NE-AR FI MAI UȘOR SĂ VĂ SCOATEM DE-AICI!
...DAR SĂ ȘTIȚI CĂ N-O SĂ VĂ IMITĂM.
SUS MÎINILE!
DĂ-MI, IUBITE DIM DUNĂREANU, CARNEȚELUL ACELA PE CARE ACUM CÎTEVA MINUTE AI AVUT IMPOLITEȚEA SĂ MI-L PRETINZI!
IAR DUMNEATA, GEO MARTIN, PREGĂTEȘTE-TE DE DRUM!

chiri?!, e nedumerit unul dintre italienii netunși, care îl stîrnește prin gesturile sale pe cel de al doilea, la fel de uimit de ceea ce se întîmplă; se decid amîndoi să se apropie încet-încet, cu pas lent și amenințător de amazoana în costum negru, de catifea, cu pantaloni puternic evazați, pantofi mov, cu tocuri groase, și bluzon portocaliu.

— Che dice bambina?, continuă să întrebe italianul netuns, urmat îndeaproape, la pas lent, de compatriotul său, de asemenea, netuns, cu care pătrunde înspre interiorul cercului viu pe care îl fac oamenii adunați acolo. Dar spre surprinderea tuturor, și în primul rînd al autorului de romane polițiste, Sabina nu-și pierde sîngele rece, nu cedează un pas în fața netunșilor; îi dă prin minte să pună mîna pe proiectorul fotografic, ciorchinele acela de becuri puternice, cu care vrea să le ia vederea celor doi. Tentativa nu reușește și netunșii înaintează tot mai mult spre interiorul cercului viu; se decide să joace ultima carte. Cînd italienii ajung la numai un pas de dînsa, se aude un clic și se stinge brusc proiectorul, învăluindu-i pe cei doi în semiobscuritate, ceea ce îi permite Sabinei să-și ducă dreapta în buzunarul pantalonilor evazați și, cu un gest rapid, să smulgă de acolo — ce credeți? — un pistol de toată frumusețea, mare, de dimensiuni Colt, ceea ce produce uimire și emoție printre cei prezenți. Cu degetul pe trăgaci, amazoana somează cu toată forța glasului ei:

— Attenzione, macaronari! secundă în care nervii fetei cedează și îi fuge puterea din trup, iar degetul, tremurător acum, apasă clar pe trăgaci.

O explozie muzicală se produce și din țeava pistolului nu țîșnește altceva decît ritmul nebun al melodiilor «lady Madona» și «monsieur caniball»; pistolul fetei-băiețoi nu-i altceva decît un tranzistor deghizat, adus de Dim Epsilon din Canada. O asemenea jucărie te scoate din cele mai neașteptate încurcături, cum se dovedește și în cazul de față, pentru că «macaronarii» netunși sînt înmărmuriți de întorsătura pe care au luat-o lucrurile. Ca să-i smulgă din penibila lor muțenie, Sabina începe să se unduie în ritmul de twist al melodiei care se revarsă din pistolul său muzical; italienii prind să danseze și ei, cu prudență, dar mai ales cu sinceră admirație pentru amazoana româncă, fata vioaie și de bun gust care i-a somat atît de energic și, totodată, delicat.

Deocamdată enigmele Histriei stăruie neatinse și nepătrunse de cei care au venit aici cu acest gînd; personajele noastre, după cum lesne observă cititorul, abia se deprind cu natura și felul de a fi al oamenilor în mijlocul cărora vor acționa. Toți trei sînt la post, sub masca și cu tertipul cel mai potrivit pentru a izbuti: formidabilul Leon Gaspar e pe post de chelner prost, de provincie, Dim Epsilon e pe acela de fotograf ambulant, iar Sabina, fata-băiețoi, își ia curajul să se arunce din plin în plasa evenimentelor care se vor dezghioca abia mîine si în zilele viitoare.

(VA URMA)

AGENDA MINITEHNICUS

PRIMA • LUCRARE

Vă relatam, în luna noiembrie 1968, că primele brevete au început să sosească la redacție cu mult înainte de termen. Iată că entuziaștii minitehnicieni își manifestă nerăbdarea și în ceea ce privește trimiterea construcțiilor.

Astfel, în luna decembrie, a sosit PRIMA LUCRARE a concursului, o șalupă cu

elice aeriană acționată de un motor electric. Autorul ei este elevul Gobei Mircea din Vatra Dornei, clasa a VI-a. Firește că lucrarea în sine e modestă față de ceea ce se pregătesc să ne trimită cei 3 000 de concurenți anunțați. Juriul o salută însă cu bucurie nu numai pentru că e prima lucrare în concurs, ci mai ales pentru că e prima lucrare tehnică a lui Mircea. Ținem să vă spunem că Gobei Mircea n-a avut nici un fel de înclinație pentru tehnică. Atras de concursul nostru, ajutat de profesori și de colegii săi, Mircea însă a izbutit. Așa cum ne declara într-o scrisoare, el e la «ora aceasta fermecat de tehnică» și va face lucrări din ce în ce mai complexe.

Noi te felicităm, dragă Mircea, pentru cele două «premiere» ale tale și, întrucît lucrarea ta e funcțională, înseamnă că ai trecut primul hop, adică ea va intra în concurs.

Îți urăm mult succes!

JURIUL

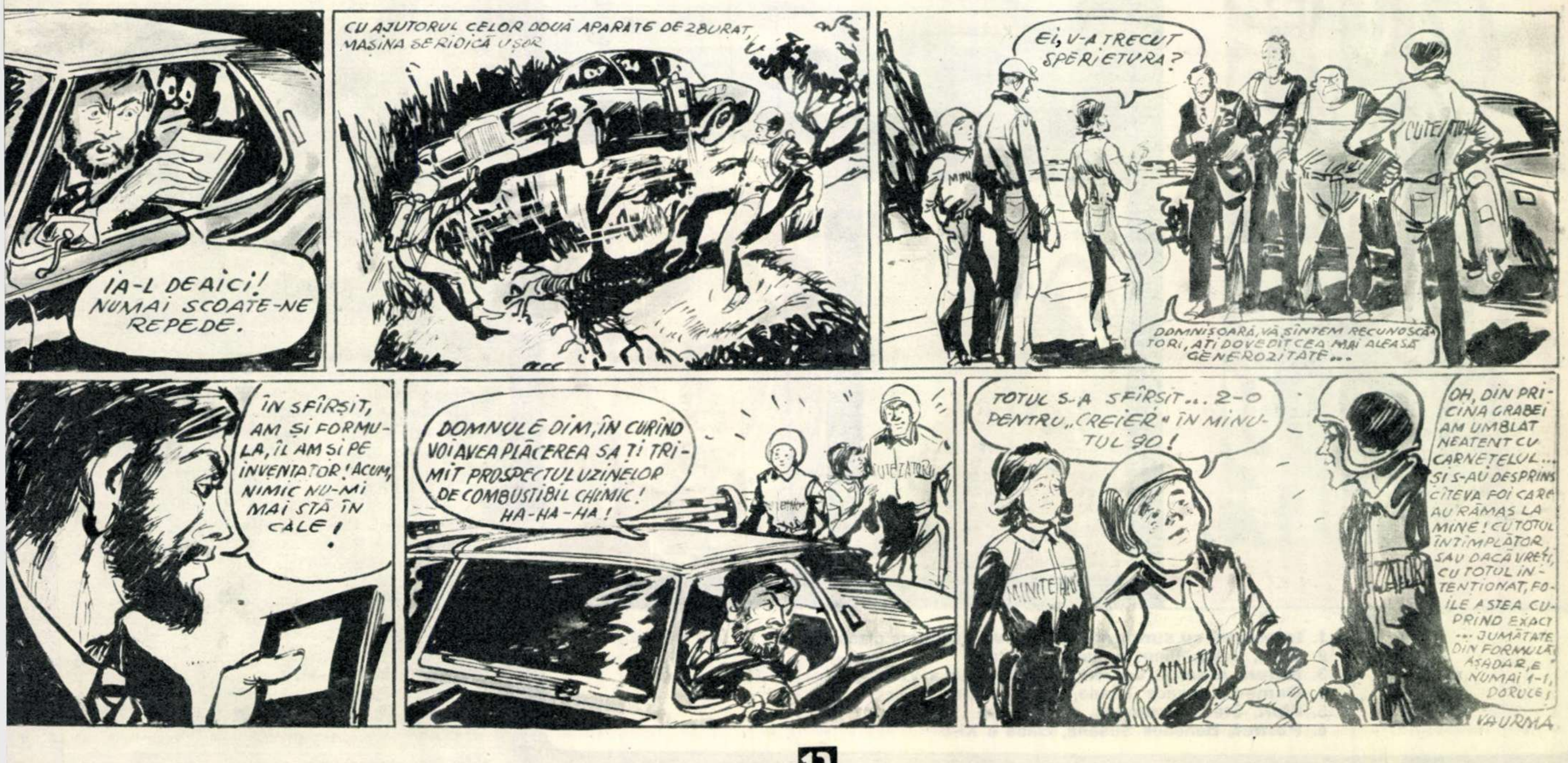
IA-L DE AICI! NUMAI SCOATE-NE REPEDE.
CU AJUTORUL CELOR DOUĂ APARATE DE ZBURAT, MAȘINA SE RIDICĂ UȘOR
EI, V-A TRECUT SPERIETURA?
CUTEZ
MINI
DOMNIȘOARĂ, VĂ SÎNTEM RECUNOSCĂTORI, AȚI DOVEDIT CEA MAI ALEASĂ GENEROZITATE...
ÎN SFÎRȘIT, AM ȘI FORMULA, ÎL AM ȘI PE INVENTATOR! ACUM, NIMIC NU-MI MAI STĂ ÎN CALE!
DOMNULE DIM, ÎN CURÎND VOI AVEA PLĂCEREA SĂ ȚI TRIMIT PROSPECTUL UZINELOR DE COMBUSTIBIL CHIMIC! HA-HA-HA!
CUTEZĂTORII
TOTUL S-A SFÎRȘIT... 2-0 PENTRU „CREIER" ÎN MINUTUL 90!
OH, DIN PRICINA GRABEI AM UMBLAT NEATENT CU CARNEȚELUL... ȘI S-AU DESPRINS CÎTEVA FOI CARE AU RĂMAS LA MINE! CU TOTUL ÎNTÎMPLĂTOR, SAU DACĂ VREȚI, CU TOTUL INTENȚIONAT, FOILE ASTEA CUPRIND EXACT ... JUMĂTATE DIN FORMULĂ! AȘADAR, E NUMAI 1-1, DORUCE!
MINITEHN
MINIT
VA URMA

GALERIILE DE ARTĂ

Cutezătorii

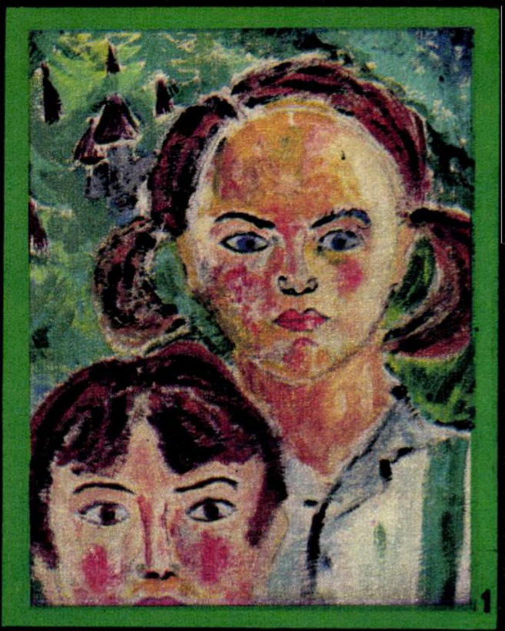
1

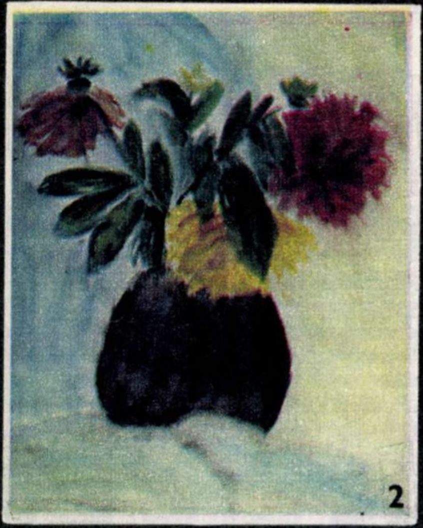
2

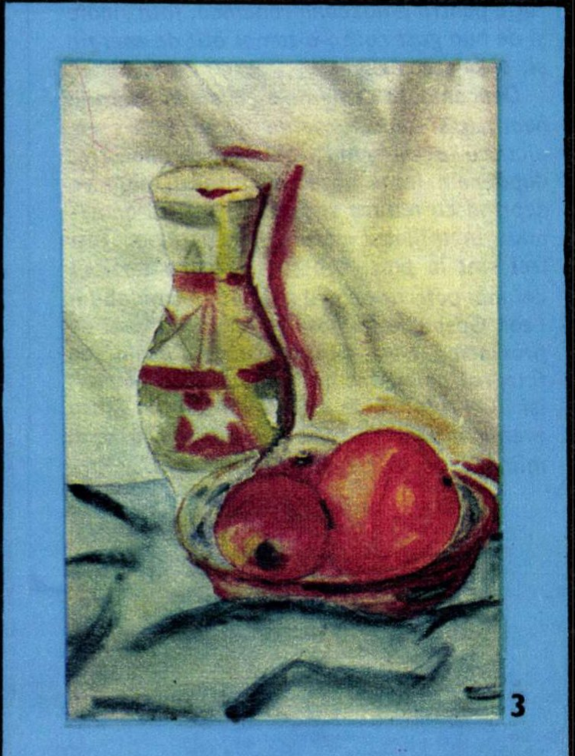
3

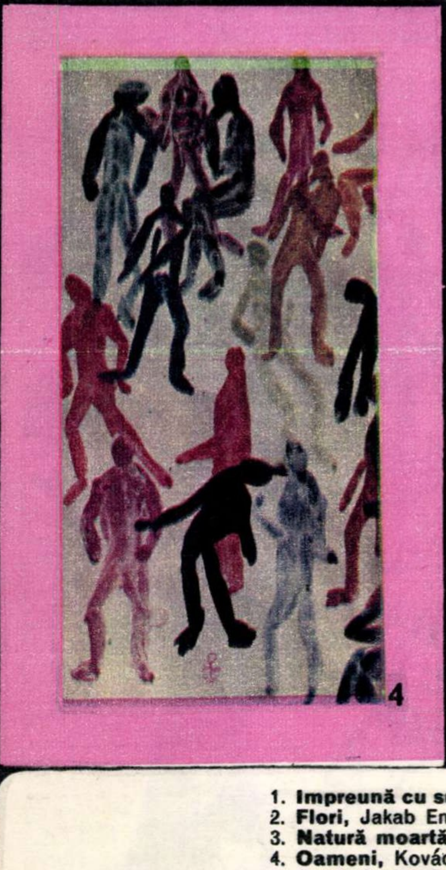
4

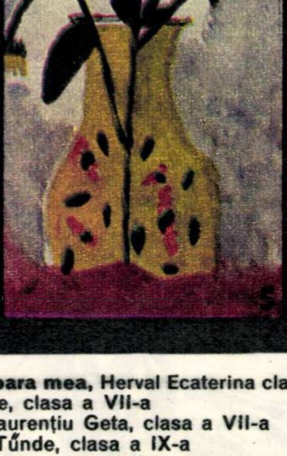
5

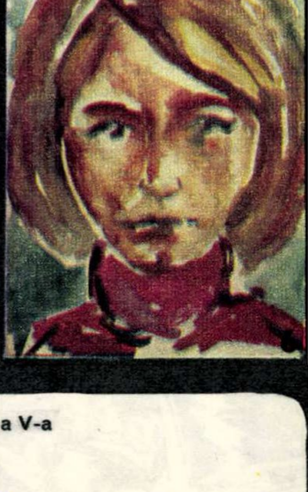
6

1. **Impreună cu surioara mea,** Herval Ecaterina clasa a V-a
2. **Flori,** Jakab Emese, clasa a VII-a
3. **Natură moartă,** Laurențiu Geta, clasa a VII-a
4. **Oameni,** Kovács Tűnde, clasa a IX-a
5. **Flori,** Ștefan Ecaterina, clasa a II-a
6. **Portret,** Benedek Susana, clasa a XI-a

Bucuria culorilor

Nu intenționăm aici să facem aprecieri, socotind că e mai potrivit să vă prezentăm în revistă cîteva din desenele realizate în cercul de artă plastică al Liceului nr. 1 din Sfîntu-Gheorghe, ca să puteți aprecia voi înșivă dacă sînt sau nu frumoase. În ce ne privește, ne rezumăm la a consemna cîte ceva despre modul în care funcționează acest cerc, cît și despre tradițiile sale.

Însuși faptul că profesorul Zoltán Hervai o rugase pe eleva Geta Laurențiu să selecționeze singură lucrările pe care le consideră mai reușite — supunînd-o astfel și unui examen în postură de «critic de artă» — indică felul original de a munci al cercului. Trebuie să vă mărturisim că eleva se dovedise demnă de încredere și de acest lucru își dăduse seama și Geta, din privirea aprobatoare a profesorului. O aprobasem și eu din priviri — poate nu atît pe «criticul de artă» cît mai mult pe pioniera care, pe lîngă lucrările trădînd o anumită maturitate a celor din clasele mari, simțise nevoia să aducă cu ea și desenașul modest al lui Karcsi Czimbalmos din clasa a III-a.

Aflăm de la profesorul Hervai că cercul are douăzeci și nouă de membri, selectați pe baza dorinței și a aptitudinilor elevilor din mai toate clasele. Pentru că muzica îi stimulează în activitatea la cerc, ei audiază adeseori fragmente din creația unor compozitori comentînd cu acest prilej și opera lor. Nu sînt rare cazurile cînd se fac scurte expuneri pe teme din istoria artei, însoțite de proiecții corespunzătoare. Nu lipsește nici dansul din activitatea cercului. Ei nu, nu membrii cercului dansează aici, aceștia urmăresc numai mișcările celor din cercul de balet al școlii, care-i vizitează cu plăcere de cîte ori sînt invitați. De altfel, crochiurile realizate în cerc cu aceste ocazii constituie de fapt studii de mișcare.

Cîteva cuvinte despre activitatea unor membri ai cercului și despre modul cum își apreciază ei propria creație. Tünde Kovács și Emese Iakab socotesc, de pildă, că desenele lor par frumoase numai atîta timp cît lucrează la ele, sau cel mult încă două-trei zile. Mămica lui Tünde însă, e de altă părere, ea le consideră frumoase chiar și mai tîrziu, și le «dezgroapă» din fundul sertarelor ca să le pună pe perete. Tünde în schimb își odihnește privirea cu plăcere mai degrabă pe reproducerile făcute după operele unor cunoscuți artiști, punîndu-le pe acestea pe perete. Cît despre Kosa, el a început să deseneze încă de pe cînd era la grădiniță. Acum îl interesează îndeosebi modelajul în lut. «Nu știu dacă mă voi dedica artei plastice». A fi un artist adevărat presupune multă, foarte multă muncă. «De muncit aș munci eu, dar pe lîngă muncă mai e nevoie și de talent și aici lucrurile se încurcă puțin», ne spune el.

In încheiere, cîteva cuvinte și despre tradițiile desenului în acest liceu. Avem în față un album editat în 1966. A fost realizat din lucrările prezentate la diferite expoziții de către 30 dintre foștii elevi ai școlii, care au devenit, de-a lungul anilor, artiști plastici. Primul dintre aceștia este Jenő Gyártás, și s-a născut în 1857, al 30-lea este Magda Csutak, născută în 1945.

Dacă în 1976 se va organiza vreo expoziție cu creațiile foștilor elevi ai liceului, poate că vom întîlni acolo și lucrările membrilor de azi ai cercului. Și acest lucru li-l dorim din toată inima.

GHIZELLA TAKÁCS

CLUBUL LOGICIENILOR (7)

Prof. univ. **EDMOND NICOLAU** vă prezintă cea de a șaptea problemă de logică în cadrul concursului nostru cu premii. Rezultatele de la clubul logicienilor nr. 5, la seria următoare

DESENELE

— Nu știu dacă ai observat că într-unul din ultimele numere ale revistei era o problemă de combinații.

— Nu. Dar care e problema?

— Pe un desen etalon apar în contur o cabană, un brad, un pod și un stîlp indicator. In alte nouă desene, unele din aceste elemente sînt innegrite.

— Și ce se cere?

— Cele nouă desene sînt toate diferite între ele. Se cere să se înnegrească și elementele desenului etalon, dar astfel ca el să nu semene cu nici unul din celelalte nouă — de asemenea diferite între ele.

— Ți se pare greu? Nu observi că problema admite multe soluții?

— Să mă gîndesc!

Voi ați putea, dragi logicieni, să răspundeți?

SLALOM... SPECIAL

Caricatură de
TITI GHEORGHIU,
Vaslui

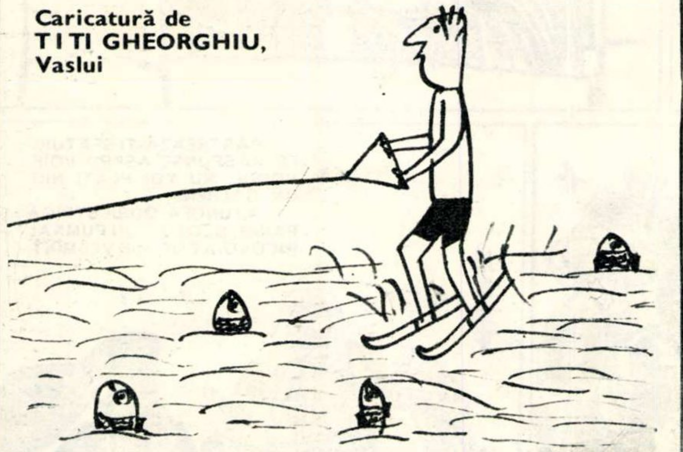

ÎNTREBĂRI DISTRACTIVE

Încercați să răspundeți prompt la întrebările de mai jos.

1) Eu am adus acasă fraților mei o punguță cu 12 bomboane. Noi sîntem cu toții 6 frați. Fiecare am primit cîte 2 bomboane și totuși în punguță sînt încă două. Este posibil?

2) Dacă 3 cîini prind 3 iepuri în 3 minute, în cît timp 30 de cîini vor prinde 30 de iepuri?

3) De cîte ori puteți scădea 10 din 100?

Calcul enigmatic

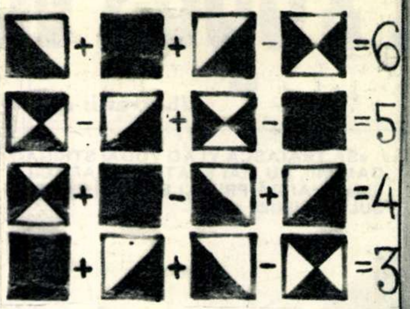

• SFINX •

În librărie

(Rebo eliptic anagramat: 5 + (5) = 9)

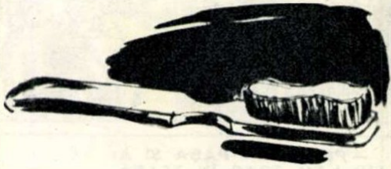

Cum se dezleagă: aflați ce reprezintă cele două desene; amestecați literele, mai puțin una, pînă aflați un cuvînt care să corespundă titlului.

CARTEA DE VIZITĂ

(11 litere)

R. NOR

Isaccea

Aflați prin anagramare ocupația persoanei de mai sus.

Problemă

Puteți da un exemplu de înmulțire în care nici o cifră de la 1—9 să nu se repete?

ÎNMULȚIRE ASCUNSĂ

```
    9xx
    x2x
  -----
    xxx
   xxxx
   x8x
  -----
  xx9x2x
```

Efectuați prin deducție, înmulțirea de mai sus.

CONSTRUIȚI-VĂ UN IGLU

Iglu, este numele vestitelor colibe de zăpadă ale eschimoșilor.

După cum vedeți, din schiță (mai ales că anul acesta zăpada, materia primă, există din belșug) construcția nu e de loc complicată. Se taie cuburi de zăpadă cărora constructorul le dă un unghi de înclinație pe măsură ce construcția se ridică. Se începe cu baza urmînd forma unui cerc, apoi se ridică în spirală în cercuri din ce în ce mai mici, pînă cînd se încheie la tavan. De remarcat că acel care construiește coliba *face acest lucru pe dinăuntru*. Bineînțeles, nu vom uita să practicăm o intrare cu cea din schiță. După ce «cărămizile» au fost îmbinate, totul se acoperă cu un strat subțire de zăpadă ușor bătătorită. Dacă vrem ca iglu-ul să fie mai rezistent, îl vom stropi seara cu apă, lăsînd apoi să înghețe.

Dimensiunile: la latitudinea voastră.

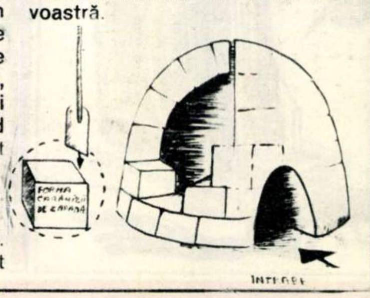

Pentru orele voastre libere

Concursul
CELE MAI FRUMOASE LEGENDE

Și voi puteți să intrați în posesia unuia dintre cele 12 premii, între 1 000 și 2 000 lei, participînd la concursul «CELE MAI FRUMOASE LEGENDE» organizat de către revista Albina. Pentru aceasta trebuie să trimiteți pe adresa: *Revista Albina, București, oficiul 33*, legende cunoscute de către voi în legătură cu locurile natale, cu trecutul nostru istoric, cu obiceiurile și datinile poporului. Textele, scrise citeț sau dactilografiate, le veți expedia în plicuri închise, pe care veți mai adăuga, pe lîngă adresă, și mențiunea: «Concursul de legende», pînă la data de 30 aprilie a.c.

Vă dorim mult succes!

● ● ● ● ● ● ●

În editura «Meridiane» a apărut un album cu fotografii de Hedy Löffler, comentate de scriitorul Mircea Sîntimbreanu. Purtînd titlul «Copii... copii», volumul seamănă cu un film al drumului pe care-l faceți din brațele mamei pînă în pragul adolescenței.

● ● ● ● ● ● ●

Un supliment captivant

HARALAMB ZINCĂ
SUS MIINILE DOMNULE „CRISTI"

Pentru clipele voastre libere, destinate destinderii, revista «Viața militară» vă oferă, în fiecare lună, un supliment captivant, constînd într-o broșură care cuprinde, de obicei, cîte o palpitantă povestire polițistă. Seria acestui supliment a fost deschisă cu povestirea *Sus mîinile, domnule «Cristi»* — de Haralamb Zincă, a cărei copertă o publicăm alăturat.

Vremea lui Țepeș Vodă

1

Scenariu: **VASILE MĂNUCEANU**

Ilustrații: **ANTON PERUSSI**

Ani mulți străjuise înțeleptul și bătrînul domnitor Mircea hotarul Țării Românești. Și la aproape 50 de ani de la trecerea lui, urcă pe tronul Basarabilor Vlad voievod, vlăstar tînăr și puternic, cunoscut mai tîrziu sub numele de Țepeș. În puțină vreme el cîștigă cu prisosință iubirea pămîntenilor...

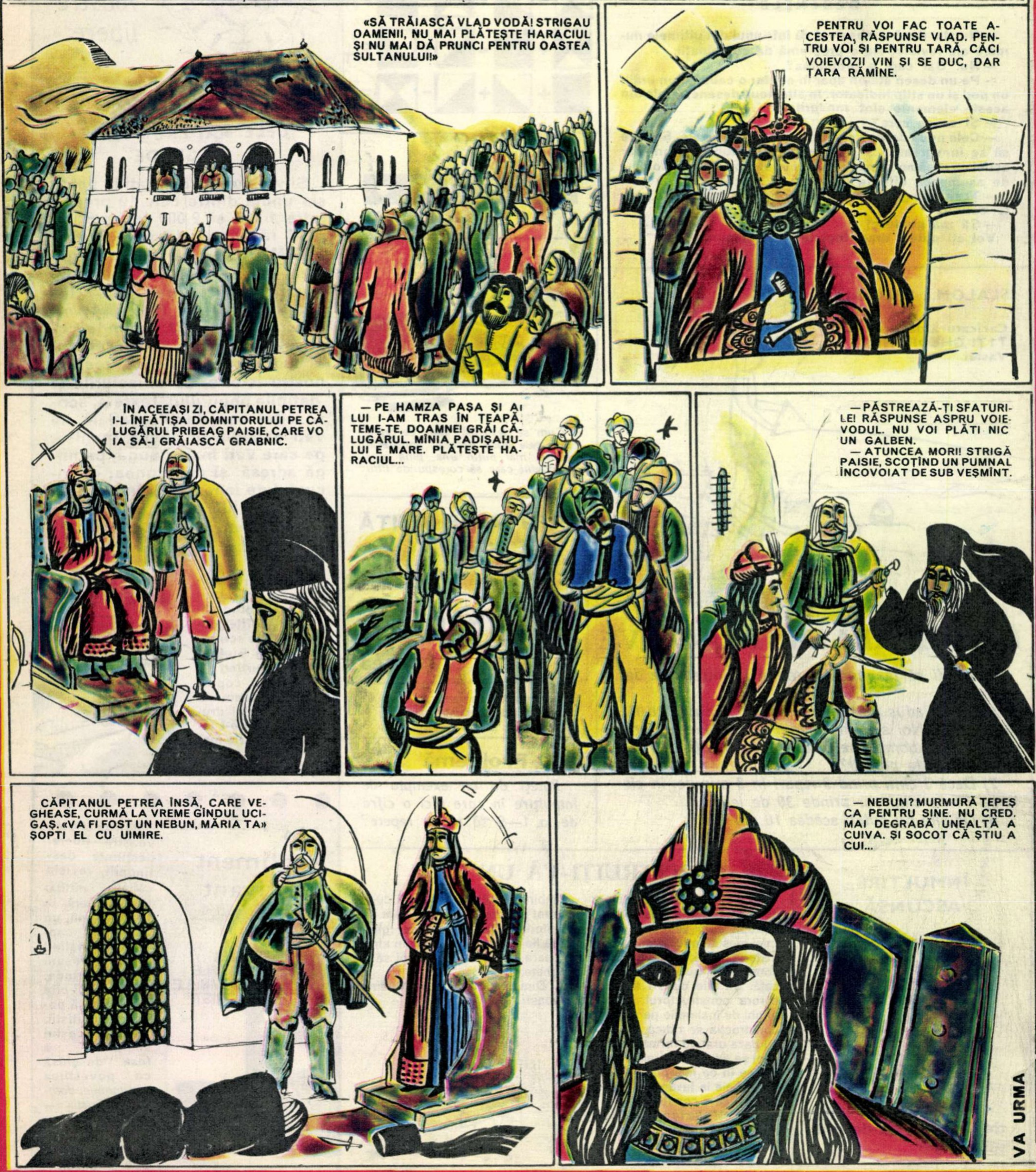
«SĂ TRĂIASCĂ VLAD VODĂ! STRIGAU OAMENII, NU MAI PLĂTEȘTE HARACIUL ȘI NU MAI DĂ PRUNCI PENTRU OASTEA SULTANULUI!»
PENTRU VOI FAC TOATE ACESTEA, RĂSPUNSE VLAD. PENTRU VOI ȘI PENTRU ȚARĂ, CĂCI VOIEVOZII VIN ȘI SE DUC, DAR ȚARA RĂMÎNE.
ÎN ACEEAȘI ZI, CĂPITANUL PETREA I-L ÎNFĂȚIȘA DOMNITORULUI PE CĂLUGĂRUL PRIBEAG PAISIE, CARE VOIA SĂ-I GRĂIASCĂ GRABNIC.
— PE HAMZA PAȘA ȘI AI LUI I-AM TRAS ÎN ȚEAPĂ. TEME-TE, DOAMNE! GRĂI CĂLUGĂRUL. MÎNIA PADIȘAHULUI E MARE. PLĂTEȘTE HARACIUL...
— PĂSTREAZĂ-ȚI SFATURILE! RĂSPUNSE ASPRU VOIEVODUL. NU VOI PLĂTI NIC UN GALBEN.
— ATUNCEA MORI! STRIGĂ PAISIE, SCOȚÎND UN PUMNAL ÎNCOVOIAT DE SUB VEȘMÎNT.
CĂPITANUL PETREA ÎNSĂ, CARE VEGHEASE, CURMĂ LA VREME GÎNDUL UCIGAȘ. «VA FI FOST UN NEBUN, MĂRIA TA» ȘOPTI EL CU UIMIRE.
— NEBUN? MURMURĂ ȚEPEȘ CA PENTRU SINE. NU CRED. MAI DEGRABĂ UNEALTĂ A CUIVA. ȘI SOCOT CĂ ȘTIU A CUI...
VA URMA

Cutezătorii 4

Redacția: București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef-adjunct, Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție, Ovidiu ZOTTA. Administrația: Editura SCÎNTEIA, București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Tiparul Combinatul Poligrafic „CASA SCÎNTEII". Redactor de număr: Const. DIACONU. Redactor artistic Anca ARGHIR. Tehnoredactor: Arcadie DANELIUC

1 LEU

Abonamentele se primesc de către oficiile și agențiile P.T.T.R., de către factorii poștali și difuzorii de presă.

Cutezătorii

REVISTĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

5 (71)

JOI, 30 IANUARIE 1969, ANUL III

Foto: SORIN DAN

1

ŢARA SE PREGĂTEŞTE PENTRU SĂRBĂTOAREA ALEGERILOR

Ţara intreagă se pregăteşte pentru alegerile de la 2 martie. Ziarele, radioul, televizorul aduc zilnic mărturii de la intensa, febrila activitate politică ce se desfăşoară cu acest prilej. Şi revista noastră are bucuria de a se face ecoul manifestărilor sub semnul cărora se desfăşoară campania electorală şi astfel voi, pionierii, şcolarii, atit de dornici să luaţi cunoştinţă de fiecare eveniment important pe care il trăieşte patria, urmăriţi in paginile «Cutezătorilor» aspecte figurind pe agenda apropiatelor alegeri pentru sfatul suprem al ţării, Marea Adunare Naţională, şi pentru consiliile populare judeţene, municipale, orăşeneşti şi comunale.

2

Ultimul număr al revistei noastre vă informa că au inceput pretutindeni adunări cetăţeneşti în cadrul cărora sînt desemnaţi candidaţii Frontului Unităţii Socialiste pentru alegerile de la 2 martie. Într-o atmosferă însufleţitoare, aceste adunări au continuat, fiind propuşi drept candidaţi ai Frontului Unităţii Socialiste muncitori, ţărani, oameni de cultură şi artă, invăţători şi profesori, cercetători, ingineri şi medici, militari, gospodine, tineri şi vîrstnici, români şi din rîndul tuturor naţionalităţilor conlocuitoare care, în aceşti înflăcăraţi ani de edificare a socialismului, şi-au dăruit tot ce au mai bun, întreaga creaţie, energia, talentul, lupţei pentru înflorirea economiei şi culturii româneşti, ridicării bunăstării materiale şi spirituale a poporului nostru.

Şi iată că, dezbătînd tocmai asemenea probleme legate de etapa actuală a dezvoltării patriei, de contribuţia pe care o aduc cei desemnaţi să fie candidaţii Frontului Unităţii Socialiste, pretutindeni la aceste adunări cetăţeneşti se vorbeşte, într-un fel sau altul, şi despre voi, pionierii, milioanele de copii ai României. Pentru că tot ce se înfăptuieşte la noi, tot ce avem mai bun, mai trainic, mai luminos este, fără îndoială, în cea mai strînsă şi mai firească legătură cu efortul poporului nostru de a vă asigura vouă o copilărie fericită, un viitor demn, prosper, fericit.

Se vorbeşte în adunările cetăţeneşti şi despre dezvoltarea construcţiilor de interes public, printre care, la loc de cinste, figurează şcolile. Oare nu sînteţi voi beneficiarii acestora? Se vorbeşte despre extinderea spaţiilor de locuinţe, astfel că numai în acest an se vor ridica 90 000 de noi apartamente. Socotiţi cîte camere din aceste apartamente vor fi la dispoziţia voastră. Se vorbeşte despre construcţia de noi uzine, fabrici, institute de cercetare. Oare nu voi veţi lucra mîine în uzine şi institute?

Adunările cetăţeneştii menite să desemneze candidaţii pentru alegerile de la 2 martie au prefăcut ţara într-un uriaş dialog antrenînd întregul nostru popor. Şi nu o dată, direct sau printr-o legătură atît de lesne de stabilit, este rostit numele vostru. Onoraţi şi mîndri de acesta, vă gîndiţi şi voi la 2 martie ca la o sărbătoare căreia îi închinaţi succesele la învăţătură şi în activitatea pionierească.

OCTAV PANCU-IAŞI

3

4

1) Perspectivă constănţeană. 2) În fiecare toamnă, bucuria intîlnirii cu cărţile de şcoală, pe care elevii le primesc gratuit. 3) Mesageri obişnuiţi ai ogoarelor noastre: tractoarele braşovene. 4) O nouă navă făurită la Tr. Severin.

Scrisoarea săptămînii

Flori pe catedră

Bună ziua, tovarăşe profesor. Iertaţi-mă, ştiu că sînteţi foarte ocupat: corectaţi extemporale, sau vă pregătiţi să staţi de vorbă cu părinţii unui elev pentru a-i sfătui spre ce meserie să-l îndrume după terminarea şcolii, sau răsfoiţi, cu gîndul la lecţia de mîine, cărţi pline de înţelepciunea veacurilor. Astăzi n-o să depănăm amintiri din anii de şcoală, şi nici n-o să vă solicităm obişnuitul interviu despre «cum ne pregătim pentru teze». Am venit, tovarăşe profesor, să punem şi noi un buchet de flori pe catedră, lîngă cele pe care vi le-au pus elevii dumneavoastră azi dimineaţă, cînd au aflat acel lucru cu care se mîndresc nespus.

Părinţii lor, colegii dumneavoastră, cetăţenii oraşului v-au propus candidat pentru alegerile de la 2 martie aşa cum, alături de atîţi oameni ai muncii din cele mai diferite domenii de activitate, au fost propuşi, în întreaga ţară, numeroşi profesori şi învăţători. Sîntem foarte mîndri, tovarăşe profesor, că vă veţi afla printre cei chemaţi să conducă rosturile obşteşti, şi eu am auzit într-o recreaţie, de la nişte copii, că de azi înainte, în clasele unde predaţi, nu se mai cuvine ca un elev să se mulţumească cu note mici...

Ovidiu Zotta

RADAR Cutezătorii

Cea mai mare piaţă a oraşului Riga (U.R.S.S.) a fost transformată, nu de mult, într-o originală «sală» de expoziţie. Ea a găzduit un concurs de desene executate de copii. La un semnal, întreaga piaţă a fost împărţită în 300 de pătrate în care fiecare din cei 300 de concurenţi — între 3 şi 14 ani — şi-a realizat pe loc desenele. În cîteva zeci de minute, suprafaţa cenuşie a pieţei s-a prefăcut într-un vesel mozaic de culori şi fantezie. Cei mai talentaţi dintre participanţi au fost premiaţi.

*

Elevii şcolii din St. John (Anglia) îşi petrec o bună parte a timpului liber la clubul cinematografic organizat la propunerea lor. În afară de vizionarea de filme, una dintre cele mai importante activităţi desfăşurate de membrii clubului este aceea de a-şi expune opiniile în legătură cu filmele văzute. Elevii îşi alcătuiesc singuri programele cu filmele pe care le vor viziona, vizitează cabina de proiecţie a cinematografului local şi se deplasează adeseori la Londra cu scopul de a vedea filmele pe care nu le pot urmări în oraşul lor.

PESTE CÎTEVA LUNI VOM SĂRBĂTORI 20 DE ANI DE CÎND PE PLAIURILE ȚĂRII RĂSUNĂ CÎNTECUL PIONIERIEI.

AMIRALII CHIMIEI SÎNT LA ÎNĂLȚIME?

DA! SPUN Cutezătorii

Gamaglobulina este un preparat farmaceutic foarte important în lupta împotriva bolilor infecto-contagioase. Datorită unui colectiv de cercetători de la Institutul «Ion Cantacuzino», condus de dr. Romulus Anton, acest preparat a fost obținut pe căi originale. Gamaglobulina românească se adaugă la cele peste 300 de sortimente de seruri și vaccinuri produse de cunoscutul institut bucureștean.

*

Și oamenii de știință din Cluj au adus pe firmamentul anului 1969 noi fapte de îndrăzneală.

A înlocui oțelul de la utilajul petrolier cu fontă pare o performanță de nerealizat. Dar iată că laboratorul filialei din Cluj al Institutului de Fizică Atomică a rezolvat această problemă dificilă. Un grup de fizicieni au demonstrat că, practic, fonta în compoziția căreia se află grafit nodular îndeplinește toate condițiile mecanice pentru a face posibilă această înlocuire, care va ieftini simțitor utilajul petrolier.

MARINARII SÎNT TOTDEAUNA CURAJOȘI?

DA! SPUN Cutezătorii

Cargoul grec «Anastasia» lupta din greu cu valurile Mării Negre. Furtuna care se dezlănțuise de mai mult timp îl aruncase pe coasta românească, în dreptul localității Agigea. Cei 28 de marinari din echipaj erau în primejdie de a-și pierde viața. La semnalele comandantului grec, de la Constanța au pornit imediat ajutoare. Luptînd cu frigul aspru, cu valurile neîmblînzite, marinarii români, cu prețul vieții, au sărit în ajutorul colegilor greci. Nava și echipajul au fost salvate. Marinarilor li s-a asigurat adăpost, hrană și îngrijire medicală. O faptă care grăiește despre curajul marinăresc, despre spiritul de solidaritate al navigatorilor noștri.

Alerta rozetela

„CUTEZĂTORII PRINTRE NOI"

Băiatul cu căciuliță albastră

În ziua aceea începuse de dimineață să ningă. Ca din pămînt apăruseră zeci de ștrengari cu căciulițe colorate. Alergau, se zbenguiau prin ploaia albă de fulgi mari și pufoși.

Traversam tocmai strada îndreptîndu-mă grăbit spre un chioșc de ziare. M-am alăturat micului rînd care se formase și așteptam nerăbdător să-mi cumpăr revista. În fața mea, un băiat cam de aceeași vîrstă cu mine întinse banii, luă și el cîteva ziare și se îndreptă spre locul marcat pentru traversare, vizibil doar datorită indicatorului. Privi spre stînga și zări destul de aproape un autobuz roșu venind în plină viteză. În clipa următoare s-a petrecut totul. Un bătrîn care se afla pe celălalt trotuar a făcut doi pași, și-a pierdut echilibrul și a căzut cu fața în jos aproape de mijlocul străzii. Inima mi-a înghețat de spaimă. Autobuzul era foarte aproape, atît de aproape încît... Scrîșnetul roților a împietrit fețele trecătorilor. Dar, în clipa aceea, băiatul cu căciuliță albastră, dintr-un salt uriaș, fu lîngă bătrînul care izbutise să se ridice în genunchi și se rostogoliră amîndoi la o jumătate de metru din fața autobuzului. Toți au răsuflat

ușurați. Ne-am repezit spre ei, ajutîndu-l pe bătrîn să se ridice. Băiatul s-a sculat, s-a scuturat de zăpadă, apoi, văzînd că se adună lume în jurul lui, s-a strecurat prin mulțime și a dispărut după un colț. L-am zărit și m-am luat după el. L-am ajuns.

— Cum te cheamă? l-am întrebat gîfîind.

S-a întors și mi-a răspuns scurt.

— Victor.

Cîțiva martori ai întîmplării vociferau zgomotoși arătînd cu mîinile spre noi. Dar băiatul cu căciulița albastră dispăru într-o clipă printre numeroasele blocuri ale cartierului Socola. Am încercat să-l ajung, dar mi-a fost cu neputință.

Care să-i fie numele întreg? Unde învață, unde se ascunde enigmaticul salvator cu căciuliță albastră?

Poate că, citind aceste rînduri, — căci fapta ta merită să fie cunoscută, dragă Victor — vei lăsa la o parte modestia și ne vei dezvălui tu singur misterul identității tale.

ROSENTZWEIG SORIN,
Liceul «Mihail Sadoveanu», Iași

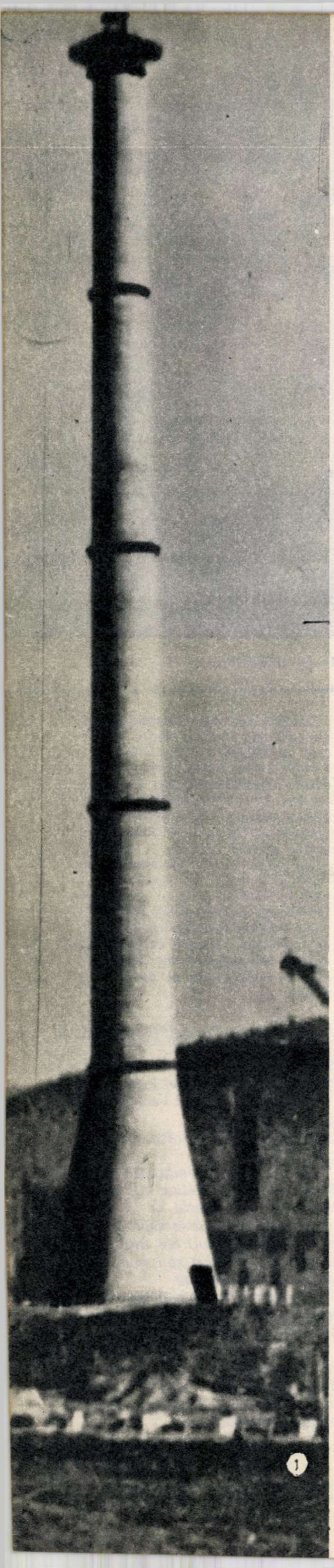

①

②

BETON DEASUPR

Printre cutezătorii Devei

Nu sintem şi nu putem rămine niciodată străini de ceea ce se petrece in jurul nostru. Şi mai ales atunci cind imprejur se consumă fapte şi evenimente deosebite, semnificative pentru vremea de mari şi esenţiale prefaceri pe care o trăim. Ele ne impresionează, ne incintă ochiul şi fac să ne bată inima mai tare. Dar nu numai atit. Prezenţa lor vie ne determină să ne gindim la viitor cu mai multă maturitate şi-ndrăzneală, să ne punem intrebarea: ce trebuie să facem acum pentru ca mai tirziu să fim şi noi in stare să realizăm aşa ceva?

Aţi aflat — toată ţara ştie — că in apropiere de Deva, intr-o margine de luncă de pe malul Mureşului, a fost ridicată cea mai înaltă construcţie de la noi: unul dintre cele două coşuri de fum ale viitoarei termocentrale care se construieşte aici. Realizat intr-un timp record — in numai două luni şi citeva zile — cu cei 7 000 de m.c. de beton din «trupul» său turnaţi pe verticală pină la 220 de metri, el constituie un mare succes şi-un motiv de indreptăţită mindrie nu numai pentru cei care l-au ridicat ci şi pentru noi toţi.

Am fost acolo, lingă Deva, şi-am văzut coşul acesta uriaş, am urcat pină in virful lui de unde pămintul se vede ca din avion, i-am cunoscut pe constructori, am stat de vorbă cu ei şi-am aflat o sumedenie de lucruri interesante din scurta dar pasionanta istorie a construcţiei lui. Şi i-am cunoscut şi pe elevii de la Şcoala generală din satul Mintia, aflat la vreo doi kilometri de şantier. Şi nu intimplător, ci pentru că se poate spune, fără exagerare, că această construcţie, inălţată sub ochii lor, i-a ajutat şi pe ei să crească mai repede, mai frumos şi mai mult decît dacă ea n-ar fi «răsărit» acolo...

③

22 august 1968. Vară, soare, căldură. Mai toţi elevii din Mintia sint plecaţi — la bunici, in excursii, in tabere. Şi cei rămaşi nu se dezlipesc de nisipul fierbinte de pe malul Mureşului. N-au nici un fel de griji. Se destind, infulecind pe săturate din vacanţă... Pe şantier insă se petrece un lucru deosebit: se dă startul in drumul spre cucerirea celor 220 de metri pe verticală.

În jurul unei «butii» de beton de cițiva metri inălţime şi c-un diametru de 12 m la bază forfotesc aproape 100 de oameni. Emoţie, incordare. Inginerul Iosif Veresejan, şeful lotului, şi maistrul Ioan Calman dau ultimele indicaţii. Constructorii fac ultimele retuşuri la instalaţia de glisare. În lăcaşurile ei vor monta tot timpul sîrmele de oţel şi vor turna, neîntrerupt, ziua şi noaptea, betonul. Ştiu cu toţii că e nevoie de-un ritm de lucru foarte înalt, că vor întîmpina multe greutăţi, dar că trebuie să reuşească.

Un semnal. Gata! Pompele pun, în mişcare instalaţia care incepe să urce abia vizibil.

— Merge! Merge! Succes, băieţi! Şi să ne vedem cu bine la 220 de metri!...

A NORILOR

10, sau 11, sau 12 septembrie 1968. De cîteva zile la librărie e aglomerație continuă. Caietele, creioanele, gumele, tocurile sînt la mare căutare. Adriana Popa, Relu Manolache, Niculina Bexa și toți ceilalți sînt din nou împreună. Peste cîteva zile va începe școala.

— Ia uitați-vă! Cît de sus au ajuns cu coșul! Sînt formidabili oamenii ăștia!

Au trecut de 70 de metri și-au realizat și cel mai înalt ritm de înaintare din țară la construcțiile prin glisare: 4,60 m în 24 de ore. Totul merge bine. Chiar foarte bine. Sînt bucuroși, dar și puțin îngrijorați. Într-unul din birouri, la o cafea făcută în pripă, inginerii și maiștrii discută ceva foarte important. Normal ar fi ca pe la 110 m lucrarea să fie oprită și să se schimbe platforma. Coșul se tot îngustează și brațele, depărtîndu-se de zid, ar putea să nu mai reziste... Dar nici să oprești lucrul....

— Nu, n-o schimbăm. Noi am făcut-o și am calculat-o bine. O să-i mai aducem ceva modificări din mers și vom continua turnarea...

Într-adevăr, constructorii sînt formidabili.

20, sau 21, poate chiar 23 septembrie 1968. Rodica Fodor a luat prima notă. Un 10. E bucuroasă, evident. Dar nu-i numai bucuria celei mai mari note. Mai e ceva în plus. Tatăl ei, care-i zidar de mulți ani, lucrează acum la coș. I-a povestit mult despre felul în care muncesc constructorii, despre faptul că nici unul dintre ei n-a mai lucrat la o asemenea înălțime, într-un asemenea ritm. Nu le era ușor, dar nu se plîngeau. Nici ei nu-i fusese ușor. Nota zece este și ea un mic turn, o performanță de înălțime pe fila catalogului. Dar acum se bucura, pentru că avea să-i facă o bucurie tatălui ei.

12, sau 13, sau 15 octombrie 1968. O zi noroasă de toamnă. Aurel Suciu, Viorel Avram, Iosif Micușan și alți cîțiva băieți joacă mingea pe terenul din marginea satului. Deodată unul dintre ei se oprește și strigă către ceilalți:

— Ia uitați-vă la coș! E ca-n filme, băieți!

— Ce-i ca-n filme?

— Păi, unde-i platforma, unde-s oamenii? S-au... evaporat.

— Deasupra norilor sînt. Trebuie să fie grozav acolo...

Da, este grozav acolo. O priveliște minunată, unică pentru constructori. Cerul deasupra, senin, iar dedesubt norii... Și umbra coșului proiectată pe nori. Numai că bate vîntul. Acul indicator al aparatului care-i înregistrează viteza se apropie de cifra 20. Și doar la 20 de metri pe secundă regulamentul zice STOP! Dar cum să întrerupă lucrul? Nu, nu li se va întîmpla nimic. Doar sînt legați zdravăn cu centurile de siguranță.

24 sau 25, ori poate 26 octombrie 1968. Elevii care au ore nu mai ies în recreație. Cei care sînt liberi nu mai ies din casă. Afară e prăpăd. Plouă, fulgeră și tună. Ce vor fi ~~făcînd~~ constructorii? Desigur, au coborît.

Nu, n-au coborît. Împrejurul lor norii scapără, ploaia îi udă, trăsnetele cad asurzitoare. Vin chiar spre ei, ca săgeți sau mingi de foc. Dar nu le fac nici un rău. Toate intră în armătură și se duc, înghițite de pămînt. Totul a fost prevăzut din vreme. Coșul are legătură la pămînt....

28 octombrie 1968 (dată precisă): Cît au așteptat copiii această dată! Nu știau că va fi chiar 28 octombrie. Dar o așteptau. Așa că nici n-au putut să lipsească. Ar fi fost păcat. Cum, de pildă, ar fi fost păcat să pierzi prima transmisie televizată a Lunii văzută de aproape. Stau cu toții lipiți de gardul șantierului. Știu, portarul nu le dă voie să intre, că-i periculos, zice. Dar nu-i nimic. Și de-aici se vede bine.

Zeci, sute de oameni. Și toate privirile sînt îndreptate în sus. Acolo, la vîrful coșului, pe care se văd constructorii. Se vede și tricolorul, fluturat de vînt, și bradul, nelipsitul brad pe care, după un bun obicei al lor, constructorii îl pun totdeauna pe zidurile lor. Acolo, la 220 de metri deasupra pămîntului, se toarnă ultima cupă de beton. Iată, cei de sus, oamenii de pe platformă fac semne cu șepcile.

— Urraaa! Am învins! Am învins!....

— Am învins! — se trezesc strigînd și copiii aflați în preajma gardului.

Și aveau dreptate. Victoria constructorilor era și-a lor. Cum e și-a noastră, a tuturor.

Apoi... A doua, a treia, a patra zi... Au văzut la televizor, au ascultat la radio, au citit în presă. Toată țara vorbea despre constructori, despre izbînda lor. Și ei s-au bucurat. Construcția aceasta, care a impresionat atîta lume, s-a născut și a crescut sub ochii lor. Și oamenii care au ridicat-o se află acolo, în preajma lor. Și ei îi cunosc foarte bine. Și mîine, poimîine, cînd vor fi mari, și Ion Bărăianu, și Relu Manolache, și Elena Petreț, și Aurel Suciu și ceilalți colegi ai lor, chiar dacă nu toți vor reuși să ridice construcții pînă la nori și mai departe chiar, se vor strădui ca tot ceea ce vor face să fie tot așa de important, pentru ca și ei să semene cu acești oameni, ca și despre ei și despre munca lor să se vorbească la fel de frumos.

CONSTANTIN DIACONU

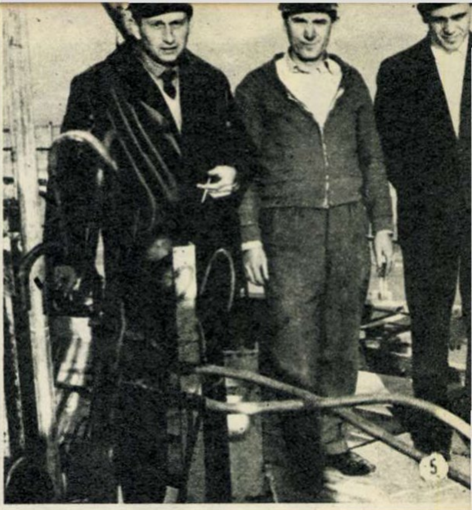

Și-acum, cu amabila contribuție a unuia dintre constructori, inginerul Ioan Hogea, **un pasionat fotograf amator care în puținul său timp liber a surprins pe peliculă o mulțime de aspecte de pe șantierul termocentralei, vă prezentăm cîteva dintre ele:**

1. Deși coșul are 220 de metri înălțime, am reușit să-l aducem în paginile revistei. Se-nțelege, e numai o invitație pentru a-l vedea în... mărime naturală.

2. Bucurie la 220 de metri înălțime. Ultima cupă de beton a fost turnată. Bradul și tricolorul dau culoare și solemnitate acestui moment de neuitat pentru constructori.

3. O scrisoare pe adresa lui nenea Hogea, trimisă de un nepot aflat la sute de kilometri, dar care a auzit, totuși despre terminarea celei mai înalte construcții din țară.

4. Curioși, elevii Școlii generale din satul Mintia admiră chiar și pe ceață coșul care se vede în depărtare.

5. Trei personaje principale ale acestei epoci. De la dreapta la stînga: inginerul Iosif Veresejan, **șeful lotului, maistrul** Ervin Teleghi **și inginerul** Ioan Hogea.

6: De la 60 de metri din interiorul coșului, acești zidari care-l căptușesc cu cărămidă vă transmit un cald salut de... cutezători.

Fascinația gheții.

CUPA „CUTEZĂTORII" LA PATINAJ VITEZĂ

EDIȚIA A II-A 1969

UN SPECTACOL DE-O REALĂ FRUMUSEȚE ȘI VALOARE

Și iată, am avut posibilitatea să ne convingem pentru a doua oară la... nivel republican că pentru voi gheața e fascinantă, irezistibil atrăgătoare. Și cum n-ar fi așa această apă care mai astă-vară vă oferea posibilitatea băii răcoroase și reconfortante, iar acum, solidificată de respirația iernii, dispunînd de durități de cristal, vă pune la dispoziție o oglindă strălucitoare pe care, în picioare cu acele articulații de oțel care-s patinele, puteți realiza viteze amețitoare și mișcări de balet, gustînd bucurii rare, purificate de temperatura aflată pe undeva, sub zero grade!...

Recentul Concurs republican la patinaj viteză dotat cu Cupa «Cutezătorii» *ne-a dovedit cu prisosință acest adevăr. Deși se află abia la a doua ediție, ne-am convins că această competiție se bucură de un real prestigiu.*

Pe pista patinoarului de viteză din Miercurea Ciuc *au fost prezenți 79 de patinatori între 8 și 17 ani (cu 25 mai mulți decît la prima ediție), pionieri și elevi din șapte județe ale țării, cele mai promițătoare talente ale patinajului nostru de viteză. Timp de două zile — 7 și 8 ianuarie — ei și-au disputat cu ardoare întîietatea în diverse probe și la diferite categorii de vîrstă, în limitele unei sportivități desăvîrșite, oferind spectatorilor evoluții de reală frumusețe și valoare.*

*Înfruntînd gerul aspru (s-a concurat uneori în apropierea limitei admisibile de —14°C), ei au reușit să obțină rezultate îmbucurătoare, printre care și șase re*corduri republicane *(cu cinci mai multe decît anul trecut).*

A fost o adevărată plăcere să fim martori la evoluția unui senior ca Gheorghe Varga, *care a demonstrat o măiestrie ce-l situează printre cei mai buni patinatori de viteză din țară, precum și la aceea a junioarei* Adriana Pleșan, *cîștigătoarea de anul trecut a Cupei «Cutezătorii», care de data aceasta a realizat un nou record republican, la 1 000 m. A fost o adevărată încîntare să-i urmărim pe cei mai mici participanți —* Derzsi Zoltan, *în vîrstă de numai 8 ani,* Goga Octavian *— 9 ani și jumătate și alții care, deși la începutul carierei lor sportive, au dat dovadă de multă hotărîre și de reale aptitudini. Și a fost o adevărată revelație să vedem cum, sub ochii noștri, un băiețel modest,* Fakt Ladislau, *în vîrstă de 12 ani, doboară unul după altul trei recorduri republicane — la 100, 200 și 300 m.*

De la cel mai mic pînă la cel mai mare, toți concurenții au meritat și au primit felicitări: cei de la Clubul sportiv «Mureșul», *cîștigătorii locului I pe echipe, și a Cupei «Cutezătorii»; cei din Sibiu, pentru prima oară participanți la concurs și situați pe locul IV (înaintea brașovenilor, de pildă). Cîștigătorii locurilor I individual — 4 fete și 4 băieți, precum și cîțiva recordmeni — au primit premiile oferite de către revista noastră, printre care un ceas de mînă, stilouri pixuri, albume.*

Străduința lor și a antrenorilor, pregătirile începute încă din vară, «pe uscat», și continuate pînă-n ajunul concursului, uneori în condiții nu tocmai corespunzătoare, s-au concretizat pe pista de gheață de la Miercurea Ciuc în evoluții frumoase, interesante. Concurenții le-au oferit specialiștilor posibilitatea să se convingă de faptul că patinajul nostru de viteză dispune de talente reale care, îndrumate cu pricepere, înconjurate cu atenție, vor fi capabile ca peste cîțiva ani să se afirme și peste hotarele țării. E tocmai ceea ce urmăresc și așteaptă de la acești tineri organizatorii competiției.

C. PĂLTINEANU

1

2

3

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

1. Deși nu se vede, viteza în finiș e... amețitoare.

2. În sfîrșit, diploma mult visată.

3. Sînt —14°C, totuși bucuria succesului face să înflorească zîmbetele.

CÎȘTIGĂTORII LOCURILOR I INDIVIDUAL

● 100 m copii II: fete — **Szigheti Eva,** Av. M. Ciuc — 14''8; băieți — **Fokt Ladislau,** M. Tg. Mureș — 13''0;

● 300 m copii II: fete — **Bîlc Minela,** Agr. Cluj — 40''0; băieți — **Fokt Ladislau,** M. Tg. Mureș — 35''0;

● 500 m copii I: fete — **Salade Roxana** C.S.M. Cluj — 58''8; băieți — **Coronca Ștefan,** M. Tg. Mureș — 57''5; juniori II: fete — **Szakacs Elisabeta,** M. Tg. Mureș — 62''4; băieți — **Gomboș Carol,** M. Tg. Mureș — 51''5; juniori I: fete — **Orban Ana,** M. Tg. Mureș — 66''7; băieți – **Varga Gheorghe,** Agr. Cluj — 49''3;

● 1 000 m copii I: fete — **Pleșan Adriana,** M. Tg. Mureș, 2'05''9, băieți — **Szabo Ștefan,** M. Tg. Mureș — 1'58''3; juniori II: fete — **Szakacs Elisabeta,** M. Tg. Mureș — 2'08''3; ● 1 500 m juniori II: băieți — **Simon Ștefan,** C.S.M. Cluj — 2'48''7; juniori I: fete — **Fokt Eva,** M. Tg. Mureș — 3'21''8; ● 3 000 m — juniori I: băieți — **Varga Gheorghe,** Agr. Cluj — 5'30''5.

VIORICA VISCOPOLEANU

DESPRE MOMENTUL SUPREM TRĂIT LA CIUDAD DE MEXICO

«ESTE CEVA ÎNĂLȚĂTOR, CARE MERITĂ ORICE SACRIFICIU»

Cu cîtva timp în urmă, pe cînd Viorica Viscopoleanu nu purta încă laurii de măslini ai olimpiadei, dar era totuși cunoscută ca o redutabilă sportivă, cîțiva condeieri ai atletismului din Anglia, care văzuseră cu cîtă consecvență și precizie toate săriturile ei în lungime se-ncadrau între 6,40 și 6,60 m, au denumit-o «Lady Metronom». E cunoscută goana ziariștilor sportivi după denumirile frapante date unor mari sportivi. Penciu a fost denumit cîndva «Alexandru cel Mare», Gruia «Tunarul nr. 1 al lumii» și așa mai departe. Nu știm dacă «Lady Metronom» o caracterizează și-o exprimă mai bine pe Viorica noastră. Știm însă altceva: că o singură dată ea a dezmințit această denumire, că o singură dată «metronomul» său interior n-a mai funcționat ca de obicei și una dintre sărituri nu s-a mai înscris între 6,40 și 6,60 m. Și asta s-a întîmplat într-o după-amiază de toamnă mexicană, cînd Viorica și-a pierdut parcă pentru o clipă sau două greutatea și a reușit să mute spectaculos frontiera recordului mondial al săriturii în lungime la femei pe liniamentul 6,82 m.

Momentul supremului efort se suprapune cu acela al supremei izbînzi.

Eram acolo, la Ciudad de Mexico, martor ocular al acestei uluitoare performanțe care i-a făcut pe specialiști să amuțească și să se frece la ochi, pe spectatori să explodeze în exclamații de uimire, iar pe noi, românii prezenți acolo, să ne simțim în al nouălea cer. Într-o discuție emoționantă m-am trezit concentrînd o mulțime de întrebări într-una singură:

— Cine sînteți dv., «Lady Metronom»?

O cunoșteam, știam bine cine e, dar Viorica a înțeles ce vreau să aflu în realitate și mi s-a destăinuit:

— Sînt un om ca oricare altul. Chiar foarte obișnuit. Poate că unii ar fi dispuși să-mi acorde trăsături și calități esențiale, care să mă deosebească de colegele mele de sport și de viață. Eu însă nu recunosc așa ceva. Am o prietenă care este matematician. Amîndouă sîntem perseverente, dîrze aș spune. Ca și mine, nici ea nu renunță niciodată la găsirea soluției, chiar dacă pentru asta trebuie să petreacă două-trei nopți albe la masa de lucru. Eu lupt cu centimetrii care se lasă foarte greu cuceriți. Ea se războiește cu desișurile calculelor infinitezimale sau al integralelor. Ne asemănăm foarte mult... Ca oricărei fete, mi-au plăcut, pînă la o anume vîrstă, păpușile. Apoi au început să mă atragă rochițele frumoase, filmele interesante, cărțile bune, muzica ușoară. Dar și... poezia recordurilor.

Viorica între prieteni (dreapta).

A fost o întrebare, dar nu singura. Acum, cînd scriu aceste rînduri, am în față pagina întîia din marele cotidian mexican «El Heraldo de Mexico» care, aproape în întregime, este ocupată de-un reportaj în care se vorbește despre marea victorie a Vioricăi noastre. În mijlocul lui se află o fotografie, un instantaneu surprinzînd momentul în care marchizul de Exeter, președintele J.O., îi înmînează sportivei noastre medalia de aur și ramura de măslin ruptă din pădurea sfîntă a lui Zeus. Și documentul acesta mă poartă înapoi, ca o fantastică mașină a timpului, reintegrîndu-mă în atmosfera acelei după-amiezi de octombrie, unică pentru Viorica și de neuitat pentru noi.

Intrase în concursul-finală cu tendonul de la piciorul de bătaie stîlcit. O durea îngrozitor, dar a purtat, toată după-amiaza, un surîs aninat în colțul gurii. Nici Sheila Sherwood, nici Tatiana Talișeva (medaliile de argint și de bronz) nu și-au dat seama, nici o clipă, că adversara și totodată colega lor călca pe vîrfuri de ace, ca un fachir.

Eram uimit și foarte curios și n-am rezistat tentației de-a afla amănunte:

— V-ați gîndit vreo clipă să renunțați la disputarea finalei din pricina durerilor provocate de tendon?

— Nici nu mi-a trecut prin minte așa ceva. Ca mulți alți oameni, știu bine cînd și la ce pot și trebuie să renunț, și cînd să merg hotărîtă înainte dacă viața îmi cere așa ceva. Sînt clipe în care, indiferent de cît te costă, trebuie să reziști. Singurul gînd în momentele acelea a fost ca nu cumva medicul nostru să-mi interzică participarea la probă. Concursul de pe «Estadio '68» era pentru mine, într-un fel, capătul unui foarte lung drum, ultimii pași pe acest drum. Și tocmai pe aceștia să nu-i fi făcut? Trebuia să încerc. Am renunțat la prea multe lucruri în viață, numai ca să pot face acești pași... Și tocmai teama că n-are să-mi reziste tendonul m-a determinat să consider prima săritură ca hotărîtoare. De aceea toate forțele mele, psihice și fizice, s-au concentrat în acest moment. Și-am reușit să prind și acel «prag de aur», de pe care am zburat 6,82 m...

— De ce n-ați renunțat după această primă săritură-record?

— Din mai multe motive. Mai întîi, pentru că — așa cred eu — cînd te-ai angajat într-o dispută, trebuie să mergi pînă la capăt. Dacă aș fi ieșit din concurs, puteau să se ivească două situații: sau ca adversarele mele să considere renunțarea mea ca un fel de «abandon» care ar fi fost posibil să le pună «aripi» la picioare, sau să se simtă desconsiderate de către mine, ceea ce ar fi avut același efect. Mi-am dat seama că trebuie să duc pînă la sfîrșit acest «război al nervilor». Am strîns dinții și l-am dus...

*

La cîtva timp după reîntoarcerea în țară, pe unul dintre bulevardele bucureștene, am zărit silueta fină a Vioricăi. Atunci, la Ciudad de Mexico, în vîltoarea olimpiadei, uitasem să-i cer permisiunea de-a da tiparului aceste destăinuiri ale ei. Și, între timp, mi-am dat seama că mai aveam să-i pun o întrebare. Am îndrăznit și din nou am avut prilejul să mă conving de amabilitatea ei:

— Care considerați că a fost pentru dv. momentul suprem al olimpiadei?

— Atunci cînd m-am aflat acolo, sus, pe podiumul premiaților, după ce mi-a fost înmînată medalia de aur și ramura de măslin. Au fost clipele în care, cu fața la drapelele care se înălțau, ascultam împreună cu întregul stadion imnul patriei noastre. A fost ceva cu totul deosebit: tricolorul care urca mereu... acordurile grave ale imnului... În acele momente am înțeles, surprinzător de clar, că victoria nu era numai a mea, că de fapt ea era a noastră, a tuturor, era o victorie care aparținea înainte de toate țării mele. Și tocmai de aceea izbînda mea era foarte mare. Mă simțeam mîndră că sînt româncă și că reușisem ca la aproape 15 000 de kilometri de pămîntul patriei să fac ca numele ei să fie rostit încă o dată cu adînc respect. Faptul acesta m-a emoționat chiar mai mult decît realizarea recordului, decît primirea titlului olimpic. Este ceva înălțător, care merită orice sacrificiu, orice renunțare pentru a putea fi realizat...

O amintire de neuitat.

VALENTIN PĂUNESCU

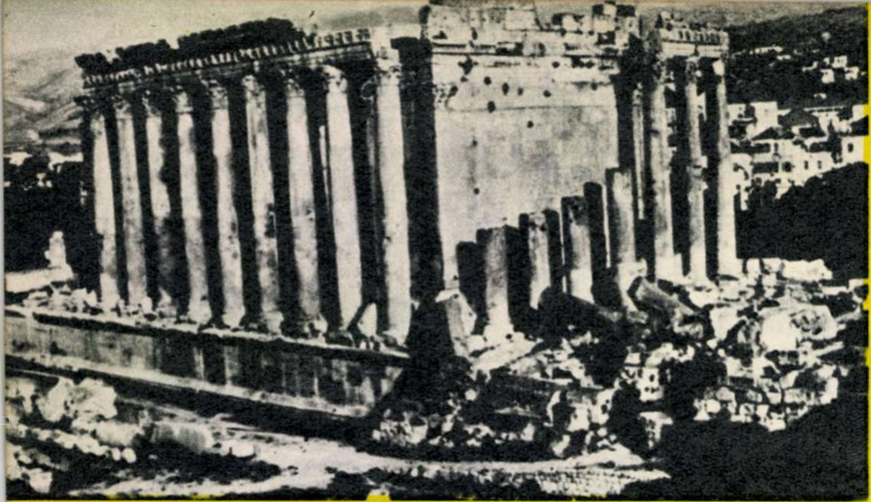

ION HOBANA

ENIGMELE CIVILIZAȚIEI TERESTRE

TERASA DIN BAALBEK

Baal, zeul fenician al Soarelui, a împrumutat numele său unei cetăți clădite cu patru milenii în urmă în regiunea Bekaa, situată între munții Libanului și Antilibanului. Spre deosebire de alte asemenea așezări, măcinate pînă la temelie de curgerea timpului, Baalbekul antic impresionează și astăzi prin măreția ruinelor sale. Mai presus de orice se află însă celebra terasă, despre care *Mark Twain* scria, în volumul «Ageamiii în străinătate»: «Ea datează de milenii, trezind uimirea și extazul călătorilor.»

Uimirea și extazul sînt întrutotul îndreptățite. Închipuiți-vă o platformă cu o suprafață considerabilă, construită din blocuri măsurînd 25 m lungime, 4 m lățime și înălțime și cîntărind aproximativ 1 000 de tone fiecare!... 316 la număr, ele au fost așezate în rînduri suprapuse, prilejuindu-i istoricului francez Ernest Renan o caracterizare de o metaforică exactitate: «construcția cu cele mai mari cărămizi din istoria omenirii». În cariera de unde au fost extrase aceste «cărămizi», aflată la o distanță de circa un kilometru, a fost abandonat un paralelipiped de 24 × 4,60 × 4,60 m — cel mai mare bloc de piatră tăiat vreodată pe Pămînt. Botezat de localnici «Hadjar-el-Guble» («Piatra Sudului»), el cîntărește cam 2 000 de tone. Ca să-i apreciați mai bine proporțiile gigantice, comparați-l cu omul-furnică de pe fața superioară.

«Toate acestea există, dar întrebarea este cum au ajuns acolo», continuă *Mark Twain*, în textul citat. Răspunsul trebuie să țină seama de faptul că, în acea vreme, scripetele nu fusese încă inventat. Nu exista nici măcar roaba. Iar cei care se referă la rampele înclinate și la săniile-balansoar ale constructorilor de piramide, uită

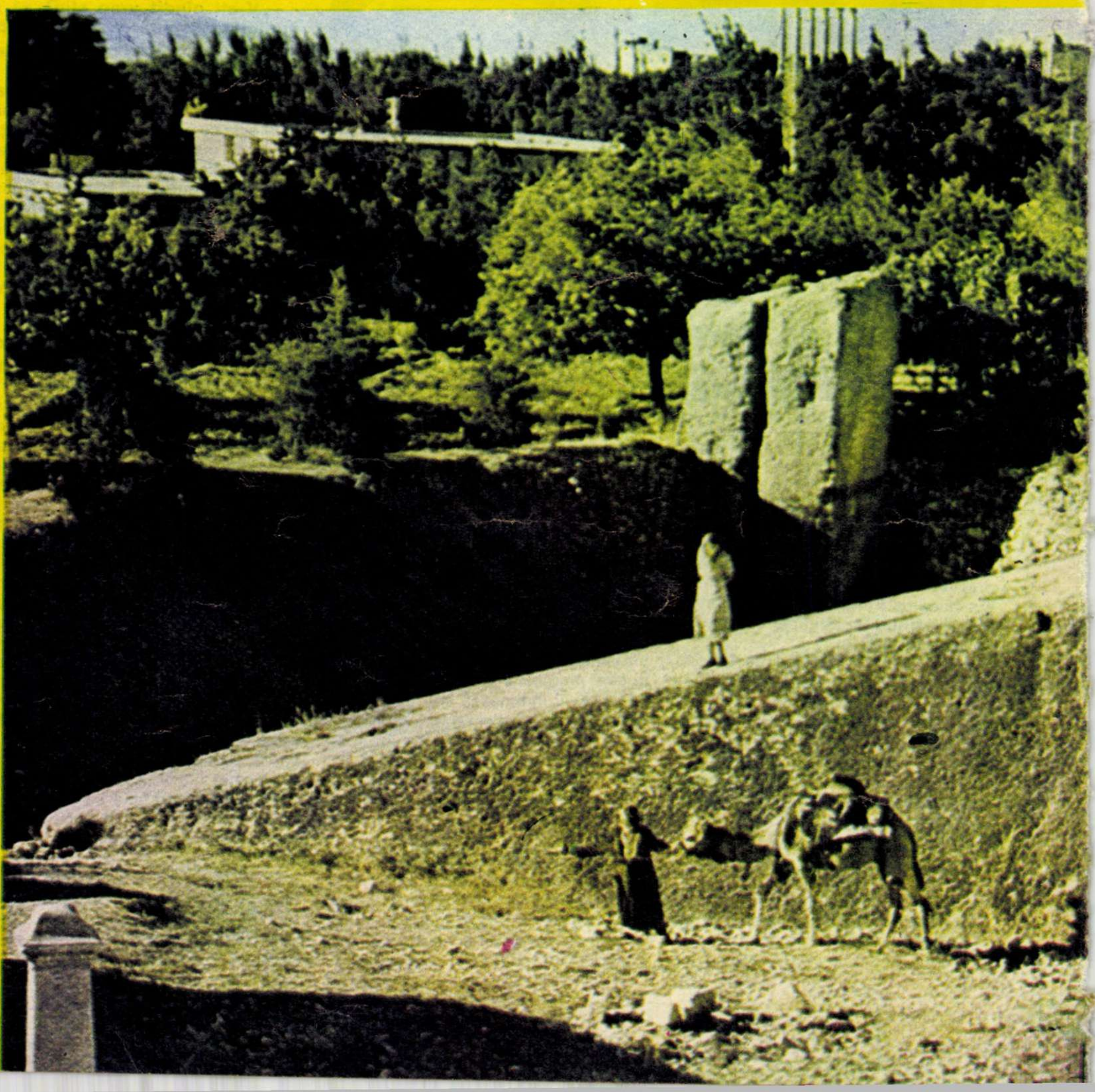

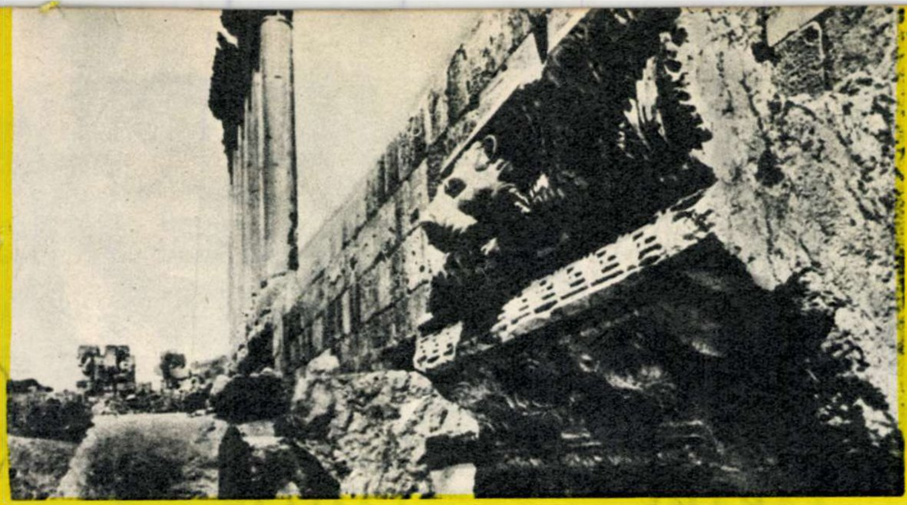

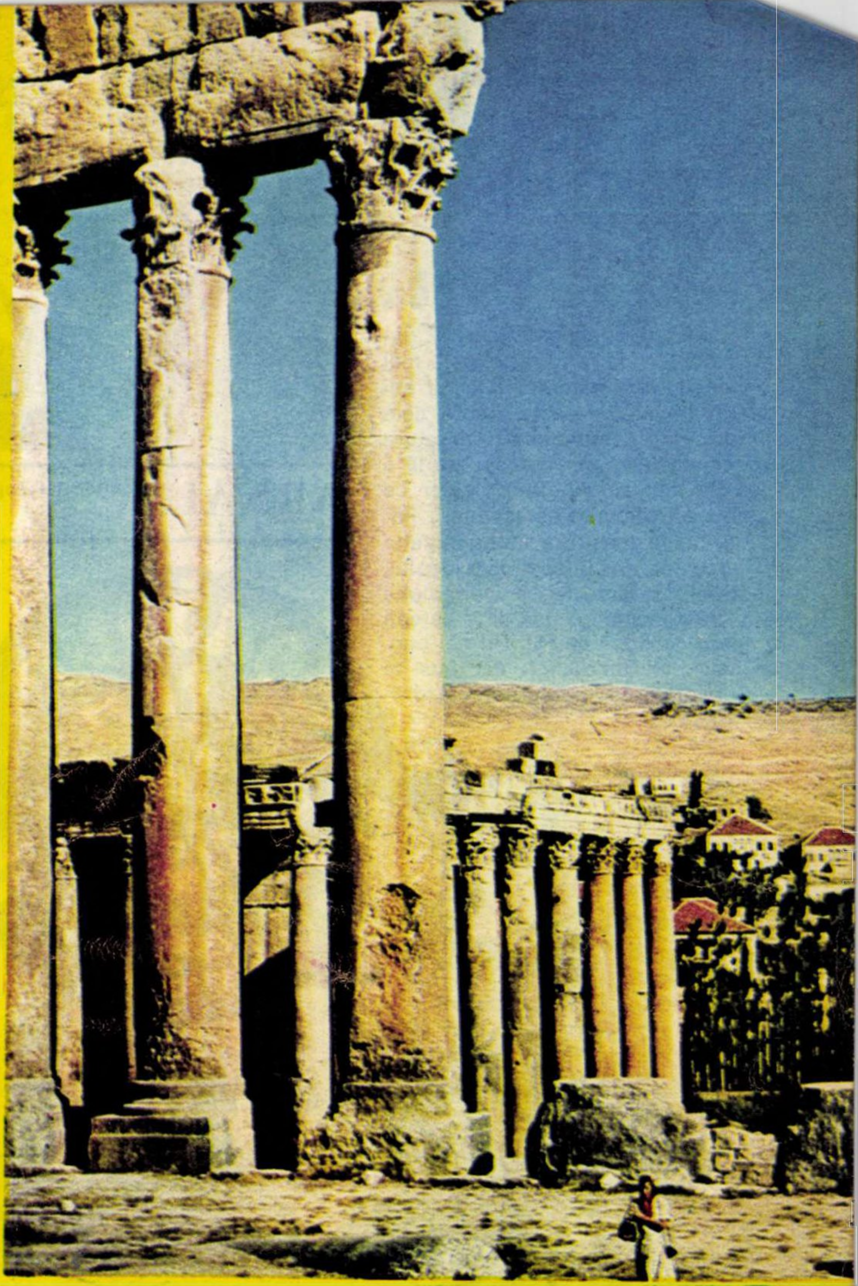

că terasa a fost clădită nu pe cîmpiile Egiptului faraonic, ci pe un teren accidentat, unde nu era posibilă folosirea, în mod constant şi simultan, a peste 10 000 de oameni. (Atît ar fi fost necesar pentru a transporta, de pildă, «Piatra Sudului» de la carieră pînă la terasă.)

«S-ar părea că o rasă de uriaşi a locuit, cu mult timp în urmă, în Baalbek», încheie *Mark Twain*. Poate că aceste cuvinte ascund un sîmbure de adevăr, chiar dacă e vorba nu de dimensiunile fizice ale constructorilor terasei, ci de cunoştinţele şi mijloacele de care dispuneau. Dar cine erau «uriaşii» de acum 4—5 milenii?...

Partizanii ipotezei existenţei civilizaţiilor străvechi de un înalt nivel tehnico-ştiinţific ne propun o explicaţie seducătoare: terasa din Baalbek este opera unor constructori originari din Atlantida. Profesorul *M. Agrest*, cunoscut om de ştiinţă sovietic, este de altă părere. El invocă un pasaj din manuscrisele de la Marea Moartă (situată în apropierea graniţelor Libanului!), care se referă la «oameni veniţi din cer şi alţi oameni luaţi de pe Pămînt şi duşi în cer...». În concepţia lui, ciclopicele blocuri de piatră ocrotesc un mesaj deosebit de important, adresat de extratereştrii descinşi în mijlocul triburilor primitive acelor oameni ai viitorului care vor fi în stare să ajungă pînă la el... S-a formulat şi supoziţia că imensa platformă ar fi slujit drept pistă de aterizare şi decolare a cosmonavelor.

Enigma rămîne deocamdată, întreagă. Dar omul nu acceptă sfidarea Necunoscutului decît pentru a învinge. Peste un an, sau peste un deceniu, de la Baalbek va porni o punte sigură către trecut sau către nemărginirea Cosmosului.

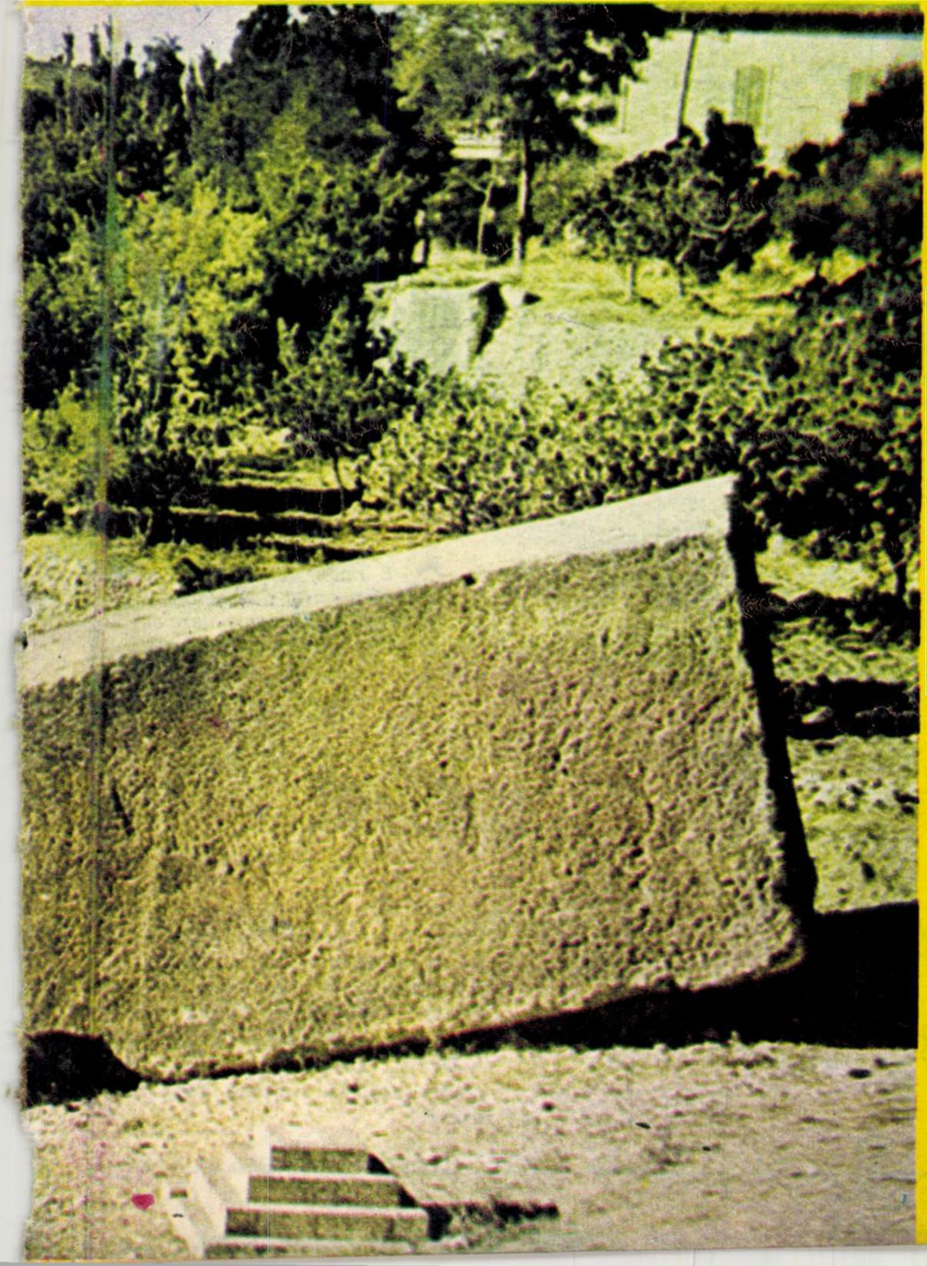

Pif
ȘI PRIETENII SĂI ÎN VIZITĂ LA Cutezătorii

O vizită la redacția «Vaillant» din Paris, 126 rue de la Fayette, este mai mult decît fermecătoare. Aici te afli doar în împărăția unora dintre cele mai îndrăgite personaje din literatura și desenul destinate copiilor de la 5 la 95 de ani, adică tuturor celor ce reușesc să rămînă veșnic tineri, păstrîndu-și, pe deasupra anilor, sufletul și mintea larg deschise în fața jocului, a purității, a fanteziei, a miracolului vieții. Se deschide o ușă și te-aștepți să apară de după ea Pif. Pif cel bun, cel naiv, cel îndrăzneț, cel pus în permanență în încurcătură de năzdrăvăniile prietenului său cu nume atît de sonor, Hercule. S-aud pași pe sală și crezi că îndată va da năvală în cameră Totoche cu prietenii săi. În aer plutește fantoma lui Arthur... Vrînd-nevrînd, redactorii au împrumutat cîte ceva din sufletul acestor personaje, sau ei au dat ceva din sufletul lor acestor eroi plini de farmec. Nu știi, simți doar că pe aceste fete și pe acești băieți prietenoși parcă i-ai mai văzut undeva, parcă le-ai mai vorbit. Mai ales cînd își scot din sertar ultimul număr din revista «Cutezătorii» și-ți spun cu bucurie: iată o revistă frumoasă!

Discutăm. Ne cunoaștem mai bine. Trebuie să fie foarte interesant în redacția «Cutezătorii». Bineînțeles, din moment ce, prin bunăvoința autorilor lor, Pif, Arthur, Gai-Luron, Totoche și prietenii săi s-au decis să ne întoarcă vizita în paginile de față.

— Bună ziua, cutezătorilor!

— Bonjour, Pif! Gai-Luron are dreptate. Viața este frumoasă. Este foarte frumoasă! Te vor convinge de acest lucru și prietenii «Cutezătorilor» care, sînt sigur, au devenit din acest moment și prietenii voștri.

Petre Ghelmez

ARNAL sau miracolul copilăriei veșnice.

TABARY sau inventivitatea care nu cunoaște limite.

GOTLIB sau cum poți deveni înțelept zîmbind.

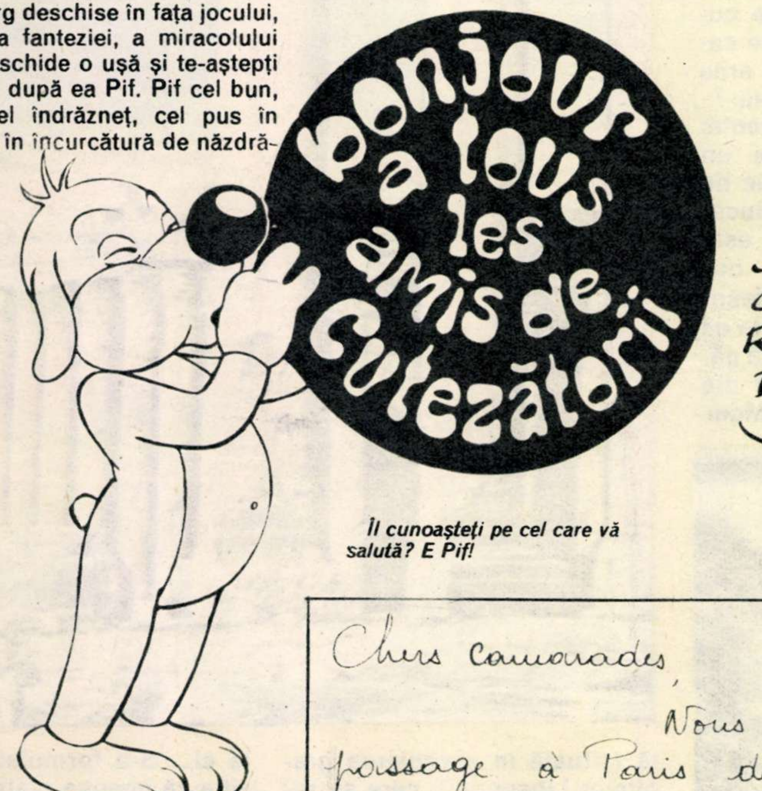
bonjour à tous les amis de Cutezătorii

Îl cunoașteți pe cel care vă salută? E Pif!

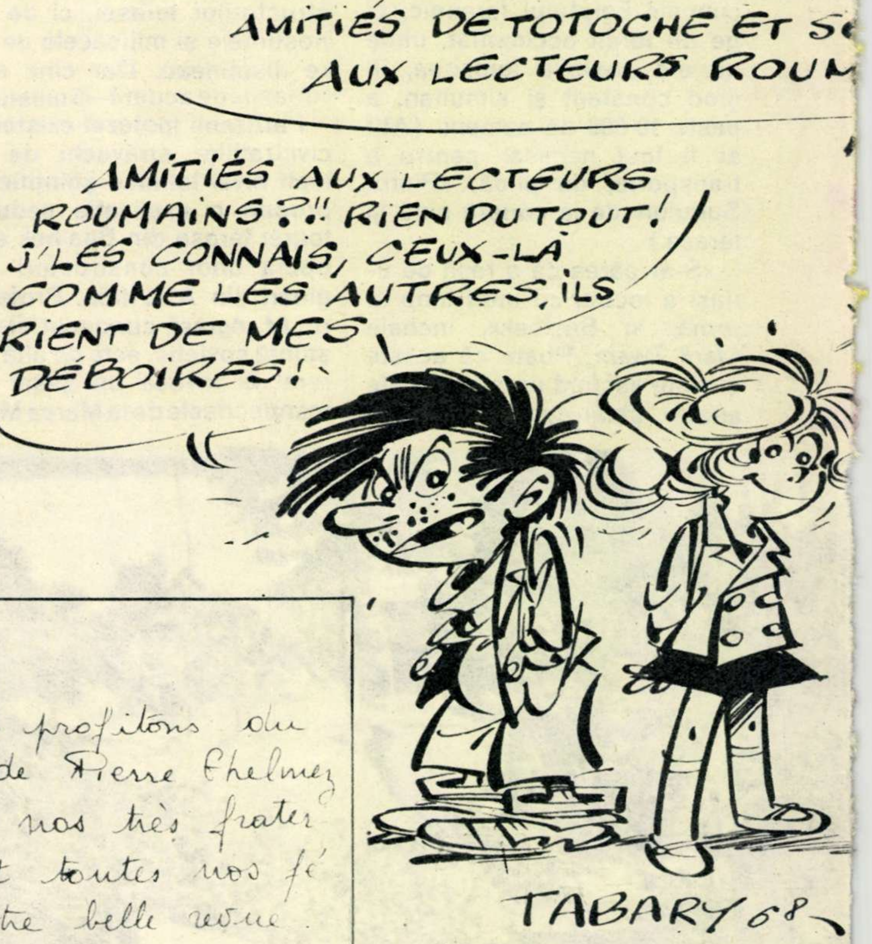
AMITIÉS DE TOTOCHE ET S
AUX LECTEURS ROUM
AMITIÉS AUX LECTEURS ROUMAINS?!! RIEN DU TOUT! J'LES CONNAIS, CEUX-LÀ COMME LES AUTRES, ILS RIENT DE MES DÉBOIRES!
TABARY 68

E rîndul lui Totoche, al prietenilor lui și al autorului Tabary să vă încredințeze de simpatia pe care v-o poartă!

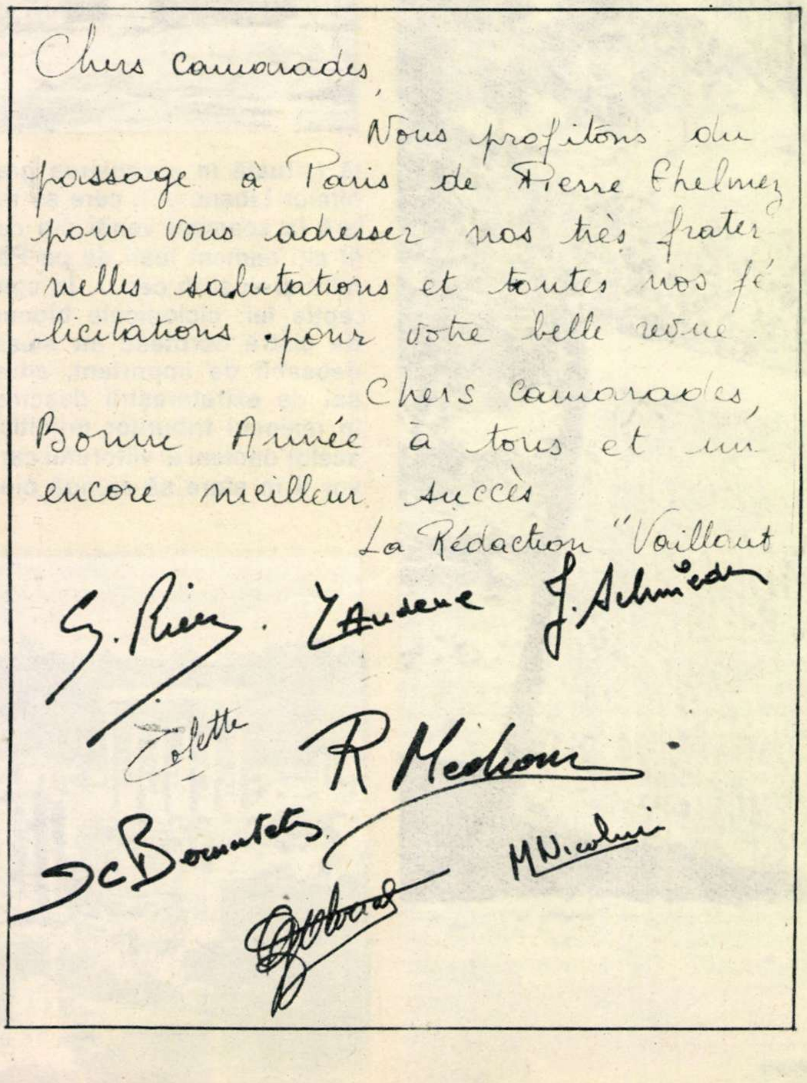

Chers camarades,

Nous profitons du passage à Paris de Pierre Ghelmez pour vous adresser nos très fraternelles salutations et toutes nos félicitations pour votre belle revue.

Chers camarades,

Bonne Année à tous et un encore meilleur succès

La Rédaction "Vaillant"

G. Rieu · Zaudene · J. Schmieder

Colette · R Mechoui

J C Bonnotets · M Nicolini

DRAGI TOVARĂȘI,

Profităm de trecerea prin Paris a lui Petre Ghelmez pentru a vă adresa saluturile noastre frățești și toate felicitările noastre pentru frumoasa dumneavoastră revistă.

Dragi tovarăși, tuturor la mulți ani, și succese tot mai mari!

REDACȚIA «VAILLANT»

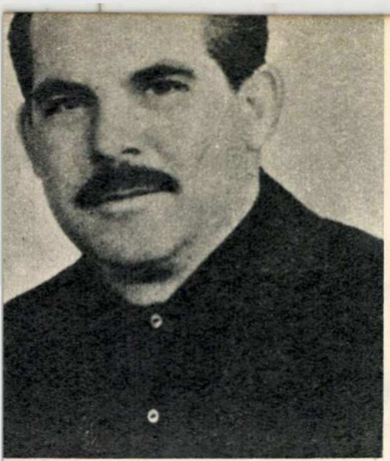

EZARD sau necesitatea dreptății.

COPAINS,
INS!

LE JOURNAL DE
Riquiqui
le petit ours
NOËL

LE JOURNAL DE
Roudoudou
le joyeux cabri
NOËL
RX.10

Bunul Arthur și autorul său, Cezard (care recent a obținut premiul întîi la salonul internațional al umoriștilor de la Bruxelles) vă salută cu prietenie

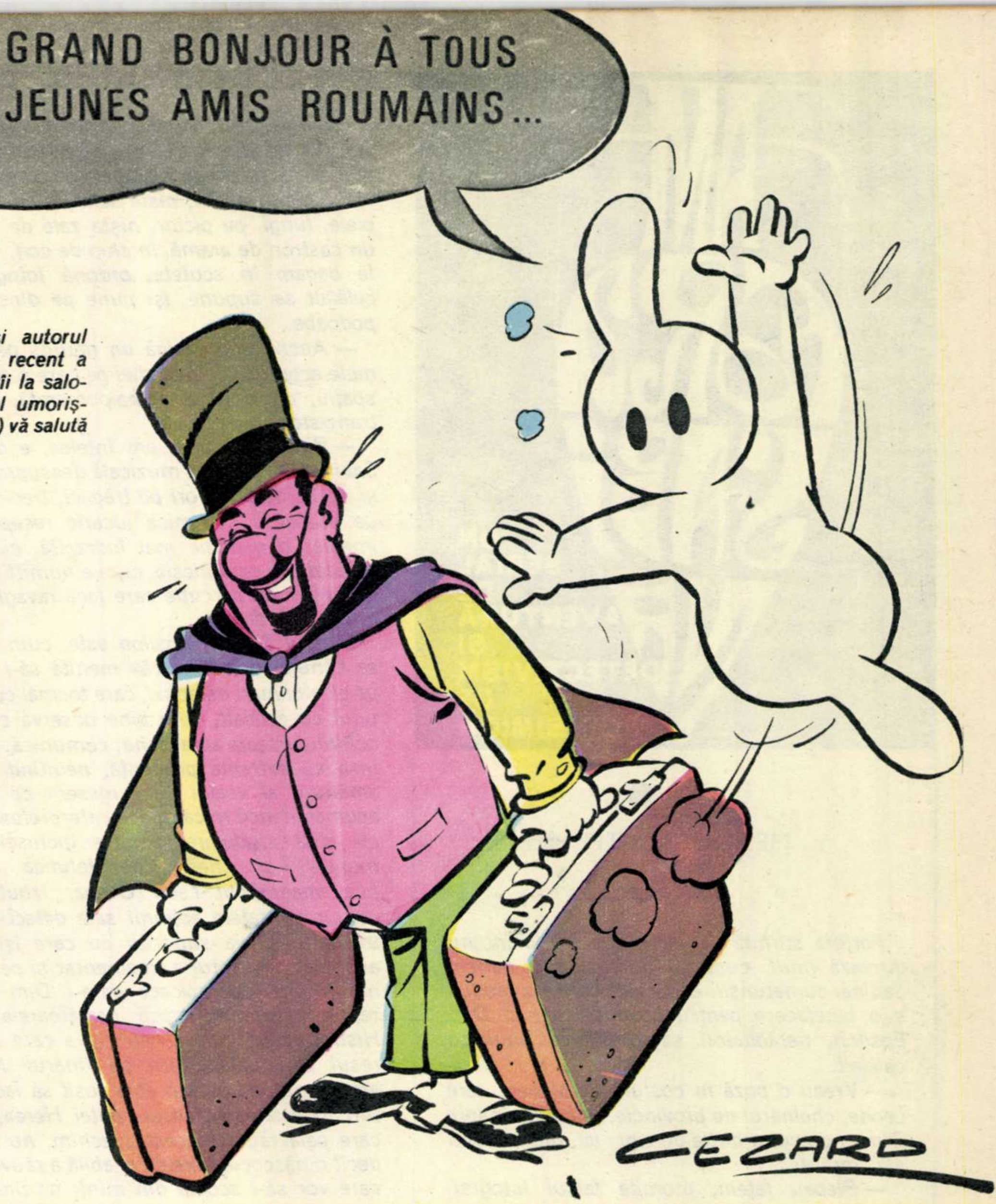
UN GRAND BONJOUR À TOUS LES JEUNES AMIS ROUMAINS...
CEZARD

Cățelul filozof Gai-Luron și realizatorul său, caricaturistul Gotlib, transmit un cald salut tuturor prietenilor români. Ai dreptate, Gai-Luron, viața e într-adevăr frumoasă!

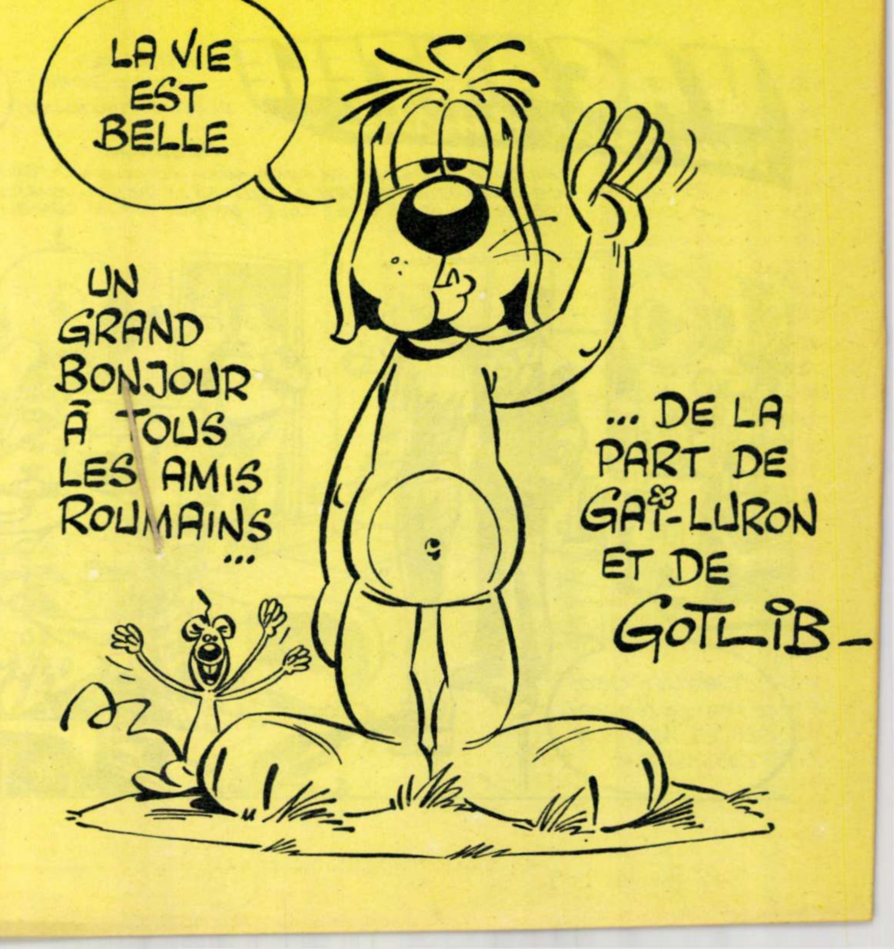
LA VIE EST BELLE
UN GRAND BONJOUR À TOUS LES AMIS ROUMAINS...
... DE LA PART DE GAI-LURON ET DE GOTLIB-

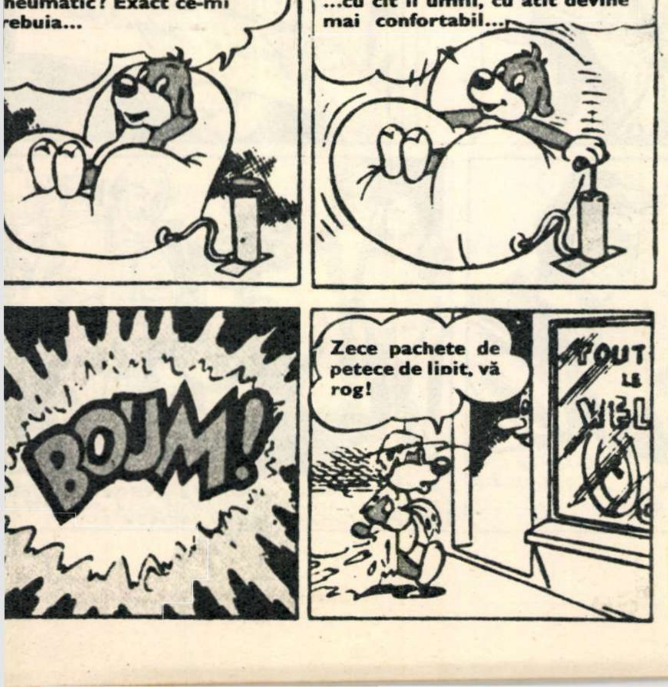
neumatic? Exact ce-mi rebuia...
...cu cît il umfli, cu atît devine mai confortabil...
BOUM!
Zece pachete de petece de linit, vă rog!
TOUT LE VELO

UN FOTOLIU FOARTE, FOARTE CONFORTABIL!

AMFORA SABINĂ

UN SERIAL DE AVENTURĂ ȘI DETECTIVISM DE POP SIMION

●

5. MESAJUL ZEITEI HERA

●

Forfota stîrnită de fotograful ambulant nu durează mult, cum nu durează nici dansul Sabinei cu netunșii. Zăpăceala care s-a produs e o binefacere pentru Leon Gaspar și Dim Epsilon, nerăbdători să comunice unul cu celălalt.

— Vreau o poză în costum de plebeu, cere Leone, chelnerul de provincie, fluturînd înspre Dimos-grecul o hîrtie de cinci lei, prețul pozei «la minut».

— Plebeu fațem, promite falsul fotograf, vorbind ca grecii, cu țe-ți; dintr-o mișcare desfășoară în fața lui Leone costumul solicitat, mai exact un soi de fustanelă pe care o purtau războinicii romani, niște sandale cu nojițe de piele, lungi, pe picior, niște zale de sîrmă și un castron de aramă, în chip de coif. — Acum te bagam în scutețe, ordonă fotograful și celălalt se supune, își pune pe dînsul acele podoabe.

— Anche una! strigă un netuns peste ultimele acorduri ale melodiei pe care o aruncă în spațiu, cu o furie nemaipomenită, pistolul-tranzistor.

— Bine, încă una, am înțeles, e de acord Sabina; înalță arma muzicală deasupra capului și apasă de două ori pe trăgaci, trecînd astfel pe postul II, iar mica jucărie recepționează imediat o melodie mai îndrăcită, cîntată de astădată de «phönicși», cum e numită pe scurt orchestra de percuție care face ravagii în rîndurile tineretului.

Dansul Sabinei Epsilon este, cum probabil se bănuiește, o «mască» menită să-i acopere pe cei doi mari detectivi, care tocmai comunică unul cu celălalt, cum bine observă cu coada ochiului isteața amazoană; comunică, desigur, însă cu extremă prudență, neuitînd nici un amănunt al acelor false meserii ce și le-au asumat în mod trecător și le interpretează acum cu atîta strălucire. Printre dichiseli, moșmondeli și chestii de tehnică fotografică, magnificul Leon Gaspar izbutește să comunice datele acțiunii sale detectiviste și, totodată, cîteva supoziții cu care își începe ancheta; deși totul e fragmentar și pe nepusă masă, omul perspicace care-i Dim Epsilon reține esențialul, adică următoarele: că la Histria există cineva sau cîțiva care au interesul să-l îndepărteze pe tînărul Joachim, arheolog bucureștean abia sosit să facă săpături în cetate. «Mesajul zeitei Hera», despre care pălăvrăgește acest Joachim, nu poate fi decît o născocire șireată și abilă a răuvoitorilor care vor să-l scoată din minți pe tînărul om de știință. E clar că afacerea nu conține taine de nepătruns, ori forțe supranaturale, cum vor să insinueze cei ce o pun în scenă. De atîta lucru își dă seama orice minte sănătoasă, lucidă. Chestia e: de ce vor să-l îndepărteze pe acest Joachim? Ce interese poate stîrni acest loc cu ruine? Ce forțe acționează, deocamdată din umbră, în slujba acestor interese obscure? Iată întrebările care nu-i dau pace lui Leon Gaspar, acest matematician al detectivismului contemporan, în al cărui craniu sfîrîie fără îndoială ideile, lucru confirmat și de faptul că

VACANȚELE unui tânăr liniștit

POVESTIRE DE OVIDIU ZOTTA
DESENE: PUIU MANU

REZUMAT

BANDIȚII REUȘESC SĂ PUNĂ MÎNA PE INVENTATORUL GEO MARTIN, PENTRU A-L SILI SĂ LE DESTĂINUIASCĂ SECRETUL INVENȚIEI SALE – UN NOU TIP DE COMBUSTIBIL.

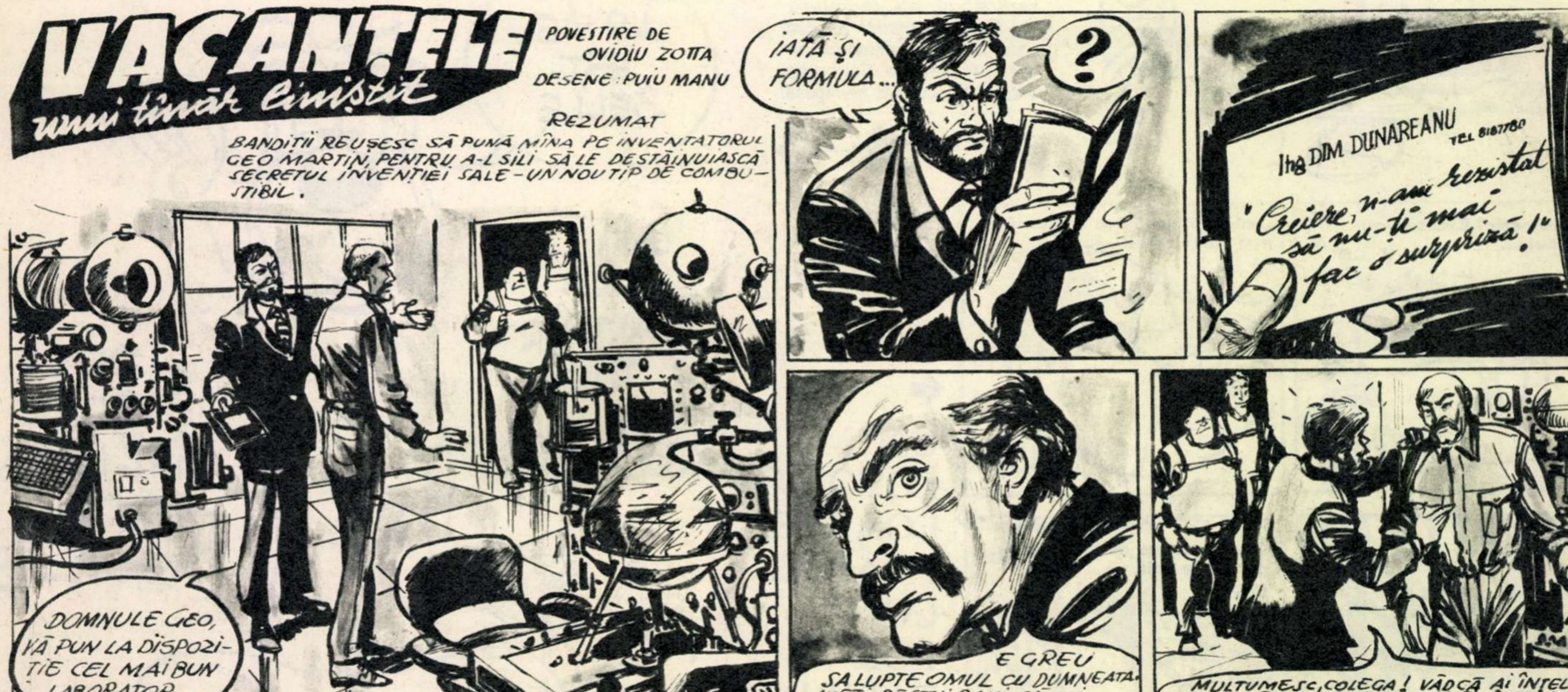
IATĂ ȘI FORMULA...
?
Ing DIM DUNAREANU TEL 8187780
"Creiere, n-am rezistat să nu-ți mai fac o surpriză!"
DOMNULE GEO, VĂ PUN LA DISPOZIȚIE CEL MAI BUN LABORATOR.
E GREU SĂ LUPTE OMUL CU DUMNEATA. AVEȚI DESTUI BANI SĂ-MI PLĂTIȚI?
MULȚUMESC, COLEGA! VĂD CĂ AI ÎNȚEL
TE VOM PLĂTI REGEȘTE! BOB, LIȚĂ, SÎNTEȚI L
DISPOZIȚIA DOMNULUI INGINER!

îşi şterge într-una chelia pistruiată cu batista roşie, de docher. Aceleaşi întrebări îl frămîntă şi pe enigmaticul Dim Epsilon, care îşi roade coada scurtă a pipei sale cu bulb, din care nu iese nici un firicel de fum.

— Vreau să-l cunosc pe Joachim, îi spune Dim Epsilon detectivului, vorbind cu glas jos şi protejîndu-şi spusa cu castronul acela care ţine loc de coif al legiunilor romane.

— Nimic mai uşor, zice Leon Gaspar, cuprins de febrilitatea pe care i-o dă debutul fiecărei acţiuni. — Nimic mai uşor, dragul meu. Joachim e chiar tînărul de colo, şi ca să-l marcheze mai bine pe insul la care se referă, chelnerul îmbrăcat plebeu sare în picioare cu o sprinteneală de invidiat şi, în doi timpi şi trei mişcări, se află lîngă un tînăr de aproximativ douăzeci şi doi—douăzeci şi trei de ani. îmbrăcat în trening bleumarin, căruia i se adresează astfel:

— Fii bun, tinere, şi mă ajută să-mi scot zalele astea.

Tînărul în trening bleumarin îl ajută, într-adevăr. descheie, cataramă cu cataramă, ţesătura metalică ce îl cuprinde pe falsul chelner; lucrează atent, modificîndu-şi poziţia după neastîmpărul celui pe care îl eliberează de păcătoasele zale, cînd faţă, cînd profil, lucru ce nu-i scapă lui Dim Epsilon, care declanşează de cîteva ori aparatul de fotografiat.

— Mersi, tinere, mulţumeşte respectuos Leon Gaspar, neuitînd să se şi prezinte cu această ocazie: — Numele meu e Leone. Sînt ospătar «La hanul Burebista», mă rog frumos.

— Încîntat. Sînt Joachim Gurămică, îi răspunde tînărul cu aceeaşi politeţă, înclinîndu-se puţin.

Aşa îl cheamă, Joachim Gurămică, însă colegii de facultate l-au numit, simplu, Joo. A fost şef de promoţie acest Joo, un absolvent strălucit, i s-a prezis o carieră straşnică la facultate. Dar el a ales provincia, terenul, cercetarea, săpăturile, tocmai pe cînd colegii lui se băteau pentru a rămîne în Capitală. Originea lui ţărănească nu s-a dezminţit, deoarece Joo a vorbit comisiei universitare aşa: «Eu nu mă despart de pămînt, de ţărînă, de natură; nu vreau să fiu prizonierul oraşelor. Am intrat în ele doar pentru a-mi acumula cunoştinţe. În rest, mă interesează alcătuirile mari ale lumii, straturile geologice, vîrstele universului, stelele, galaxiile, sutele de mii de ani lumină, sutele de mii de ani inteligenţă. Catastrofele universului se acopăr de iarbă. Eu mi-am luat misiunea să ridic straturile de iarbă, să trezesc din somn civilizaţiile anterioare. Îmi caut străbunii...»

Nu, inexact. De alaltăieri Joo, acest poet al adîncurilor, nu mai caută nimic. Şarlatanii au băgat spaima în el şi tînărul arheolog s-a prostit de tot, crede că a zărit cine ştie ce divinitate arhaică, spune în dreapta şi în stînga că el se află, noapte de noapte, la orele douăzeci şi trei şi şapte minute, în tata unui mesaj al zeiţei Hera. Se află, bietul, în faţa propriei sale neghiobii. Va scăpa de ea, se înţelege, cum scapi de o boală trecătoare. Dar trebuie descoperiţi răufăcătorii, iar aceştia pot fi — la urma urmei — chiar printre curioşii adunaţi, ca la circ, pe lîngă cortul lui Dimos-grecul.

— Basta ragazzi! exclamă Sabina (ceea ce înseamnă, ştie orice copil, «gata băieţi, s-a isprăvit.») şi, imediat, pune capăt dansului în care se antrenase, oprind, totodată, urletele care se revărsau din pistolul său muzical.

Este timpul să se isprăvească această veselie fără rost; cei doi mari detectivi au şi stabilit, se pare, un plan de bătaie şi expediţia lor secretă va începe în timpul cel mai scurt. Amazoana este extrem de nerăbdătoare să fie pusă imediat în temă. să acţioneze, ceea ce se va întîmpla peste numai cîteva ore, adică înainte de miezul nopţii, la orele douăzeci şi trei şi şapte minute fix, cînd demarează «operaţiunea Histria-S.D.G.», în care cititorul va recunoaşte iniţialele celor trei detectivi simpatici.

(Va urma)

AGENDA MINITEHNICUS

O carte pentru minitehnicieni

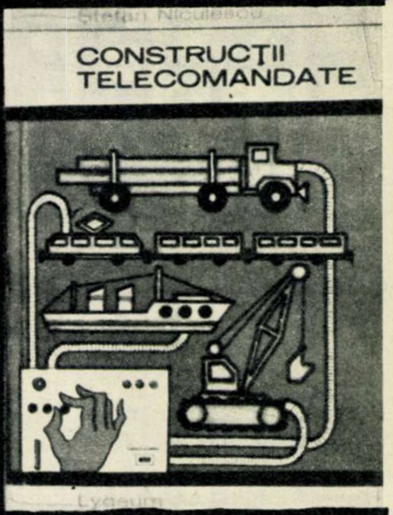

Un automobil, un tren, un tren aerian, un excavator... Toate acţionate de la distanţă prin telecomandă. Jucării? Şi da, şi nu. Jucării poate, pentru că sînt de proporţii miniaturale. Totodată însă fiecare din construcţiile cuprinse în cartea colaboratorului nostru Ştefan Niculescu îşi găseşte un corespondent în realitate. Poate că cel care construieşte azi micul tren aerian va face parte mîine din echipa de ingineri sau tehnicieni care va construi un tren aerian aievea. Pentru că, deşi obiectele sînt mici, principiile se păstrează.

«Construcţiile telecomandate» sînt o piatră de încercare pentru orice îndrăgostit al tehnicii. Mecanicul, electricianul, lăcătuşul, toţi concură la construcţiile cuprinse în carte.

De aceea cartea «Construcţii telecomandate» de Ştefan Niculescu nu trebuie să lipsească din biblioteca nici unui minitehnician, nici unui grup minitehnicus, nici unui cerc tehnic.

A.W.

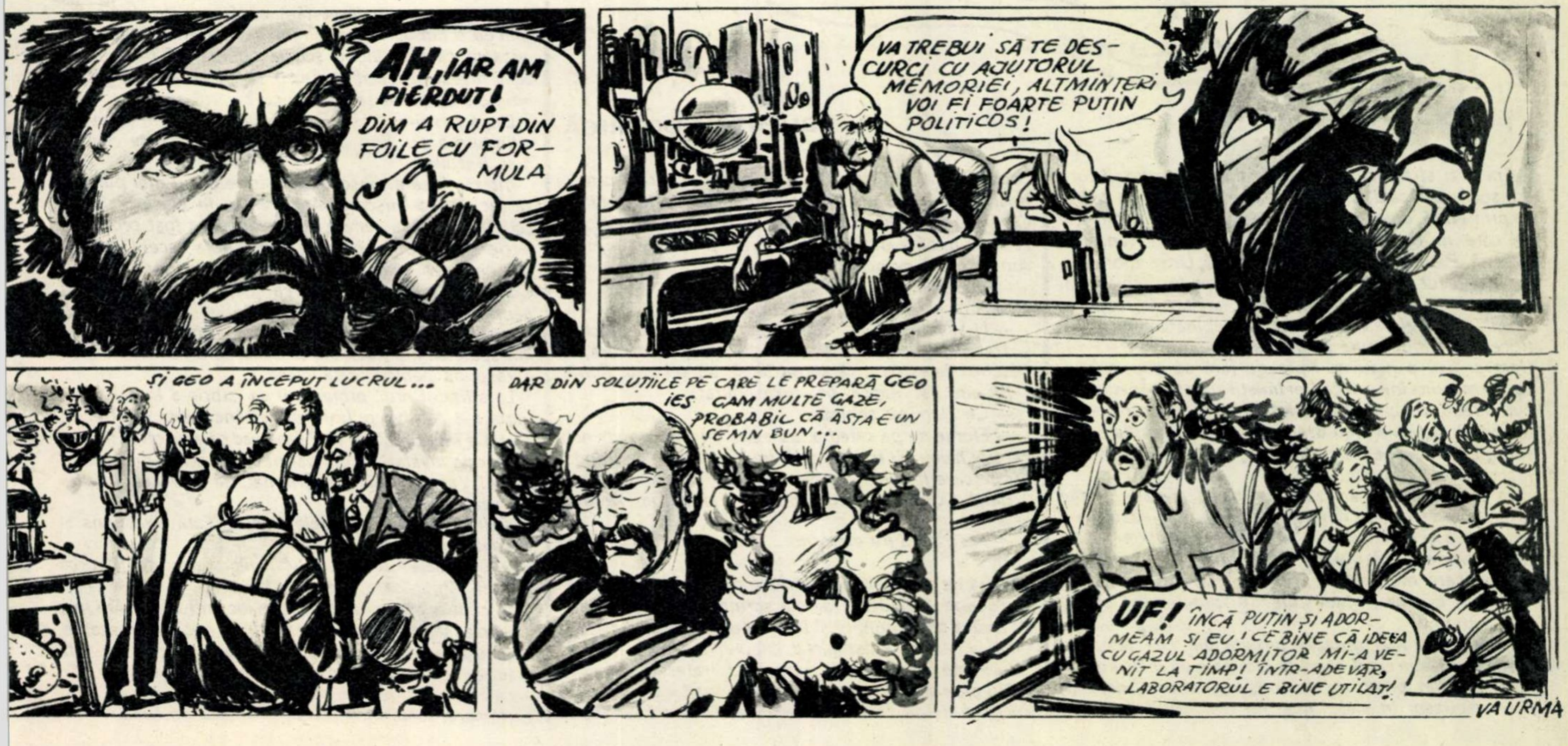
AH, ÎAR AM PIERDUT! DIM A RUPT DIN FOILE CU FORMULA
VA TREBUI SĂ TE DESCURCI CU AJUTORUL MEMORIEI, ALTMINTERI VOI FI FOARTE PUŢIN POLITICOS!
ŞI GEO A ÎNCEPUT LUCRUL...
DAR DIN SOLUŢIILE PE CARE LE PREPARĂ GEO IES CAM MULTE GAZE, PROBABIL CĂ ĂSTA E UN SEMN BUN...
UF! ÎNCĂ PUŢIN ŞI ADORMEAM ŞI EU! CE BINE CĂ IDEEA CU GAZUL ADORMITOR MI-A VENIT LA TIMP! ÎNTR-ADEVĂR, LABORATORUL E BINE UTILAT!
VA URMA

O ÎNTÎMPLARE APROAPE NOSTIMĂ

schiță de
COSTACHE ANTON

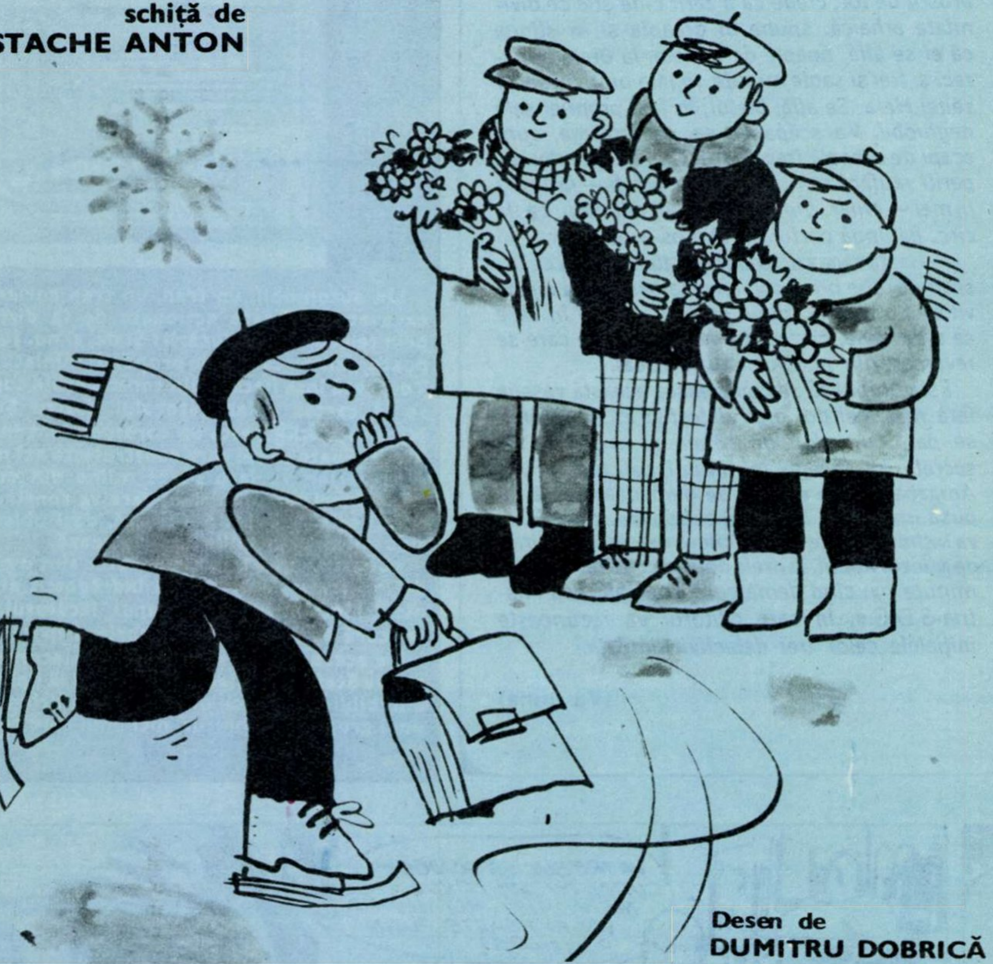

Desen de
DUMITRU DOBRICĂ

Era o zi strașnică. Dimineața ninsese puțin. Acum era soare, era cald, și-n aer se simțea miros de apă și de primăvară. După o clipă zburam pe patine în direcția pe care mi-o arătase Georgel. Strada era lungă și dreaptă. Patinele lunecau fără zgomot. Lipsa zgomotului m-a făcut o clipă să cred că stau pe loc. Chiar așa. Aveam senzația că stau pe loc, iar casele, copacii, stîlpii felinarelor veneau în întîmpinarea mea ori treceau pe lîngă mine cu viteză, așa cum ar trece un tramvai sau o mașină. Aproape fără să știu cînd și cum, am ajuns într-un cartier liniștit și cu totul necunoscut. Vreau să spun că nu-mi călcase piciorul pe-aici niciodată. Străzile erau drepte, curate, cu multe spații verzi, acum acoperite cu zăpadă, iar blocurile păreau niște cuburi colorate.

În capătul străzii am zărit trei băieți, fiecare cu cîte un buchet de flori în mînă. Unul din ei m-a văzut, le-a spus ceva și celorlalți doi și-au început tustrei să-mi facă semne prietenoase. Cînd am ajuns aproape, băiatul care mă văzuse primul a întrebat:

— Ce-i cu tine, Modestule? Ai promis ieri că nu mai întîrzii.

Făcînd cea mai grozavă piruetă din cîte făcusem vreodată, m-am oprit exact la jumătate de metru de ei. O clipă i-am privit, de ce n-aș recunoaște, derutat. Nu-i văzusem în viața mea. Pe nici unul! Îmi erau complet străini. Totuși întîmplarea mi se părea aproape nostimă. N-avea nici un rost să încep cu tot felul de explicații, că eu nu sînt eu, adică nu sînt cel care cred ei că aș fi, că la mijloc e o confuzie și așa mai departe. Am întrebat neîncrezător:

— Și ce, am întîrziat?

Băiatul care mă văzuse primul a zîmbit:

— N-ai întîrziat, dar tu ești azi de serviciu pe clasă și trebuia să vii mai devreme cu jumătate de oră, să deschizi ferestrele, să ștergi tabla, să schimbi florile.

Mi-am dat șapca pe spate mirat:

— Ce flori să schimb?

— Florile de pe catedră, au spus într-un singur glas cei trei băieți. Și toți mi-au întins buchetele de trandafiri pe care le țineau în mînă.

Băiatul care mă văzuse primul a zîmbit iar, de data asta cu reproș:

— Vezi, dacă nu eram noi... Tu uiți mereu să aduci flori.

— Să ne grăbim, a spus unul dintre ceilalți doi băieți, cel scund și îndesat și cu sprîncenele împreunate. Al treilea băiat, subțire și firav ca un fir de păpădie, s-a uitat la ceas și a completat clipind repede:

— Peste cinci minute sună de intrare.

Nu prea departe se vedea un gard înalt, care închidea complet strada. Ne-am apropiat de el, băiatul cel scund a dat la o parte două scînduri și-n clipa următoare ne-am pomenit în curtea unei școli. O curte mare cît un teren de fotbal. Aveam în servietă mingea. Nu era umflată, dar puteam s-o umflu cît ai bate din palme. Cei trei erau însă grăbiți și eu, vrînd-nevrînd, a trebuit să-i urmez. Lîngă cancelarie, băiatul care mă văzuse primul mi-a luat trandafirii, spunînd:

— Modestule, noi ne ducem în clasă, să schimbăm florile. Tu trebuie să aduci jurnalul.

Am intrat în cancelarie. Aici, spre surprinderea mea, totul îmi era cunoscut. Vreau să spun că totul era ca în școala noastră. Mirosul de ceară de parchet, combinat cu mirosul de havană pe care-l aducea și-n clasă profesorul de istorie, lumina care se strecura în fascicule strălucitoare prin marginea perdelelor, cutiile cu cretă puse la îndemîna oricui, chiar lîngă ușă, pendula uriașă, așezată în colțul cel mai întunecat, masa pe care se găseau jurnalele claselor.

Și tot ca în școala noastră, ușa care dădea spre cabinetul profesorilor era deschisă. Aruncîndu-mi privirea într-acolo, am recunoscut masa în formă de potcoavă, acoperită cu o stofă verde, așa cum sînt acoperite mesele de biliard, scaunele cu spătar înalt, îmbrăcate în piele, globul pămîntesc uitat de ani de zile pe un dulap, o copie după un tablou de Grigorescu, atîrnînd solitară pe unul din pereți.

Pe masa de lîngă pendulă nu se mai găsea decît un jurnal, al clasei a 6-a B. Clasa mea! L-am luat și m-am strecurat spre ușă grăbit, fără să-mi arunc privirea spre cabinetul profesorilor. De obicei, după ce luam jurnalul, mai întîrziam un minut-două, să trag cu urechea. Profesorul de geografie, înalt, mușchiulos, ars de soare, (noi îi ziceam Teașcă) avea de spus totdeauna cîte ceva despre jocul echipei de fotbal din orașul nostru, pe care o antrena.

Pînă să înceapă prima oră mai erau numai două minute, dar la cei dintr-a 6-a B nu se simțea. Vreau să spun că nu se auzea larma din alte clase, peste bănci nu zburau ghiulele de hîrtie sau bucăți de cretă, lîngă ușă nu se postase nimeni să pîndească apropierea profesorului. Cele trei buchete de trandafiri fuseseră puse într-o vază pe catedră. Am lăsat jurnalul lîngă vază și m-am îndreptat spre bancă. Banca mea din rîndul de lîngă fereastră. Aici mă aștepta însă o surpriză. Locul era ocupat. O fată cu niște codițe țepene ca două semne de exclamare și-a ridicat ochii, s-a uitat la mine, dar, ca și cînd nu m-ar fi văzut, și-a plecat fruntea peste caietele și cărțile înșirate pe pupitru ca la o expoziție. Am întrebat nesigur:

— Ăsta nu-i locul meu?

Fata cu codițe țepene ca două semne de exclamare a dat din umeri, supărată.

— Nu! Și te rog să nu mă bați mereu la cap. Nu sînt obligată să-ți explic în fiecare zi că ai fost pedepsit să stai în banca întîia. Trebuie să chiulești mai puțin și nu se va lega nimeni de tine.

În banca întîia un loc era, într-adevăr, liber. M-am apropiat și mi-am lăsat fără chef servieta. Povestea asta cu schimbarea locului îmi dăduse emoții. Aproape uitasem că sînt într-o școală străină, că de fapt alt băiat fusese pedepsit să stea în banca întîia și că numai întîmplarea făcea să semăn cu băiatul acela.

După ce mi-am lăsat servieta, am rămas în picioare, uitîndu-mă cu jind spre ferestrele deschise. Ce-aș mai fi tulit-o!

Intrase însă profesorul de istorie și nu mai puteam să fac nici o mișcare. Am rămas în clasă. Fata cu codițele ca două semne de exclamare a fost scoasă la lecție și a răspuns bine. A primit nota zece. Dar ea a răspuns mereu, aproape toată ora. A răspuns și pentru Cornelia, o fată care zicea că știa, dar a uitat anii, și pentru cei trei băieți cu care mă întîlnisem în fața gardului, a răspuns și pentru mine (fusesem îmboldit din spate să mă ridic, dar n-am scos o vorbă), ce mai, a răspuns pentru toată clasa.

La sfîrșitul orei, profesorul de istorie a închis catalogul, s-a plimbat puțin printre bănci, apoi a întrebat:

— Ce se întîmplă la voi? Flori văd că aduceți în fiecare zi, dar de învățat... Cum să-mi explic atîtea răspunsuri slabe? Vacanța abia s-a terminat. Să fie vorba doar de oboseală?

Toți stăteam cu capetele plecate. Fata a răspuns și de data aceasta:

— Oboseală? Nu cred. Mai degrabă poate fi vorba de puțină nepăsare. Puțin mai multă!

În clipa aceea mi-a devenit pe loc antipatică. Am luat patinele, servieta și m-am strecurat, nebăgat în seamă, spre ușă. În stradă m-am oprit să mai privesc odată clădirea școlii. Nu știu de ce, aveam senzația ciudată că, dacă n-ar fi fost fata cu codițe țepene ca două semne de exclamare, toată întîmplarea ar fi fost nostimă.

Electricitate

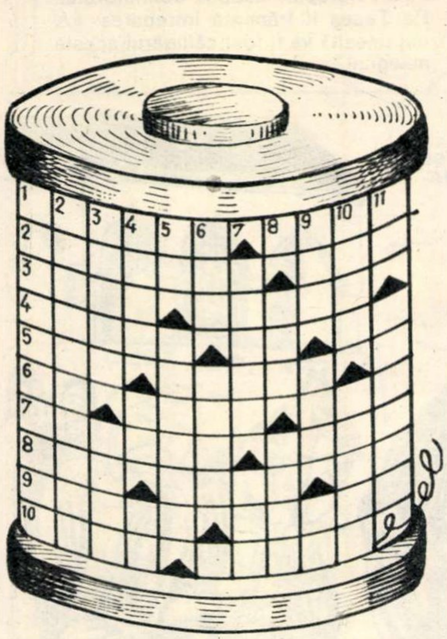

ORIZONTAL:

1) Fizician francez al cărui nume îl poartă unitatea de măsură a intensității curentului electric în sistemul MKSA; — Unitate de măsură a puterii în electrotehnică, ce poartă numele unui inventator englez; 2) Unitate de măsură pentru sarcina electrică în sistemul MKSA, după numele unui inventator francez; — ...electric, descărcare electrică în gazul dintre doi electrozi; 3) Formă de propagare electromagnetică etc; — Pilă electrică ce poartă numele creatorului ei, prima sursă de curent electric continuu; 4) Pictor american, inventatorul telegrafului electromagnetic ce-i poartă numele; — Curie! — Microfarad; 5) Capitala R.S.S. Autonome Bașkire; — Generator electric de curent continuu; 6) Nota diapazonului; — Unitate de măsură a forței în sistemul C.G.S.; — Element cu numărul atomic 79; 7) Minereu rău conducător de electricitate, folosit ca izolator; — Dispozitiv de evacuare a unui jet; 8) Sportul cu arma; — Personaj din «Apus de soare» de Delavrancea; — Gust particular; 9) Mare... mare! — Grozavi; 10) Radiație; — Tip vechi de condensator electric întîlnit la lecțiile din laborator.

VERTICAL:

1) Pila electrochimică; 2) Cu o singură fază; 3) Substanță foarte măruntă; — Orășel în Italia; 4) Armata greacă de eliberare din timpul războiului antifascist; — Unde! — La capetele antenei! 5) Literă grecească; — Electrotehnician american care s-a înscris în istoria tehnicii prin numeroase invenții: becul electric, contorul electric etc.; 6) Electricitate + metri + volți; — Localitate în U.R.S.S.; 7) Parte a mașinilor electrice prin care se realizează legătura electrică; — Personaj din «D-ale carnavalului» de Caragiale; 8) Diminutiv feminin; — Fizician englez căruia i se atribuie inventarea arcului electric; 9) Comună în Belgia; — «Graiul» motanului înfuriat; — Aurel Dobrescu; 10) Numele vechi al tramvaiului electric; — Centrală electrică; 11) Suspect! — Unitate de măsură a capacității electrice în sistemul MKSA, de la numele unui fizician englez (pl.).

MIHAI PĂTRAȘCU

CINE TERMINĂ PRIMUL?

Nicușor și Valentin au de tăiat cîte o fîșie lungă de carton în 20 de bucăți egale. Fîșiile sînt identice ca mărime. Nicușor taie cartonul lui în 100 de secunde, iar Valentin are nevoie de 5 secunde pentru fiecare tăietură. Cine va termina primul de tăiat?

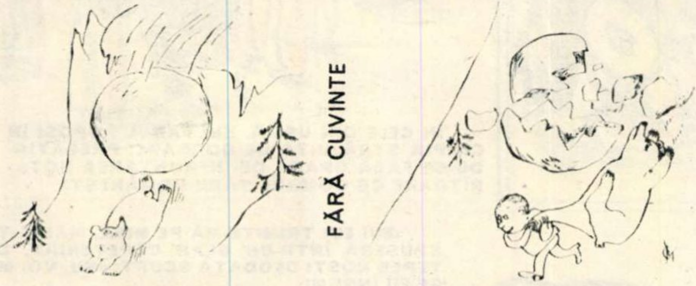

FĂRĂ CUVINTE

CRĂIȚĂ-MÎNDRĂ VASILE

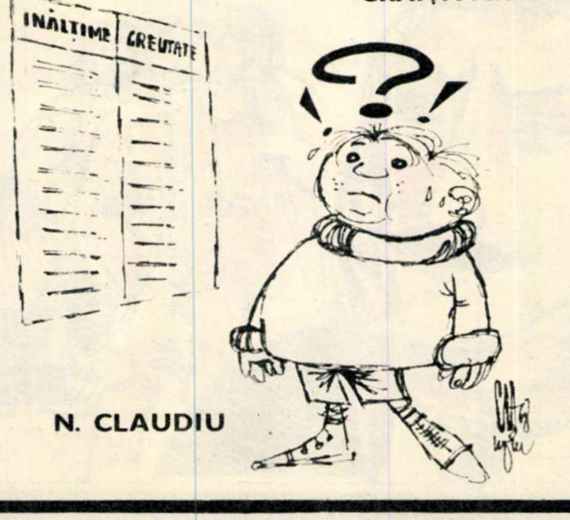

TOTAL AIUREA TABELUL ĂSTA! DUPĂ GREUTATE AR TREBUI SĂ FIU CU 2—3 METRI MAI ÎNALT!!

N. CLAUDIU

LA ȘCOALĂ

(Criptografie: 2, 5, 1, 7, 4)

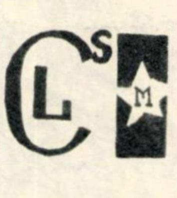

URARE

(Criptografie: 2,4, 5, 2, 4, 2)

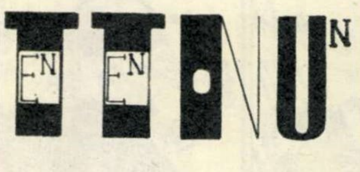

ISTEȚIME

16 cifre în 16 pătrățele

Desenați un pătrat alcătuit din 16 pătrățele mai mici, dispuse cîte 4 pe fiecare latură. În aceste 16 pătrățele egale încercați să înscrieți de cîte patru ori cifrele 1, 2, 3 și 4, astfel încît pe fiecare rînd orizontal, vertical sau pe cele două diagonale ale pătratului principal să nu se găsească două cifre identice.

Vă asigurăm că problema nu este de loc grea, deoarece are mai multe soluții. Vrem însă să vă adresăm întrebarea: care este numărul total al soluțiilor acestei probleme? Nu vă grăbiți cu răspunsul. Vrem să vă venim puțin în ajutor, spunîndu-vă că la calcularea numărului de soluții posibile trebuie să plecați de la stabilirea numărului de soluții după care cele patru cifre pot fi așezate în cele patru pătrățele din colțurile pătratului principal.

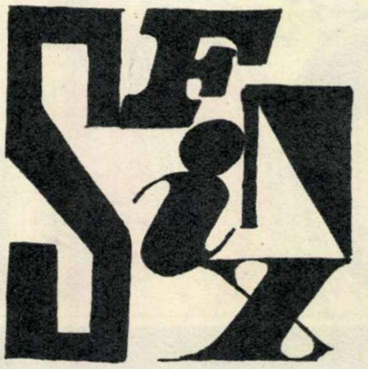

Astfel strigă, poposind la etajul «Cutezătorilor», moș Costică, poștașul care-și deșartă zilnic voluminoasa geantă de piele pe birourile noastre. Și așezîndu-se o clipă să-și tragă sufletul, asistă cu neascuns interes la deschiderea plicurilor care uneori au străbătut țara ca să poposească sub ochii noștri.

— Ia ascultă, moș Costică; Ileana Vlaicu din București, Școala generală nr. 5, ne povestește cum s-au împrietenit două dintre colegele ei și cum, pe măsură ce se apropiau mai mult, au început să se și ajute la învățătură.

— Frumos, zice moș Costică și trebuie să știți că-i foarte zgîrcit cu laudele.

— O întîmplare nostimă ne istorisește corespondentul nostru Carabineanu Adrian de la Liceul nr. 36 din Capitală. Se afla într-un autobuz cînd băgă de seamă cîteva școlărițe care transportau o jerbă de flori. Se pare că în ajun una dintre colegele lor, după ce întîrziase la ore, intrase în clasă purtînd o panglică de doliu. «L-am pierdut pe tata»... șopti ea. Nu numai că nimeni n-a mai mustrat-o pentru întîrziere, dar a doua zi colegele hotărîră să cumpere o jerbă. Cînd au ajuns însă acasă la fetița noastră, cine credeți că le-a deschis ușa? Însuși tatăl ei, al cărui deces imaginar servise de paravan unui banal chiul!

— Și cum a mai dat ochii cu colegele ei, a doua zi? întrebă moș Costică. După asemenea ispravă, a schimbat clasa, școala, a părăsit orașul?

— Ia te uită. O școlăriță ne întreabă cum ar face să ajungă artistă!

— Păi, să vedem: are talent fata?

— Nu știu, dragă poștașule, că Ana Capră din comuna Cogealac, jud. Constanța, nu ne spune o vorbă.

— Atunci cum să-i răspundem la întrebare?

— Poate, îndemnînd-o, pînă una-alta, să vizioneze spectacole bune la televizor și să-și încerce puterile pe scena căminului ori în formațiile școlii. Cine știe, poate că peste ani o să ne trezim într-o zi, mergînd cu moș Costică la cinema, că pe ecran apare fosta noastră corespondentă, Anișoara.

Vremea lui Țepeș Vodă

2

Stăruind a-l vedea pe Vlad Vodă, călugărul pribeag Paisie se înfățișează acestuia, cu gînduri ucigașe. Căpitanul Petrea oprește însă la vreme pumnalul îndreptat asupra domnitorului. Pe Țepeș îl frămîntă întrebarea: «A cui unealtă va fi fost călugărul acesta nelegiuit?»

Scenariu: **VASILE MĂNUCEANU**
Ilustrații: **ANTON PERUSSI**

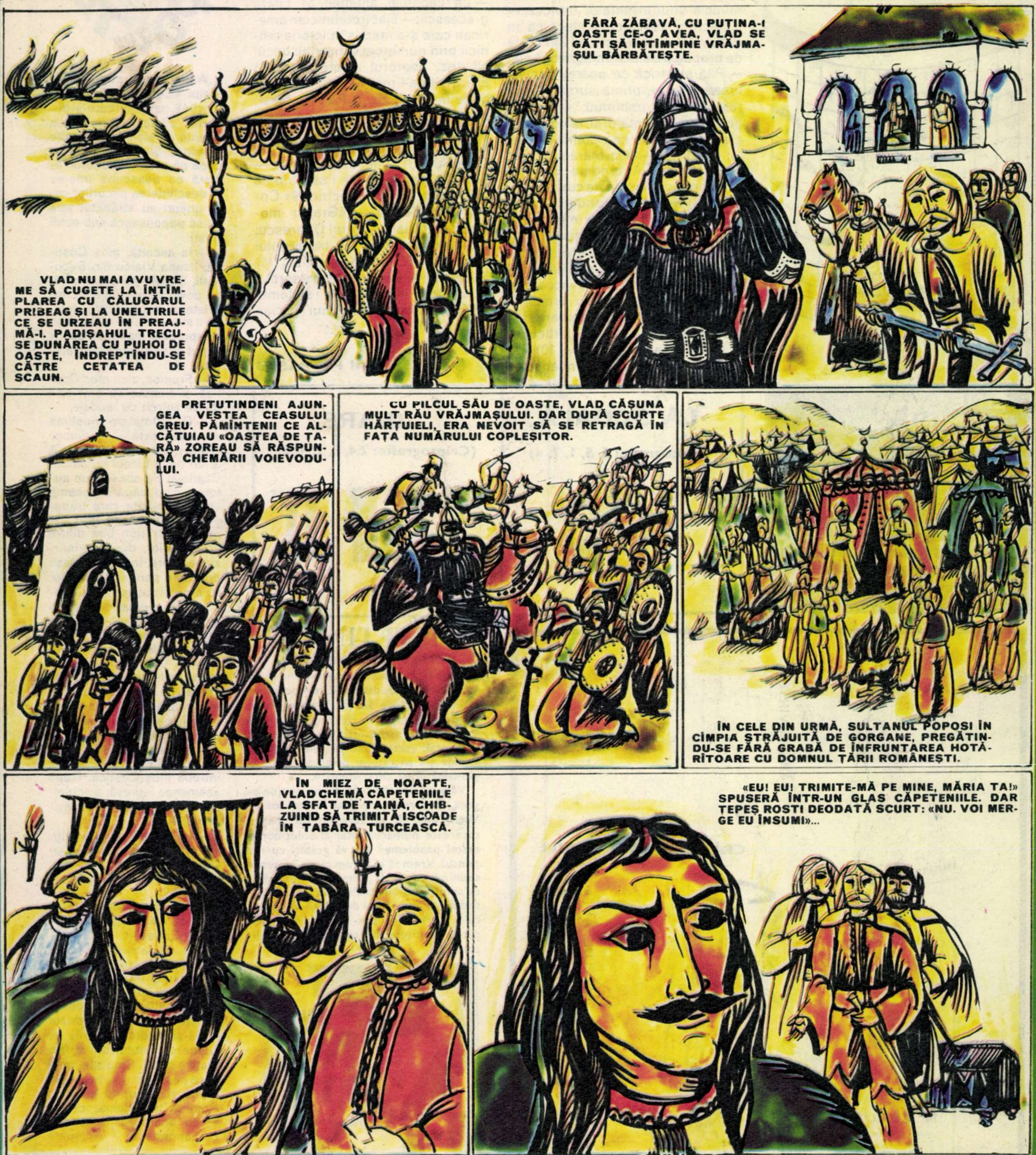
VLAD NU MAI AVU VREME SĂ CUGETE LA ÎNTÎMPLAREA CU CĂLUGĂRUL PRIBEAG ȘI LA UNELTIRILE CE SE URZEAU ÎN PREAJMĂ-I. PADIȘAHUL TRECUSE DUNĂREA CU PUHOI DE OASTE, ÎNDREPTÎNDU-SE CĂTRE CETATEA DE SCAUN.
FĂRĂ ZĂBAVĂ, CU PUȚINA-I OASTE CE-O AVEA, VLAD SE GĂTI SĂ ÎNTÎMPINE VRĂJMAȘUL BĂRBĂTEȘTE.
PRETUTINDENI AJUNGEA VESTEA CEASULUI GREU. PĂMÎNTENII CE ALCĂTUIAU «OASTEA DE ȚARĂ» ZOREAU SĂ RĂSPUNDĂ CHEMĂRII VOIEVODULUI.
CU PILCUL SĂU DE OASTE, VLAD CĂȘUNA MULT RĂU VRĂJMAȘULUI. DAR DUPĂ SCURTE HĂRȚUIELI, ERA NEVOIT SĂ SE RETRAGĂ ÎN FAȚA NUMĂRULUI COPLEȘITOR.
ÎN CELE DIN URMĂ, SULTANUL POPOSI ÎN CÎMPIA STRĂJUITĂ DE GORGANE, PREGĂTINDU-SE FĂRĂ GRABĂ DE ÎNFRUNTAREA HOTĂRÎTOARE CU DOMNUL ȚĂRII ROMÂNEȘTI.
ÎN MIEZ DE NOAPTE, VLAD CHEMĂ CĂPETENIILE LA SFAT DE TAINĂ, CHIBZUIND SĂ TRIMITĂ ISCOADE ÎN TABĂRA TURCEASCĂ.
«EU! EU! TRIMITE-MĂ PE MINE, MĂRIA TA!» SPUSERĂ ÎNTR-UN GLAS CĂPETENIILE. DAR ȚEPEȘ ROSTI DEODATĂ SCURT: «NU. VOI MERGE EU ÎNSUMI»...

(Va urma)

Cutezătorii 5
Redacția: București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef-adjunct, Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție, Ovidiu ZOTTA. Administrația: Editura SCÎNTEIA. București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Tiparul Combinatul Poligrafic „CASA SCÎNTEII". Redactor artistic Pompiliu DUMITRESCU. Tehnoredactor: Rozalia BARANY
1 LEU
Abonamentele se primesc de către oficiile și agențiile P.T.T.R., de către factorii poștali și difuzorii de presă.

Cutezătorii

REVISTĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

6 (72)

JOI, 6 FEBRUARIE
1969, ANUL III

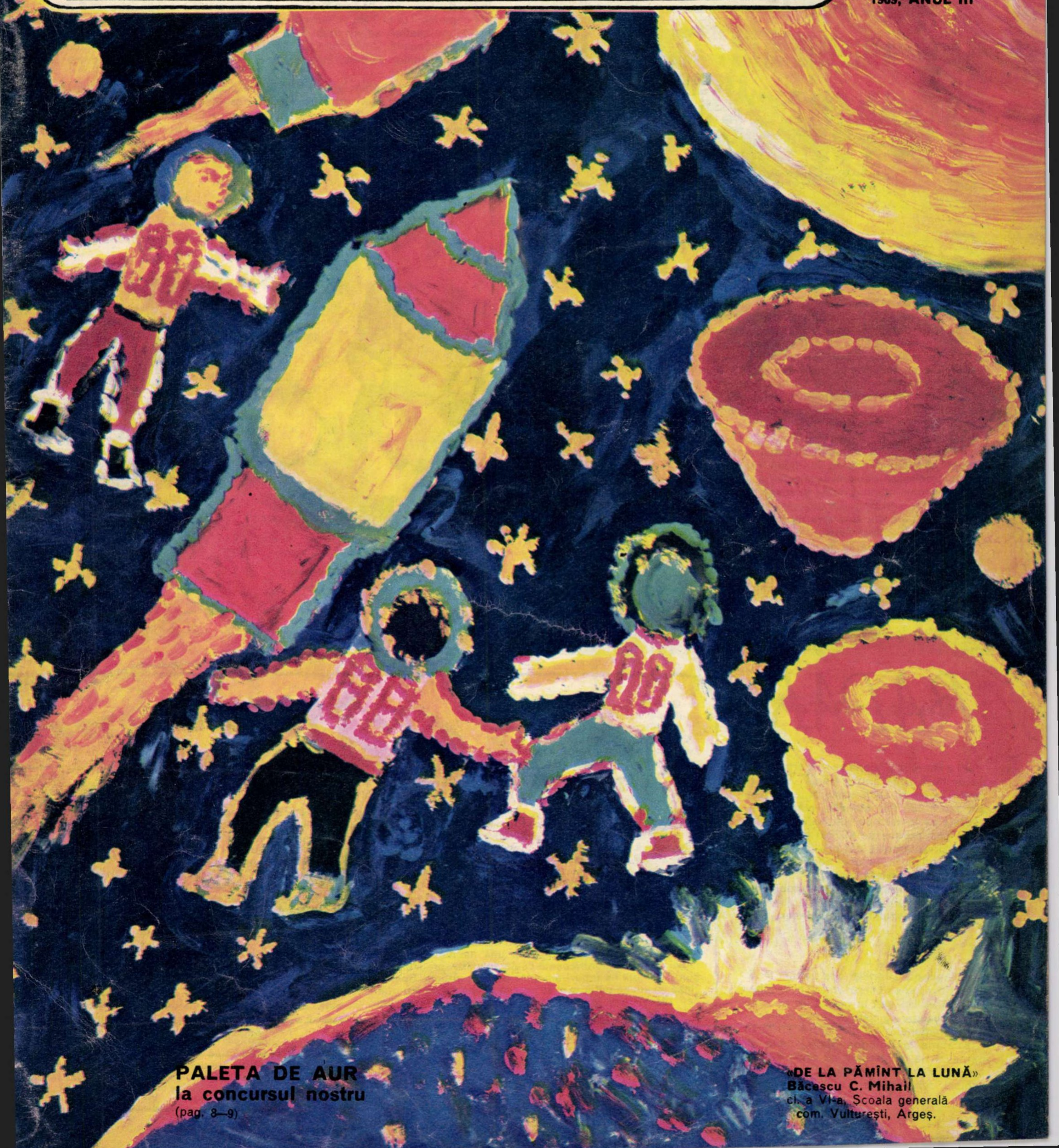

PALETA DE AUR
la concursul nostru
(pag. 8—9)

«DE LA PĂMÎNT LA LUNĂ»
Băcescu C. Mihail
cl. a VI-a, Școala generală
com. Vulturești, Argeș.

Bucuria recreației, bucurie binemeritată după orele de curs.

SLUJITORII ȘCOLII ROMÂNEȘTI

Milioane de cetățeni ai țării noastre, angajați în intensa activitate politică pe care o prilejuiește campania electorală, și-au desemnat pretutindeni candidații Frontului Unității Socialiste pentru alegerile de la 2 martie.

Toți cei legați într-un fel sau altul de școală — și oare cine, la noi, în țara în care aproape un sfert de populație se află cuprinsă într-una din formele de învățămînt, nu se simte aproape de școală? — au primit cu bucurie faptul că mii de învățători și profesori au fost propuși candidați în alegeri.

Constituind cel mai numeros detașament al intelectualității românești cei peste 180 de mii de învățători și profesori poartă marea și nobila răspundere pentru creșterea unei tinere generații care, prin cunoștințele ei temeinice și întinse, prin înaltele însușiri morale, să fie demnă de această splendidă epocă a edificării socialiste, capabilă să construiască societatea comunistă, cea mai dreaptă și cea mai umană. Candidați într-un număr atît de mare ai Frontului Unității Socialiste, oamenii de la catedră își mai relevă o virtute pe lîngă multele care îi apropie inimilor noastre: aceea de gospodari, de cetățeni cu un înalt simț al datoriei în treburile obștești, exemple de dăruire creatoare nu numai pentru elevii lor, dar și pentru toți cei din comuna sau orașul lor, pentru întreaga noastră colectivitate.

Peste tot propunerile de candidați din rîndul cadrelor didactice au oferit posibilitatea unor vii dezbateri privind dezvoltarea actuală a învățămîntului nostru, viitorul prestigioasei noastre școli *Alma mater* pentru elevii români și, deopotrivă, pentru cei aparținînd naționalităților conlocuitoare. Adunările cetățenilor cu candidatii lor învățători și profesori au constituit adevărate bilanțuri ale realizărilor în domeniul învățămîntului. Cu firească mîndrie au fost rostite acele cifre grăitoare prin semnificațiile lor indicînd înălțimea la care a ajuns azi școala românească. Școala de cultură generală va avea o durată de 10 ani. Numărul școlilor acestei trepte de învătămînt se apropie de 16 mii, iar al elevilor acestor școli depășește 3 300 000. In 2 000 de școli cu peste 240 000 de elevi, învață în limbile lor fiii și fiicele tuturor naționalităților conlocuitoare. Anul acesta, 1969, cheltuielile din bugetul statului pentru învățămînt se ridică la cifra fără precedent în istoria școlii noastre, de 8 369,3 milioane lei. Tot în 1969 se vor construi 2 000 de noi săli de clasă, 30 de săli noi de gimnastică, se vor tipări 1 200 de titluri de manuale școlare în valoare de 215 milioane lei, dintre care 180 000 000 de lei reprezintă manualele pe care voi, elevii școlilor de cultură generală, ai liceelor și școlilor profesionale, le veți primi gratuit.

Pentru că toți sîntem legați de școală — sîntem ori am fost elevi, frecventăm în calitate de elevi ori părinți ai elevilor — pe toți ne bucură că mii de oameni de la catedră, alături de ceilalți candidați ai Frontului Unității Socialiste se află propuși pentru a primi, la 2 martie, din partea poporului nostru, votul plin de încredere pentru alesele lor însușiri de patrioți înflăcărați și harnici gospodari.

OCTAV PANCU-IAȘI

În laboratorul școlii, primii pași în știință.

RADAR

Cutezători

- La Marsilia și Viena au fost organizate nu de mult două muzee unice în lume, pentru copii. În sălile vaste și luminoase ale muzeului din Marsilia pînzele sînt așezate pe fonduri de culori vii, iar sculpturile sînt expuse pe socluri joase. Astfel, micii vizitatori le pot privi în cele mai bune condiții. În mijlocul copiilor se află ghizi care, în cuvinte simple și la îndemîna oricui, vorbesc despre combinarea culorilor, despre mijloacele de expresie prin pictură, sculptură sau desen.

●

- Copiii din Brandys nad Labem (R.S. Cehoslovacia) sînt mari iubitori ai baschetului. Ei au înființat în orașul lor un club de baschet care a cîștigat cîteva competiții internaționale. Nu de mult, ei au făcut o călătorie la Bologna (Italia) unde au participat la o întrecere cu copii de vîrsta lor și care s-a încheiat cu victoria echipei cehoslovace.

Căprioara

O iarnă mai aspră ca în anii trecuți s-a așternut pe valea Crișului Alb. Micul cătun al Hălmagiului, Tisa, părea cu totul cufundat în nămeți. Sus, pe dealul Trăuașului, zarva începuse de dimineață și chiotele copiilor răzbeau pînă-n vale spărgînd liniștea posomorîtă care învăluia satul. Mi-am îndesat căciula, pînă peste ochi, mi-am scos sania de sub șopron și-am apucat-o spre deal. De sus, săniile se avîntau însoțite de larma obișnuită. Veniseră toți tovarășii mei, colegi de școală, Daniel Chiu și Ghiocel și Gheorghiță Bold. Mai încolo, spre creastă, se rînduiau la sănii Traian Sava, Trandafir Dărău și un nou venit, Arpaș Florin din Sîntana. După un răstimp, obosiți de atîta zbenguială, ne-am oprit să mai răsuflăm. Un lătrat de cîine sparse tăcerea care se așternuse pentru cîteva clipe pe colină. L-am ascultat. Venea dinspre pădure.

— O fi fugărind vreun iepure, zise unul dintre băieți. Deodată, pe coama dealului se ivi o căprioară, care alerga șchiopătînd. Pentru o clipă se uită nedumerită la noi, apoi se ridică și înfricoșată căută scăpare spre albia Crișului. Cu toții ne repezirăm spre ea s-o prindem. Speriată însă își adună puterile și se aruncă în apele care o purtară cu repeziciune la vale. Mă temeam că în cîteva clipe, sleită de puteri se va îneca. Fără să mai stea pe gînduri, Trandafir cu Gheorghiță Bold și Traian trecură în fugă podețul. Căprioara scăpase de vîrtejul apei și acum se apropia de mal. Cei trei intrară în apă și o ajutară să iasă. Mi-am dezbrăcat în grabă haina și am învelit cu grijă căprioara. Rana de la cap îi șiroia de sînge și din nările negre o dîră subțire se prelingea înroșind zăpada. Se luptase cu cîinele și acesta îndîrjit își înfipsese colții destul de adînc. O țineam strîns de grumaz, ne era teamă să nu ne scape. Se uita speriată spre noi, dar încetul cu încetul se liniști. Strînși în jurul ei, uitaserăm cu totul de lume. Doi oameni se opriră lîngă noi: Petrea Moise, un băiat mai mare ca noi și Alexandru Dărău, șoferul ocolului silvic.

— S-o ducem acasă la mine, zise repezit nea Alexandru Dărău. Pînă mîine și-o mai reveni, ș-apoi o transport cu mașina la ocolul silvic. E nevoie de mai multă îngrijire și oricît ne-am pricepe noi... Am ridicat-o și am pornit spre casa lui Alexandru Dărău. Am rămas lîngă căprioară pînă spre seară. Ne venea greu s-o lăsăm, mai bine-zis să ne despărțim de ea.

Nea Alexandru înțelese.

— Lăsați măi băieți, nu fiți așa de triști. Se însănătoșește repede și voi puteți veni oricînd s-o vedeți. Căprioara e un animal blînd și prietenos. O să se bucure cînd o să vă vadă. Vă duc eu cu mașina.

Am spus bună seara și-am ieșit. Un timp am mers tăcuți, înșirați unul după altul de-a lungul pîrtiilor. Ciudată mai e iarna cu bucuriile, dar și cu tristețile ei.

(după corespondența elevului **CRIȘAN BENIAMIN**
Școala generală Hălmagiu, jud. Arad,

Scrisoarea săptămînii

Învățătorului meu

Afară-i noapte albă cu lună arzătoare.
Eu vorbelor alese le-ncerc în taină cheia,
Și scriu scrisoarea asta, întîia mea scrisoare,
Elevul dumneavoastră timid, din banca a treia.

Mirarea nu vă prindă! Așa mă simt eu bine;
Cînd vă vorbesc în șoaptă, ca unui bun părinte;
Doar brațul dumneavoastră a fost atunci cu mine,
Cînd nu știam, din slove, să împletesc cuvinte.

Ce lume fermecată mi s-a deschis în față,
Tărîm de rodnicie, grea vatră de iubire,
Cînd țara, cît e țară, porni să prindă viață
Din harta clasei noastre, din cartea de citire...

Eroi cu nume scumpe, la vorba-vă domoală,
Își lasă rîul, ramul, cetatea, casa, glia,
Și-n zorii zilei iată, ne însoțesc la școală
Să ne învețe munca și cinstea, omenia .

Și cîtă bucurie în suflet ne pătrunde,
Simțind lumina lumii cum scapără-ntr-un vers,
Sau cum, din linii drepte și numere rotunde,
Pe cerul tablei negre se-nchegă-un univers!

Eu nu știu cum se face, dar soarele și luna,
Cînd sîntem împreună, au zarea mai albastră.
Vom crește. Ani vor trece. Eu voi rămîne-ntr-una,
Elev în banca a treia, în clasa dumneavoastră.

PETRE GHELMEZ

2 MARTIE

PRIETENUL NOSTRU DE LA CATEDRĂ

A trecut un deceniu de atunci...

Pe poarta Școlii medii serale din Găvana-Pitești pășea o nouă profesoară: Viorica Rotăreasa, o ființă plăpîndă, delicată, avînd o vorbire domoală. La o săptămînă după sosirea ei în școală, toți elevii, muncitori de diferite specialități înțeleseseră că au de-a face cu un om apropiat, dornic să-i sprijine în dorințele lor de a învăța, de a-și îmbogăți cunoștințele. Despre acele vremuri își amintește un fost elev de-al ei, astăzi inginer la Fabrica de autoturisme «Dacia» din Pitești: «O țin minte urcînd la catedră. Cu multă căldură ne explica lecție după lecție. Și dacă se întîmpla ca cineva să nu priceapă imediat, apoi, cu același calm, cu aceeași răbdare, relua subiectul, de data asta cu alte cuvinte, ca să nu rămînă nimic neînțeles...»

Această necontenită strădanie de a trezi elevilor gustul pentru știință, de a-i ajuta să se formeze ca oameni, constituie o trăsătură distinctă a personalității profesoarei Viorica Rotăreasa.

Și au trecut ani. O dată cu ei, s-a schimbat înfățișarea orașului Pitești, ce s-a îmbogățit cu noi cartiere de locuințe, cu întreprinderi și bulevarde moderne, cu noi școli. Într-o asemenea școală a început să predea din 1961 profesoara noastră. Au fost ani de strădanii, de muncă pasionată. Și dacă astăzi vei dori să afli ce gîndesc oamenii din jur despre profesoara Viorica Rotăreasa, directoare adjunctă a Liceului nr. 2 din Pitești, va trebui să consemnez scurta convorbire avută cu Maria Gilău, mama unei eleve din clasa a X-a: «Am simțit sprijinul ei permanent. La un moment dat, fiica mea neglija învățătura. Eram neliniștită. Într-o zi, m-am trezit cu profesoara acasă. Și nu a plecat pînă ce Irina nu și-a terminat lecțiile. A doua zi după-amiază, și-a făcut apariția din nou. Și a treia zi... toată săptămîna. Am întrebat-o de ce-și consumă atîta timp cu o singură elevă. Mi-a răspuns: «A pierdut obișnuința de a învăța sistematic. Trebuie reobișnuită...»

Poți oare să nu stimezi un asemenea om? Este, poate, un fapt mărunt, dar care explică pe de-a-ntregul de ce elevele îi admiră permanent conduita, pînă la ultimul gest ori cuvînt; de ce părinții îi apreciază mult munca, și îi sînt recunoscători, de ce profesorii din școală — avînd în profesoara Viorica Rotăreasa o frumoasă pildă de colegialitate, de înalt simț pedagogic — o stimează mult.

Și iată că această profesoară, fiică de țărani din comuna Budești-Vîlcea a fost propusă drept candidată a Frontului Unității Socialiste pentru alegerile de deputați în Marea Adunare Națională de către adunarea cetățenească din circumscripția electorală nr. 1 Pitești. Cuvintele calde care i s-au adresat cu acest prilej, constituie o recunoaștere publică a frumoaselor calități umane și a meritelor în activitatea obștească pe care omul și profesoara Viorica Rotăreasa le are. Merite pe care elevii ei le cunosc și le stimează străduindu-se în felul lor să semene dascălului și prietenului pe care-l întîlnesc zi de zi, neobosit, la catedră.

CAROL ROMAN

ALERTA
ZETE

9 919 KM PE BICICLETĂ?

DA!

SPUN
Cutezătorii

Un drum pe biciclete, pornind din comuna Micfalău, județul Covasna, trecînd prin Republica Populară Ungară, Republica Socialistă Cehoslovacia, Austria și Republica Socialistă Federativă Iugoslavia totalizează 3 750 km. Acesta va fi itinerariul celui de-al doilea drum pe care vor face elevii Școlii generale din comuna Micfalău, în vacanța de vară. Adăugați la kilometrii de mai sus încă 6 149 km pe care i-au străbătut celebrii cicliști pînă în prezent (în Bulgaria, Iugoslavia, Italia) și veți totaliza frumoasa cifră de 9 919 km. Și cînd te gîndești ce modest vehicul este bicicleta!

●

ELECTROTEHNICIAN LA 13 ANI?

DA!

SPUN
Cutezătorii

și 50 de entuziaști, 50 de pionieri din Gherla, reuniți într-un cerc, la Casa pionierilor, confirmă din plin. Ei au realizat pînă în prezent o mașină electrostatică, o mașină de bobinat, un transformator. Planuri de viitor: participarea la concursul Minitehnicus cu un tren acționat electromagnetic.

Locomotiva 700 — nota 10!

Montorul Bondrea: «*Tot ce ne-am însușit noi pînă acum, pentru acești tineri va fi doar punctul de plecare!*»

ŞAPTE ZILE PRINTRE CUT

Un reportaj de
OVIDIU ZOTTA
cu fotografiile autorului

E doar o machetă de locomotivă, dar cu puțină imaginație...

Rivalii vedetelor ● Cînd locomotivele primesc nota 10 ● Cutezanța n-are vîrstă!

La Craiova, marinarii au rivali! Și nu numai ei. Ca să te admire lumea, nu e de ajuns nici uniforma de aviator! Actorii de film sînt pur și simplu trecuți cu vederea, și doar fotbaliștii de la «U» se bucură de oarecare trecere... Dar nici ei nu se pot măsura cu cei care, de la un timp, fac să pălească strălucirea așilor cîrmei, ai manșei și ai ecranului. Ei bine, la Craiova, dacă vrei să te admire lumea, trebuie să fii *dizelist*, adică mecanic pe o locomotivă Diesel electrică sau lucrător la fabrica de locomotive Diesel electrice a Uzinelor «Electroputere»!

«*Tata e dizelist!*» «*Eu? Mă fac dizelist!*» «*Oho, am doi unchi dizeliști!*» Toate aceste exclamații sînt absolut reale, și le-am auzit la cercul de — nici nu se putea altfel! — dizeliști, înființat recent la Casa pionierilor din Craiova. Pentru a lucra aici, băieții au lăsat baltă cercuri foarte respectabile, de mare vază! *Cojocaru Stelian* vine de la «acordeoane», *Țurțurel Constantin* a părăsit aeromodelele. *Nistor Nicolae* a plecat de la cercul de cinematografie, *Drăghici Marin* — de la sculptură!

— De ce? Acolo nu era frumos?

— Ba era, dar...

Înțelegem. Nimic nu le mîngîie mai dulce orgoliul decît să spună «sîntem dizeliști».

Am vorbit despre toate acestea cu cîțiva cutezători mai... vîrstnici, tot dizeliști, se înțelege, și anume chiar cu realizatori ai locomotivelor Diesel electrice, pe care i-am întîlnit cu prilejul unui eveniment foarte plăcut: intrarea în probe a locomotivei cu numărul de fabricație 700! Stăm de vorbă cu șeful de echipă *Bondrea Mihai*, de la montaj.

— Știți că la Casa pionierilor e un cerc de dizeliști care...

— *Cum să nu știm! Vin foarte des în uzina noastră, să studieze procesul tehnologic!*

— Ce părere aveți despre ei?

— *Ei, copii ca toți copiii! Am și eu unul, în clasa a treia. Știți, mă gîndesc mai cu seamă nu la cum sînt, ci la cum vor fi!*

— Adică?

— *Uzina noastră împlinește în curînd 20 de ani. La început, era o fabrică modestă. Oamenii au trebuit să învețe enorm, să-și însușească «din mers» diferite specialități de înaltă calificare. Gîndiți-vă unde vor ajunge acești tineri, ținînd seama că tot ce ne-am însușit noi pînă acum, pentru ei va fi doar punctul de plecare!*

Bondrea Mihai lucrează aici de la locomotiva cu nr. 26. Acum, a intrat în probe locomotiva 700. Mașina strălucește și e admirată ca o zînă. La fereastră apare șeful comisiei de probă, *Vlăduia Aurel*. Gestul lui nu lasă nici o îndoială: nota 10!

Detectivul... literar ● Un acvariu uriaș ● Nimeni nu se plictisește

Ne continuăm călătoria printre tinerii cutezători din Dolj poposind în satul *Hunia*. Un sat micuț, nins frumos de această iarnă darnică. Adresăm următoarea întrebare prietenilor noștri de la școala generală: CUM V-AȚI PETRECUT ORELE LIBERE SĂPTĂMÎNA TRECUTĂ? NU V-AȚI PLICTISIT?

Ei bine, s-a plictisit numai cine a... vrut-o cu tot dinadinsul! În schimb, ceilalți au avut de unde alege! Cine a vrut să arunce la țintă cu bulgări de zăpadă, a răspuns invitației pionierilor din clasa a treia! Piloții de săniuțe au participat la concursul organizat de clasa a patra! Cine nu știe să joace șah, a lăsat orgoliul deoparte și i-a vizitat pe cei dintr-a cincea, care au organizat un mic curs de inițiere în strategia cîmpului cu 64 de pătrățele! La a șasea, au venit să asculte muzică imprimată pe discuri melomanii, iar a șaptea a pregătit un nou montaj literar-muzical. Și pentru toată lumea s-a proiectat filmul «Leul african». Imposibil să te plictisești cînd ești elev la Hunia! Oh, și n-am amintit de radiofoniștii școlii, de cercul ihtiologilor (care au, pe lîngă cele două acvarii pe hol, și unul mai... mare, în aer liber: Dunărea!) de orchestra celor 11 instrumentiști, de fotografi! Cît despre amatorii de aventură, pentru ei există un concurs de detectivism! Se cheamă «Detectivul literar». Ți se dau niște indicații după care trebuie să afli din ce carte e desprins cutare personaj! Ancheta se face la bibliotecă și sentința se pronunță prin... aplauze!

Sînt multe locuri prin Dolj unde pionierii se ocupă cu tot felul de lucruri atrăgătoare.

- **Toți copiii din clasa a III-a, Școala generală nr. 22 din Craiova, cîntă la fluier, alcătuind o orchestră redutabilă. Dirijor: învățătoarea lor,** Elisabeta Surin.
- **Medicul veterinar,** dr. Iliescu, **conduce la Goicea-sat un cerc de copii care și-au propus să studieze viața animalelor.**
- **Fost vătaf de călușari, cooperatorul** Nicolae Vîrlan **din satul** Lazu **antrenează o formație de călușari a copiilor! La fluier: tractoristul** Ciungu Ghiță! **S-au dus cu toții la faza pe județ a concursului cultural artistic al pionierilor și elevilor și s-au întors cu... premiul II!**
- **Expoziție de artă plastică în comuna** Mîrșani. **Pictorița** Zoe Gherlan **conduce un grup de 60 de pionieri care pictează! Prin sat se aude des următorul dialog:** «Unde te duci, Ghiță?» «La peisaj, nene!» **Adică să-și instaleze șevaletul în vreo dumbravă și, plin de guașă sau tempera pînă și pe nas, să se întoarcă după trei ceasuri, mîndru, cu opera subsuoară!**

Mariana (prințul Eduard) și Costel (Tom Canty) primind indicațiile de regie ale profesoarei Elena Ionescu.

ZĂTORII DOLJULUI

Orchestra din Hunia.

Maeștri ai luminii și imaginii.

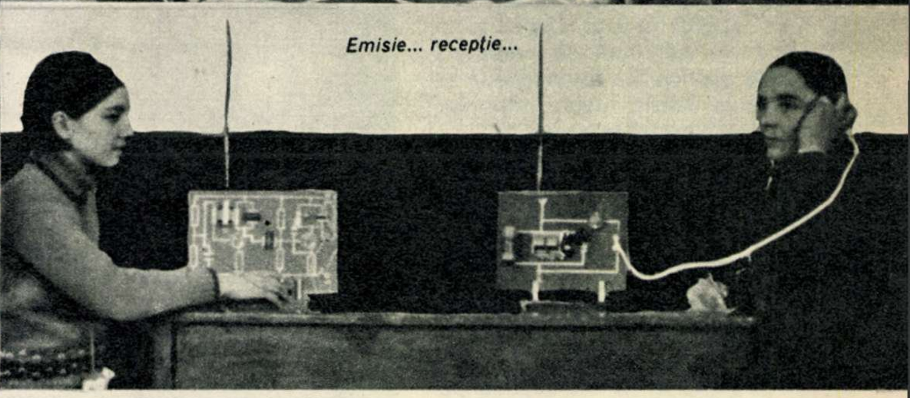

Emisie... recepție...

Secretul marelui sigiliu ● Lacrimi, la comandă!

Acum vă rog să faceți liniște, sîntem într-o sală de teatru. Actorii Casei pionierilor din Calafat prezintă «Prinț și cerșetor», după Mark Twain. Ce bine seamănă cei doi interpreți principali! Dar nu sînt frați, iar pe deasupra, unul e... interpretă! Totuși, cînd *Turcu Constantin* își mai pune și peruca (el e micul Tom) greu îl mai poți deosebi de *Gogoneață Mariana* (prințul Eduard). Regizoarea, profesoara *Elena Ionescu*, i-a învățat să vorbească la fel, să-și compuna expresii și mișcări identice. Iat-o și pe mama lui Tom, interpretată de *Svîcnea Ileana*. E un adevărat talent, și a reușit să învețe tot felul de meșteșuguri ale scenei. Scrie în text că trebuie lacrimi? Ei bine, chiar și la o simplă repetiție, Ilenei încep să-i șiroiască lacrimile!

Așadar, de pe scenă am trecut în culise. Este exact ceea ce am vrut. Cine știe, poate că veți vedea spectacolul în finala pe țară a concursului cultural-artistic, dar în culise nu știm dacă o să încăpeți. Noi însă am cerut permisiunea să pătrundem acolo, și am aflat că istoria unui spectacol nu e de loc mai puțin captivantă decît piesa propriu-zis! Actorii au — în afara rolurilor schimbătoare de pe scenă — și unul permanent și adevărat, în viața de toate zilele! Cine ar bănui că Mariana — atît de mîndră și de aristocrată în rolul prințului Eduard — ia acasă și spala voinicește, și calcă, și apretează diferitele accesorii de pînză ale scenei? Odată, pe cînd pregătirile pentru piesă erau avansate, și-au dat seama — întocmai lui Tom, cînd a ajuns prinț — că uitaseră de... marele sigiliu! Dar, lovitură de... teatru: apare Mariana, care-l rugase pe bunicul ei să confecționeze sigiliul! Și tot Mariana, care vorbește cu «s» a făcut multe și obositoare exerciții de dicție ca să-l înlăture. Iar *Svîcnea Ileana*, «tragediana», practică de la un timp gimnastica. Știți de ce? Ea este cea mai bună handbalistă din oraș, «tunarul» echipei. E voinică, dar pe scenă trebuie să fie și suplă. Deci, gimnastică! *Finița*, *Petcu* nu este încă un «cap de afiș», dar e un excelent organizator. Odată, caietul de regie — vreo 100 de pagini — s-a pierdut. Ei bine, Finița n-a dormit o noapte și, în taină, l-a reconstituit, cuvînt cu cuvînt, după notițele ei și din memorie.

În echipă nu există expresia «Nu vreau», ci doar «Voi încerca». Primind rolul mamei lui Tom, Ileana Svîcnea a spus:

— Voi încerca. Dacă nu pot, va reuși altcineva.

Nimeni nu e numai actor sau numai regizor. Toți lucrează și la confecționarea decorurilor, și a costumelor, se ocupă și de curățenie, ba sînt și... educatori! Din cele patru grupe ale cercului, două sînt de copii între 6 și 10 ani. Cei mari, din a VII-a și a VIII-a — Mariana, Ileana, Turcu, Nonea, Gabi, în fine, toți — își piaptănă discipolii de opt ani, îi machiază, îi costumează, repetă rolurile cu ei ba chiar îi și conduc acasă dacă repetițiile se prelungesc!

...Ne luăm aici rămas bun de la cutezătorii județului Dolj, cu promisiunea că vom mai reveni.

Dar, parcă pe neașteptate, Costel a
rescut depășindu-și în înălțime parte-
era. Iată-l fără perucă și fără costum.
cum, ele se află la noul «alter-ego» al
arianei!

Scenă din spectacol,
cu Svîcnea Ileana și Petcu Finița.

ACASĂ

Zborurile cosmice ne-au obișnuit să vedem în omul care înfruntă spațiul extraatmosferic un veșnic pasager. Cu toate că îndrăzneții cosmosului au îndeplinit întotdeauna de-a lungul raidurilor lor un mare număr de însărcinări, pentru noi au rămas călători, vizitatori care nu aderă la spațiul pe care-l străbat.

Nici nu-i de mirare. Aceasta și este în primul rînd menirea celui ce traversează cosmosul, după cum o spune însuși cuvîntul cosmonaut. Iată însă un grup de oameni care, întîia oară, ar putea spune că, pentru cîteva ore, s-au simțit în cosmos ACASĂ. Sînt cei patru cosmonauți sovietici care au făcut să existe prima stație cosmică orbitală din lume.

Desigur, acasă înseamnă acolo unde trăiești de obicei, acolo unde te întorci. O tentație irezistibilă ne împinge să credem însă că acești patru îndrăzneți s-au simțit pentru un timp acasă tocmai pe cutezătoarea lor platformă suspendată sub stele. Și aceasta fiindcă, spre deosebire de orice vehicul cosmic, o stație cosmică spațială este prin definiție UN LOC PENTRU VIAȚĂ ȘI MUNCĂ, și nu un mijloc de transport.

Abia acum vom putea spune că omul începe să se simtă fami-

DOCUMENTAR

Cea mai recentă performanță cosmică, zborul navelor «Soiuz-4» și «Soiuz-5» continuă să preocupe opinia publică. Ca totdeauna în asemenea ocazii, oferim cititorilor noștri un film al evenimentului.

14 ianuarie. În Uniunea Sovietică se dă start în zborul celei de a patra nave cosmice «Soiuz», care are la bord pe cosmonautul **Vladimir Șatalov.** Momentul este transmis de către televiziunea sovietică. Nava cosmică evoluează pe o orbită circumterestră.

15 ianuarie. Surpriză în lumea întreagă. La 24 de ore după lansarea lui «Soiuz-4» se desprinde de pe Pămînt geamăna ei «Soiuz-5». Echipajul este format de astădată din trei persoane: **Boris Volînov, Evgheni Hrunov** și **Alexei Eliseev.** O transmisie din cosmos îi face cunoscuți telespectatorilor.

16 ianuarie. Ziua istorică a două premiere spațiale. Schimbîndu-și orbita, «Soiuz-4» se apropie pe cale automată de cealaltă navă cosmică. Atunci cînd distanța dintre ele ajunge la 100 m, «Soiuz-4» trece pe comandă manuală. Apropierea continuă, încununată de **cuplarea celor două nave.** Succesul operației este hotărîtor pentru realizarea în viitor a unei platforme spațiale pe o orbită circumterestră.

Surprizele continuă. Purtînd scafandri de o construcție nouă, E. Hrunov și A. Eliseev părăsesc «Soiuz-5» și, după o plimbare de o oră în spațiu, se instalează pe bordul lui «Soiuz-4», efectuînd pentru prima oară un **schimb de echipaj în cosmos.**

17 ianuarie. Nava cosmică «Soiuz-4», care decolase cu un singur om, aterizează, depunînd pe sol trei cosmonauți. În vederea operației de atingere a solului, comandantul navei a orientat-o manual. Kaluga, orașul lui Țiolkovski, îi declară pe cei patru cosmonauți cetățenii săi de onoare.

18 ianuarie. Epopeea cosmică ia sfîrșit prin aterizarea navei cosmice «Soiuz-5».

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

1) Cosmosul inspiră penelul pictorilor. Iată o «Geneză a Pămîntului» în viziunea lui A. Sokolov.
2) Instantaneu lunar. Foto: «Zond-6».
3) Start!
4) Populația primei stații cosmice orbitale: patru cutezători de rang planetar.

1

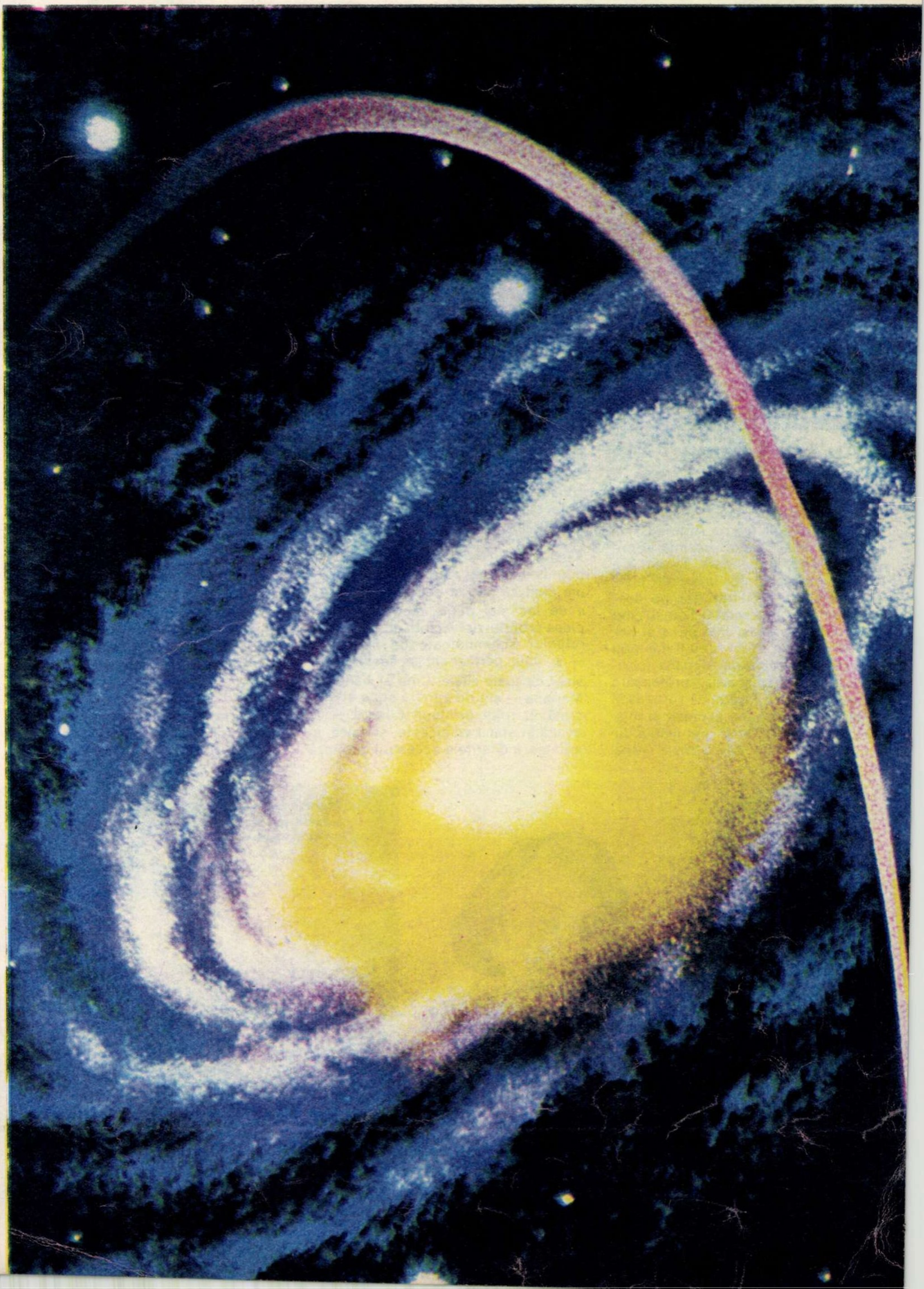

ÎN COSMOS

liar în cosmos. Deoarece un astfel de loc, deși zburător ca tot ce se află în mișcare la o asemenea altitudine, are totuși, pentru cei care-l ocupă, o proprietate paradoxală: stabilitatea. Este «pămîntul» de sub picioarele lor, chiar dacă se află la sute de kilometri în spațiu și în plină imponderabilitate.

Lupta pentru cucerirea spațiului are tocmai acest obiectiv: SĂ ÎMPĂMÎNTENEASCĂ OMUL ÎN COSMOS. Are o importanță secundară dacă sub tălpile scafandrului său se află solul altei planete sau metalul unei platforme spațiale. Semenul nostru terestru se va implanta în spațiul cosmic și-l va «împămînteni» pe acesta, transplantînd pretutindeni munca și miraculoasa ei putere de transformare, dorul de înțelegere între oameni, țelul străvechi al fericirii umanitătii.

2

ASALTUL LUNII CONTINUĂ

Primul pas al omului pe Lună a fost programat. El va avea loc, se pare, între 15 și 22 iulie, cînd cabina spațială americană «Apollo-11» urmează să debarce pe suprafața satelitului nostru doi din cei trei astronauți care o vor ocupa. Terenul de alunizare a fost și el ales: regiunea ecuatorială din partea vizibilă a Lunii. Termenul vizitei va fi de 22 de ore. Destul pentru ca îndrăznetii vizitatori să-și facă observațiile și mai ales să selecționeze eșantioanele care să lămurească în sfîrșit natura solului lunar.

PE CÎND STAȚII COSMICE ORBITALE?

Cuplarea navelor «Soiuz-4» și «Soiuz-5» a repus în discuția mondială problema stațiilor cosmice orbitale. Dacă însă pînă în prezent acestea preocupau mintea savanților și inginerilor ca un proiect pentru viitorul îndepărtat, recenta performanță sovietică le-a completat cu un experiment practic, de o imensă valoare.

Construirea de stații cosmice locuite va crea condiții noi pentru observarea științifică a Pămîntului și a universului. Observatoarele astronomice montate aici vor beneficia pentru prima oară de absența atmosferei. Stațiile cosmice orbitale vor deschide posibilități nelimitate de folosire a vidului și a imponderabilității, aceasta din urmă așteptată cu imens interes în medicină. Studierea razelor cosmice «la ele acasă», dincolo de cortina atmosferei terestre, va face să progreseze cu pași uriași cunoașterea. Condițiile de care se vor bucura savanții în aceste «case cosmice» le va permite să lucreze acolo ani de-a rîndul.

În sfîrșit, platformele orbitale vor reprezenta o etapă necesară în viitoarele zboruri cosmice îndelungate. Acostarea navelor în aceste porturi intermediare se va produce conform soluției prezentate de cuplarea lui «Soiuz-4» și «Soiuz-5».

VENUS MEREU MAI APROAPE

Vecina dinspre Soare a Pămîntului exercită de milenii o atracție nebiruită pentru curiozitatea noastră. A contribuit la aceasta poziția ei specială pe cerul navigatorilor antici, în calitate de cel mai strălucitor astru. Și mai contribuie, de cînd oamenii au început să studieze planetele cu ajutorul lentilelor, învelișul de nori care face ca nici un ochi terestru să nu fi zărit o palmă de sol venusian. Adăugînd la cele amintite «misterele» pe care orice planetă le ascunde, se vede și mai limpede în ce măsură interesul oamenilor de știință față de a doua planetă a sistemului solar este îndreptățit.

Mijloacele ultramoderne de investigare a necunoscutului au făcut posibilă și cercetarea lui Venus. În deceniul acesta, mai multe aparate de zbor cosmic lansate din Uniunea Sovietică și S.U.A. s-au apropiat de vecina Terrei ori au atins suprafata ei.

Cele două noi lansari cosmice care au readus-o în actualitate, adaugă importanței firești un plus de interes. Trimiterea către Venus, la 5 zile distanță, a celor două stații automate sovietice «Venus-5» și «Venus-6» marchează mai multe elemente noi. Cel mai de seamă este faptul că s-a prevăzut coborîrea lină pe solul planetei, ceea ce va permite studierea mai amănunțită a atmosferei acestei ciudate fiice a Soarelui.

Lunga călătorie de 250 de milioane de kilometri se va încheia în mai. Ceea ce face ca pămîntenii să aștepte cu sporită nerăbdare frumoasa lună a florilor.

3

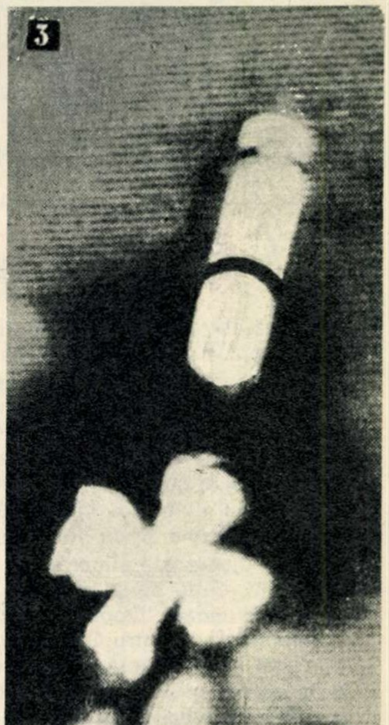

4

ALO! ALO!...
CLUB

● Omul chiar cînd e învățat, nu se umilește dacă învață mereu și nu se îndărătnicește niciodată.

SOFOCLE

● Învățînd, învățăm. Mă bucur să învăț ca să pot învăța pe alții

SENECA

● Să inveți pentru tine, dar să știi pentru toți

● Școala trebuie să te învețe a fi propriul tău dascăl, cel mai bun și cel mai aspru

N. IORGA

SCRIITORI ȘI DASCĂLI:

MIHAI EMINESCU *cel mai mare poet român, a fost profesor secundar la București (1885) și revizor școlar la Iași și Vaslui*

ION CREANGĂ *a fost mulți ani învățător la Iași, introducînd metode noi în învățămînt și alcătuind în colaborare cu alții valoroase manuale școlare.*

TIMOTEI CIPARIU, *filolog, lingvist și scriitor, a fost profesor la Brașov.*

GEORGE ENESCU, *unul din cei mai mari compozitori ai lumii, a fost și un pedagog desăvîrșit fiind profesorul multor muzicieni de seamă printre care se numără și Yehudi Menuhin.*

GEORGE BACOVIA *a fost în tinerețe profesor de desen la Bacău*

ION A. BASSARABESCU *a fost profesor de liceu la Ploiești.*

AVEȚI O VOINȚĂ PUTERNICĂ, MEDIOCRĂ SAU SLABĂ?

Vă vorbește prof. univ. dr. PAUL POPESCU-NEVEANU

Se spune, pe drept cuvînt, că prin voință, oamenii ajung să răstoarne munții. Prin voință tenace pot fi biruite orice obstacole, pot fi înfăptuite cele mai grandioase obiective. Un dicton antic spune: «un scop măreț naște o energie măreață». Așadar, scop, voință, cu un cuvînt, energia specifică și atotbiruitoare a omului.

Voința presupune o riguroasă organizare a întregii vieți individuale. În primul rînd este important să știi ce vrei, să-ți fixezi scopuri valoroase, să te hotărăști alegînd dintre mai multe variante de acțiune. Dar orice alegere presupune și o renunțare. Pentru a face un lucru, trebuie să renunți la altul. Voința înseamnă și stăpînire de sine, controlul asupra impulsurilor către gesturi și acte dăunătoare sau lipsite de importanță. O dată hotărît, trebuie să urmezi cu fermitate scopul, să dezvolți efortul voluntar, conform necesitătilor de ducere la bun sfîrșit a acțiunii.

În legătură cu posibilitățile de efort se caracterizează oamenii ca avînd o voință puternică sau slabă.

Ceea ce explică nivelul de dezvoltare al voinței, capacitatea variabilă și uneori specializată, de efort voluntar este antrenamentul continuu, lupta cu greutățile, formarea deprinderii de a nu abandona lucrul început, exersarea în respectarea unui regim rațional de viață și activitate. Voința nu se fortifică brusc, «peste noapte», este necesar ca ea să fie îndelung și serios antrenată. Să folosim deci anii copilăriei și ai tinereții pentru a ne căli voința.

Aveți o voință puternică, una mediocră sau una pe de-a dreptul slabă?

Vă oferim posibilitatea să stabiliți singuri la ce nivel se situează voința voastră. Răspundeți sincer la întrebările de mai jos, folosind cuvintele: **deseori, uneori, rareori.**

1. Vi se întîmplă să pierdeți timpul sau să fiți în încurcătură din cauza faptului că nu v-ați hotărît pentru ceva?

2. Abandonați planurile dv. sau cu alte cuvinte, vă lăsați ușor de treburile începute?

3. Preferați să faceti numai ceea ce vă place?

4. Vă îndepliniți obligațiile școlare în ultimul moment și în grabă, ajungînd în criză de timp?

5. Amînați, de la o zi la alta, sarcinile mai grele si vă temeti că nu le veți face fată?

Dacă domină răspunsurile **deseori,** *voința vă este slabă sau aproape slabă;* **uneori** *indică nivelul mijlociu, iar* **rareori** *pe toată linia vă oferă încrederea într-o voință puternică. Orice răspuns veți da, rețineți totuși că voința nu este niciodată suficient de puternică. Cunoașterea de sine și educarea voinței sînt procese permanente, care duc la perfecționarea continuă a personalității noastre.*

NE-AM INFORMAT PENTRU VOI

... APOI, S-A NĂSCUT LEGENDA

RIO BRAVO

CĂRȚI

Peste 200 de reproduceri din opera pictorului Ion Andreescu sînt cuprinse într-o interesantă monografie care se va afla în librării în cursul acestei luni.

Tot în aceste zile va ieși de sub tipar un album intitulat «Dunărea», cuprinzînd date interesante și imagini dintre cele mai frumoase despre bătrînul fluviu.

TEATRU

În sfîrșit, la teatrul «C.I. Nottara» va începe seria de matinee pentru elevi anunțată mai de mult. În regia lui Mircea Avram, vom putea urmări, în a doua jumătate a lunii februarie, o dramatizare a romanului «Adela» de Garabet Ibrăileanu, urmată, la scurt timp, de un al doilea spectacol: «Mara», după cunoscutul roman al lui Ion Slavici. Matineele vor avea loc în Sala Studio a teatrului, dar echipa de actori le va prezenta și într-un turneu... deocamdată în cîteva licee din București. Pe cînd și în provincie? Dar poate că și teatrele noastre din alte orașe vor crea spectacole asemănătoare.

CINEMA

Casa de filme «București» vă prilejuiește o plăcută întîlnire cu cîțiva actori cunoscuți: Ilarion Ciobanu, Margareta Pogonat, Ștefan Ciubotărașu, George Calboreanu în filmul cu titlul: «Apoi s-a născut legenda» care vă va captiva prin prezentarea unor interesante caractere umane.

Pe John Waine îl vom revedea în cavalcadele nebunești pe nesfîrșitele prerii. Din nou vom admira tirul precis al puștii sale, caracterul său neînduplecat și drept în interesantul western **Rio Bravo** care rulează pe ecrane în această lună.

DISC

«Electrecord» ne comunică că sfîrșitul lunii februarie și începutul lui martie va aduce pe piață cîteva discuri extrem de interesante pentru cutezători.

Apariția primului disc din seria **«Istoria universală a muzicii»** va marca un eveniment. Discul cuprinde înregistrări de la începuturile muzicii culte, mergînd pînă la compozitorii din secolul al XVI-lea. Întovărășit de un text explicativ alcătuit de prof. Zeno Vancea, discul va constitui un început bun pentru inițierea tineretului în tainele armoniilor sonore.

O plăcută atenție pentru iubitorii scenei: discul cu piesa «O noapte furtunoasă» de I.L. Caragiale. Fiecare va dori să păstreze o înregistrare a celebrei comedii, în interpretarea actorilor Radu Beligan, Alexandru Giugaru, Marcel Angelescu ș.a.

Și, în sfîrșit, surpriza surprizelor: un nou disc, cu patru cîntece interpretate de cunoscutul Rody Mc. Neiil.

TELEVIZIUNEA

Redacția emisiunilor de televiziune ne informează că a pregătit pentru voi cîteva emisiuni care, sîntem siguri, se vor bucura de o bună primire. Pentru 8 februarie sînteți poftiți să vizionați scenariul «Fîntîna lui Ioan Vodă» de Călin Gruia, moment dramatic din domnia lui Ioan Vodă cel Cumplit.

«Jocuri și bulgări de zăpadă» de la 13 februarie va fi, așa cum indică și titlul, o emisiune distractivă.

Sînteți rugați, de asemenea, să nu pierdeți întîlnirea pe micul ecran, de la 20 februarie cu «Olimpicii de 16 ani», cîștigătorii unor importante concursuri de fizică, chimie și matematică.

MARATONUL FANTEZIEI

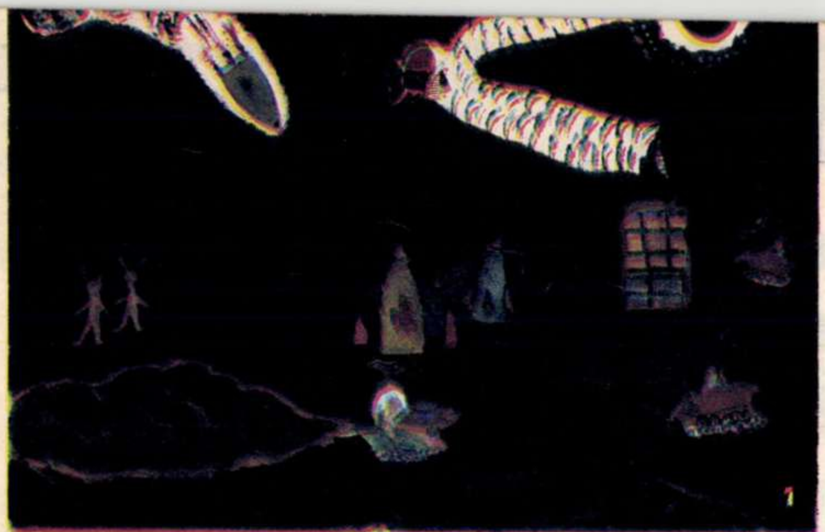
1

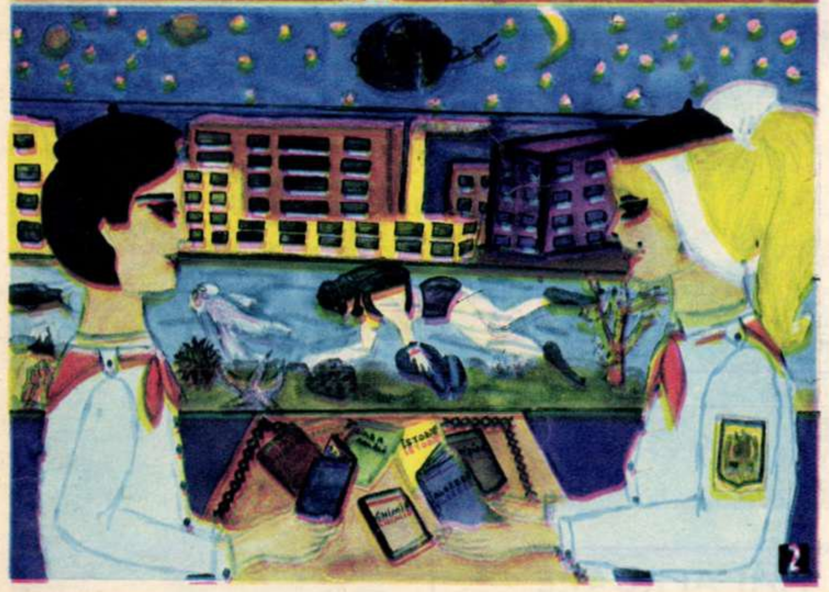
2

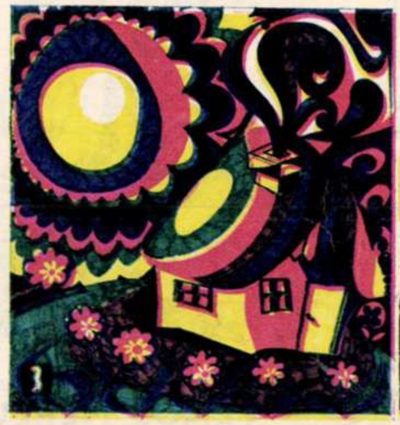
3

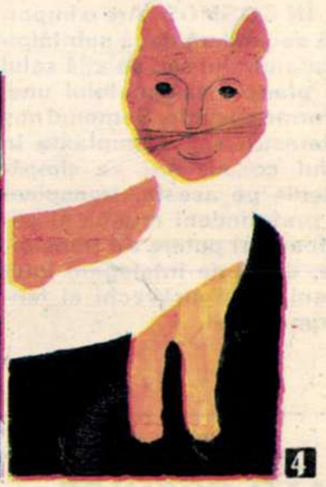
4

Dăruiți copiilor vopsele!

Iată că, între bogatele omături ale lui ianuarie, coridoarele redacției au devenit, încă o dată, în zilele din urmă, un ostrov al culorilor și al primăverii. Lansate în competiție, trei PALETE miraculoase (una «de aur», alta «de argint» și încă una «de bronz») au declanșat în numerosul entuziastul echipaj al prietenilor revistei «Cutezătorii» — copii, dar și vîrstnici — un autentic, pasionant MARATON AL FANTEZIEI. Una dintre temele concursului, evident cea mai fertilă, fusese de altfel, tocmai felul cum își imaginează cititorii noștri o secvență din viitor, fie de pe bătrîna Terră, fie din spațiile galactice și extragalactice.

Marea diversitate a lucrărilor, sensibilitatea și spontaneitatea celor mai mulți dintre participanți au făcut ca opțiunea redactorilor să nu fie de loc ușoară. După vii dezbateri, juriul concursului a decis.

Selecționînd pentru Galeriile de Artă — Cutezătorii — cîteva dintre cele mai reușite lucrări, îndeosebi «de anticipație», redacția răsplătește izbînda unora și în același timp vrea să trimită un îndemn tuturor celorlalți prieteni ai revistei. Lumea colorată și fascinantă a copilăriei, tot ce trăiți și descifrați, tot ce vedeți împrejurul vostru, tot ce deslușesc în viitor ochii voștri limpezi, iscoditori și avizi, abia așteaptă să cunoască bucuria desenului și a culorii.

Lansată în vacanța de iarnă, competiția PALETEI DE AUR nu se încheie cu aceste premii. Așteptăm în fiecare zi desenele, acuarelele, guașele, gravurile, ceramica ori colajele voastre.

Vă amintim totodată că, peste cîteva săptămîni, marele echipaj al «pictorilor-cutezătorii» se va afla din nou în alertă. Bate la ușă marele concurs anual de artă plastică organizat de Consiliul Național al Organizației Pionierilor.

Mihai Negulescu

P.S. DRAGI PĂRINȚI

DĂRUIȚI COPIILOR VOPSELE. VĂ VOR LUMINA CASA ȘI SUFLETUL CU CĂLDURA ȘI BOGĂȚIA FANTEZIEI, A SPONTANEITĂȚII, A SENSIBILITĂȚII LOR CLOCOTITOARE. VĂ TRIMITEM ALĂTURAT CÎTEVA DOVEZI ASUPRA A CEEA CE POT REALIZA COPIII DUMNEAVOASTRĂ. FANTEZIEI LOR ÎNARIPATE NU LE MAI TREBUIE DECÎT CÎTEVA NIMICURI — CÎTEVA PENSULE, CÎTEVA ACUARELE, CÎTEVA GUAȘE SAU TUȘURI — ȘI VĂ VOR RĂSPLĂTI, ȘI NE VOR RĂSPLĂTI PE TOȚI CU ZECI ȘI ZECI DE MINUNI ALE CULORILOR ȘI DUIOȘIEI.

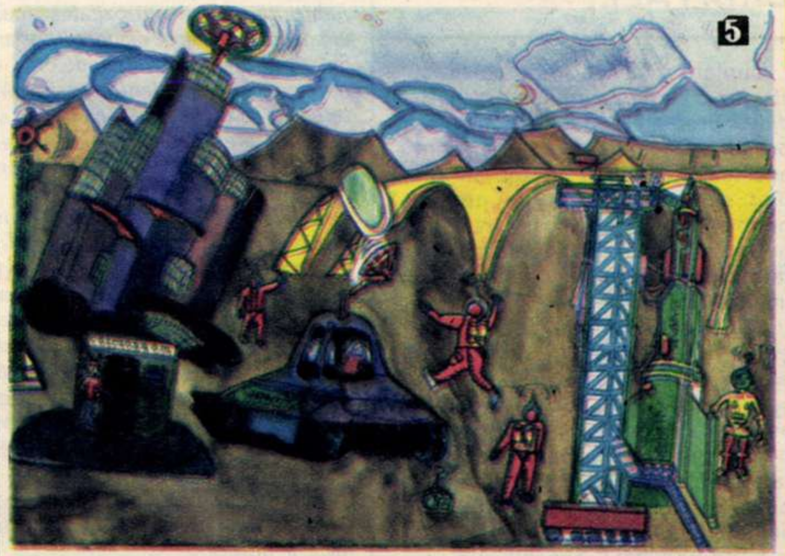
5

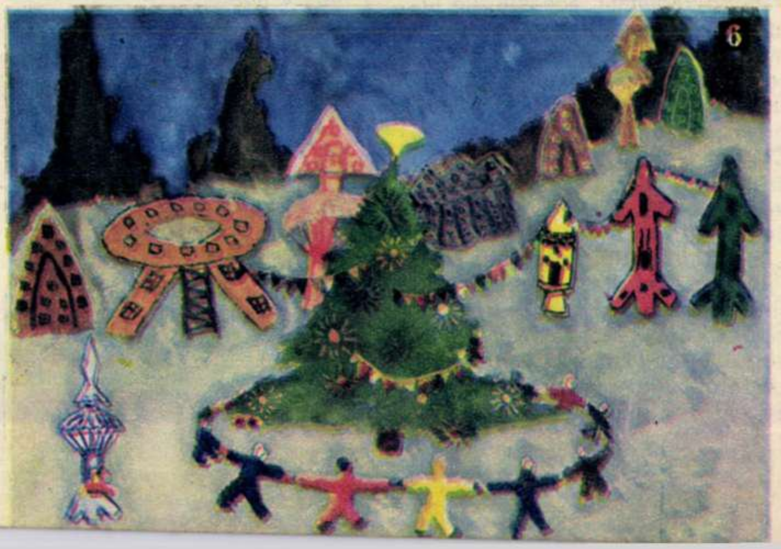
6

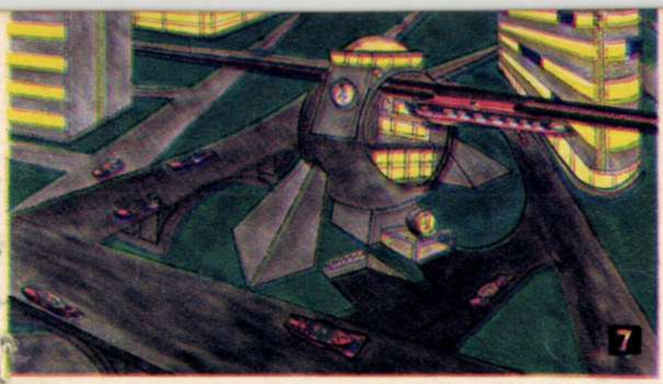
7

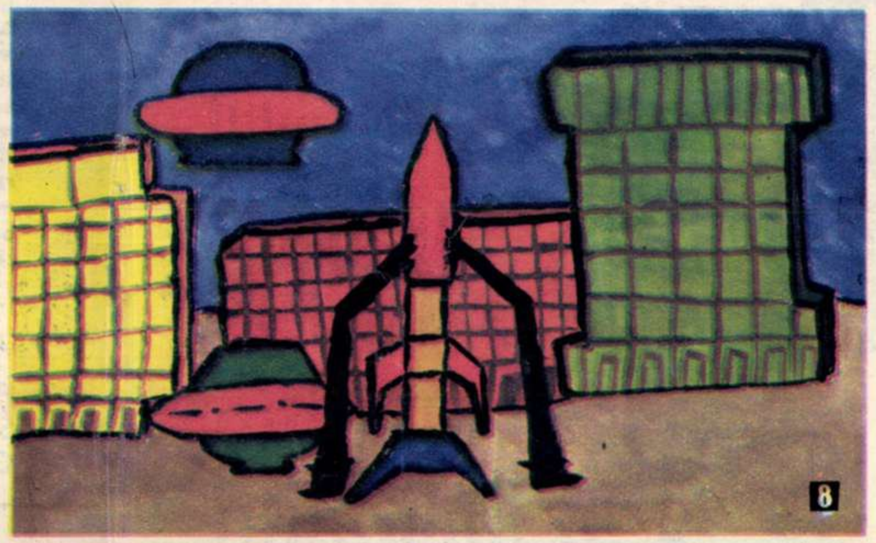
8

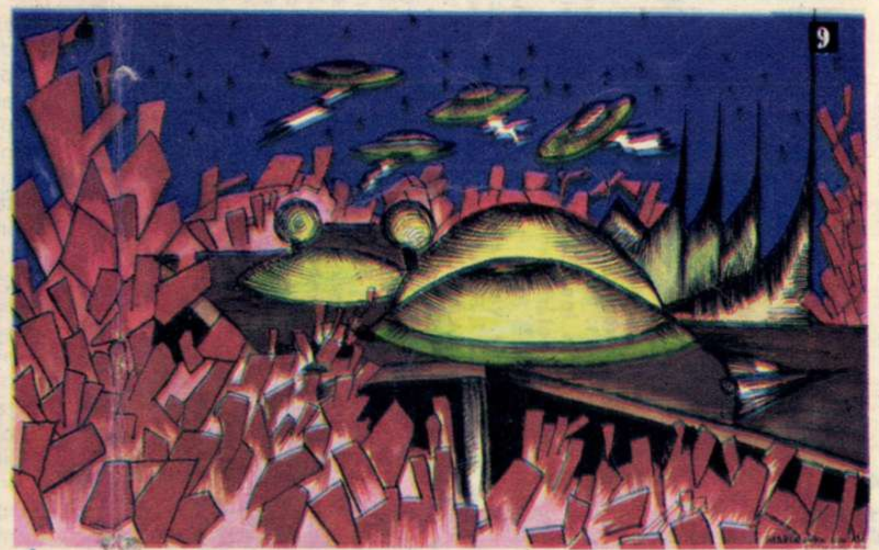
9

PREMIUL REVISTEI Jóbarát

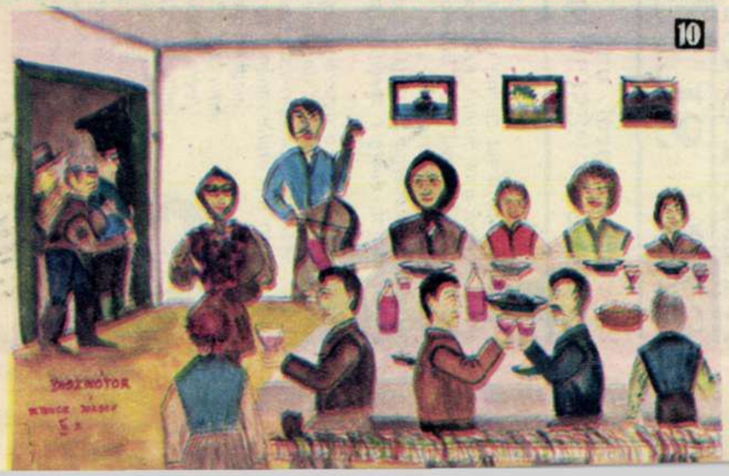
10

PREMIILE
la concursul „PALETA DE AUR"

●

PALETA DE AUR: Băcescu C. Mihail, cl. a V-a, Șc. generală, com. Vulturești-Argeș *(coperta noastră)*.

PALETA DE ARGINT: Costinescu Ștefan, cl. a VIII-a, Lic. «Emil Racoviță», București (foto 1).

PALETA DE BRONZ: Vlădoiu Aurica, cl. a VII-a, Liceul pedagogic, Deva (foto 2); **Mihalache Dănuț,** cl. a VIII-a, Liceul Dimitrie Cantemir, Iași (Foto 13), **Mitu Gheorghe,** cl. a VIII-a, Șc. generală 175, București (foto 7).

MENȚIUNI:
Sotir Lelia Marilena, cl. a VI-a A, Mogoșani, Dîmbovița (foto 6); **Marinescu Traian Doru,** cl. a VII-a B, Șc. generală 111, București (foto 9); **Dobre Dan Cornel,** cl. a VII-a C, Șc. generală 13, Craiova (foto 8); **Zongor Erszebet,** Tg. Mureș (foto 4); **Stan Constantin,** Tecuci (foto 5); **Macarie Ioan,** cl. a VII-a, Orăștie (foto 18); **Petrucz Iosef,** cl. a VI-a, Diosig, Bihor (foto 10); **Birnicu Ioan,** cl. a VI-a, Șc. generală nr. 2, Suceava; **Ionescu Iolanda,** cl. a VI-a, Suceava; **Iablonschi Nicoleta,** cl. a VI-a, Șc. generală 119, București; **Irimia Bichici,** Șc. generală nr. 86, București; **Crișan Mircea,** cl. a VI-a, Liceul Ilia, jud. Hunedoara (foto 15); **Bogdănescu Zeno,** Timișoara (foto 11); **Mănăleanu Adina,** cl. a VII-a, Șc. generală nr. 1, Carei (foto 12); **Dumitrescu Dănuț,** cl. a V-a, Șc. generală nr. 15, Buzău (foto 14); **Cîmpean Ion,** cl. a VIII-a, Șc. generală nr. 1, Vișeul de jos, Maramureș (foto 16); **Ștefănescu Rodica,** cl. a VIII-a, București; **Buligă Rodica,** Liceul de muzică și artă plastică Octav Băncilă, Iași; **Rosenzweig Sorin,** cl. a IX-a A, Lic. Mihail Sadoveanu, Iași (foto 17).

MENȚIUNE SPECIALĂ PENTRU CERCUL DE PICTURĂ de la Școala generală din comuna Vulturești-Argeș, condus de învățătorul Ion Mărgescu.

MENȚIUNE ÎN AFARA CONCURSULUI elevului **Cristian Pop,** cl. a XI-a, Baia Mare (foto 3).

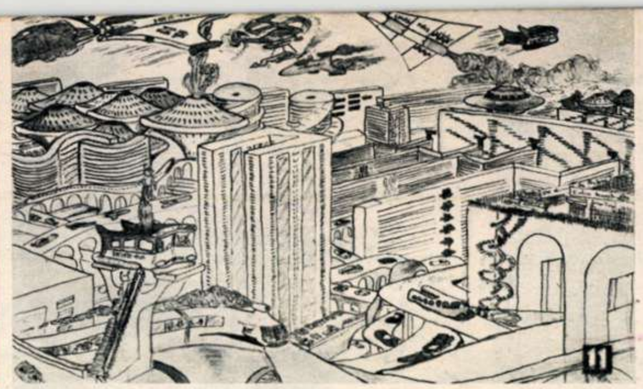
11

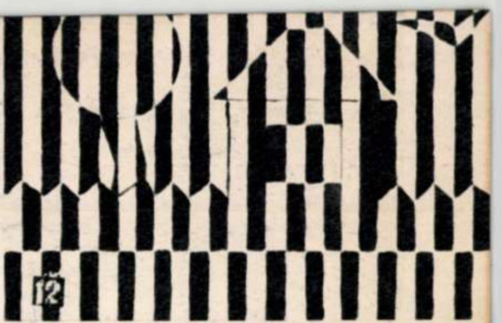
12

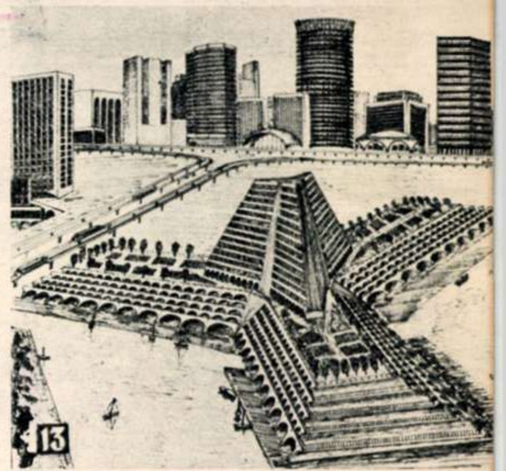
13

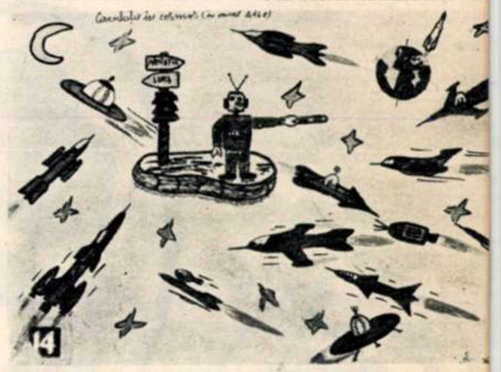
14

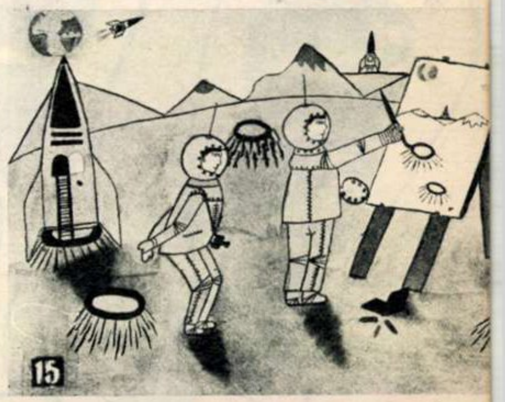
15

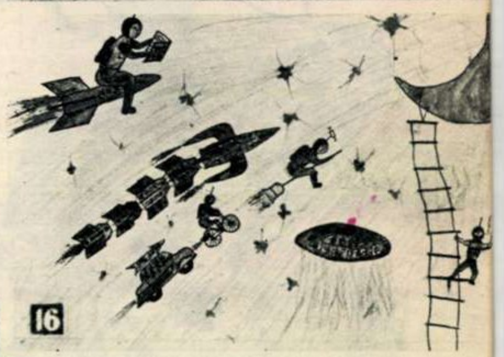
16

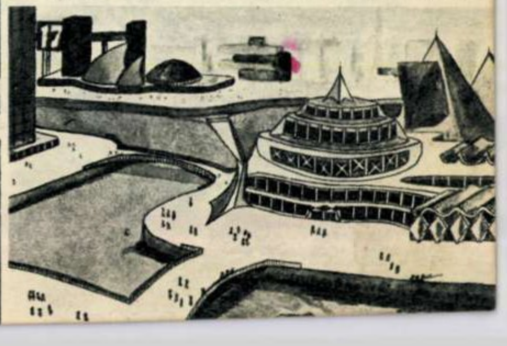
17

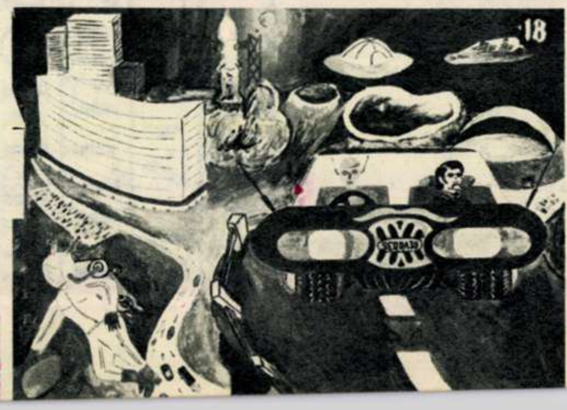
18

DOCUMENT

«La ora 5 dimineață, printr-o șarjă vijelioasă, ostașii voievodului, pornind de la stînga, dau lovitura hotărîtoare cucerind pozițiile ocupate de trupele trufașului Sigismund Bathory». Această însemnare se poate citi în reproducerea alăturată și se referă la Mihai — Principe al Ardealului. Ce reprezintă de fapt acest facsimil? Așa cum veți vedea în continuare, el nu este altceva decît o pagină din ziarele vremii.

În a doua jumătate a secolului al XV-lea, cînd tiparul inventat de Gutenberg cucerise toată lumea, știrile referitoare la marile întîmplări erau răspîndite în principalele orașe din Europa cu ajutorul unor mici broșuri de cîte 4—8 pagini, care sînt socotite primele ziare din lume. Acestea se tipăreau la Roma, la Veneția, la Paris, Lyon, Barcelona, Nürnberg, Drezda. Multe din aceste numite ziare s-au ocupat la vremea lor de marile evenimente petrecute la noi în țară. Astfel, Țepeș Vodă a fost primul domn român ale cărui fapte au devenit cunoscute lumii, prin intermediul cuvîntului tipărit în asemenea ziare. Dar cele mai multe publicații — cîteva sute — au adus la cunoștința opiniei publice bravurile lui Mihai Viteazul, care în anii 1599—1601, era socotit cel mai bun conducător de oști din Europa.

Cercetătorii noștri au reușit să identifice în marile biblioteci europene numeroase exemplare din asemenea ziare, care au fost achiziționate și se află acum în patrimoniul nostru documentar.

A. MUNTEANU

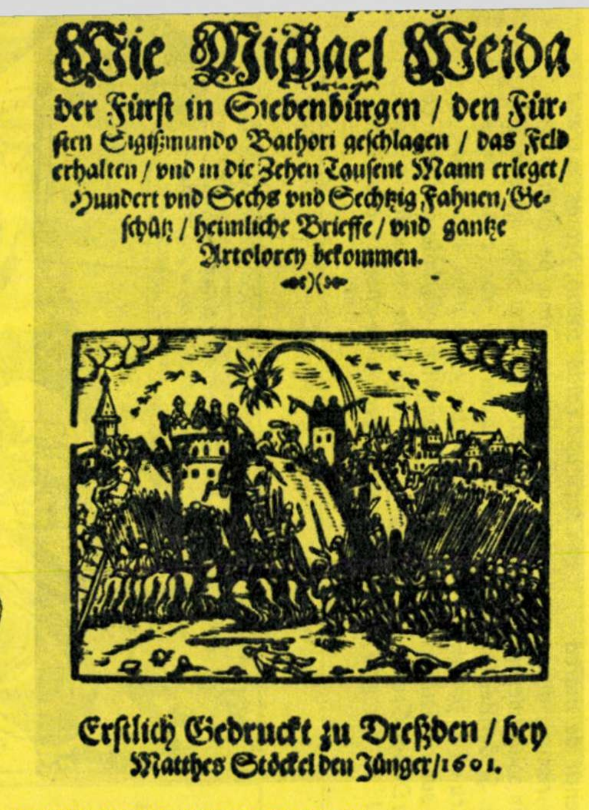

Wie Michael Weida
der Fürſt in Siebenbürgen / den Für-
ſten Sigiſsmundo Bathori geſchlagen / das Feld
erhalten / vnd in die Zehen Tauſent Mann erleget /
Hundert vnd Sechs vnd Sechtzig Fahnen, Ge-
ſchütz / heimliche Brieffe / vnd gantze
Artolorey bekommen.

Erſtlich Gedruckt zu Dreßden / bey
Matthes Stöckel den Jünger / 1601.

VECHI URME ALE SCRISULUI

În recentul «Muzeu al tiparului și cărții românești» înființat la Tîrgoviște, printre alte exponate: manuscrise, documente, sigilii, tiparnițe, se află mulajele unor tăblițe de pămînt descoperite la Tartărie-Orăștie pe care sînt gravate semne ce dovedesc folosirea unei scrieri ideografice încă din mileniul IV î.e.n. Specialiștii le consideră cele mai vechi urme ale scrisului din Europa.

PE AICI A TRECUT CONTELE DE MONTE CRISTO

Dacă privești spre larg, din portul Marsiliei, poți vedea înălțîndu-se din apele Mediteranei, scăldat în lumina dulce a soarelui sudic, vestitul Chateau, d'If. Barcagiii fac curse speciale între portul vechi și mica insulă situată la 2 km distanță de țărm, invitîndu-te să vizitezi vechea fortăreață, clădită sub domnia lui Francisc I și folosită drept temniță. Celebritatea castelului se datorește, după cum știm, scriitorului Alexandru Dumas-tatăl (1803—1870): vă aduceți aminte, — eroul vestitului său roman «Contele de Monte Cristo» își petrece 15 ani din viață între zidurile cumplitelor temnițe de la Chateau d'If. Aici Edmond Dantes, eroul atît de îndrăgit pentru perseverența și simțul său de dreptate se împrietenește cu învățatul abate Faria și izbutește să evadeze abia după moartea bătrînului său tovarăș de suferințe, substituindu-se cadavrului ce trebuia aruncat în mare. Înotînd în preajma portului Marsiliei, Edmond Dantes este salvat de un vapor ce se îndrepta spre Genova. Drumul către comoară, a cărei existență i-o dezvăluise Faria, era deschis.

AH, CE BUN!

Maestrul Bușcă Florea, cofetar șef la restaurantul Athene Palace din București, vă recomandă la rugămintea noastră, rețeta unei prăjituri gustoase, ieftine și ușor de pregătit pentru musafirii voștri—

Făină 200 gr, unt sau margarină 80 gr, zahăr 80 gr, un ou, puțină lămîie rasă, un praf de bicarbonat. Cu toate componentele se face un aluat. În alcătuirea aluatului, untul îl adăugați la urmă, după ce l-ați frecat puțin ca să nu aibă cocoloașe. Lăsați aluatul să se odihnească la rece aproximativ o jumătate de oră. Întindeți o foaie de un cm grosime și tăiați felurite forme. Ca să le faceți o surpriză prietenilor, tăiați forme cu inițiala numelui lor. Înainte de-a pune prăjiturile la cuptor, împodobiți-le cu dulceață, cu bucățele de rahat, sau cu nuci, sau puteți pur și simplu să le pudrați cu zahăr după ce s-au copt.

Se coc într-o tavă unsă, la foc potrivit.

Cutezătorii vă urează poftă bună!

Cu 5 minute mai devreme

Fulgerător Dan își făcu socoteala în gînd. Cu banii care-i avea putea să meargă la cinema și să-și mai cumpere o prăjitură. Peste puțin avea să se întîlnească cu Paula și cu încă doi colegi ca să meargă împreună la film. Își aminti apoi cum s-a supărat Paula anul trecut cînd s-au dus împreună la patinaj și el a uitat cu totul de ea, după ce s-a întîlnit cu un băiat și s-au pornit să se certe pentru un meci de fotbal. Da, cu fetele astea, care sînt cam supărăcioase (ele își zic sensibile!), trebuie să știi să te porți, ce să-i faci, iar cu Paula — care e cea mai bună prietenă a sa — trebuie să fie parcă și mai atent! Dan își făgădui să se poarte cît se poate de frumos. «Înainte de a ne instala în sala de cinema, pe scaune, am s-o ajut să-și scoată haina, își spuse în gînd și am să aștept să se așeze ea prima. Cam complicat, dar merge! La plecare, îi țin haina, apoi mă îmbrac eu și o las să treacă în fața mea, să iasă ea prima din sală. S-a făcut și cu asta! Și jur, chiar de-ar fi să-mi iasă în cale cel mai bun prieten al meu, nu mă mai încălzesc în vreo discuție care n-o interesează pe ea și n-am s-o uit în spatele meu. La cofetărie — după ce intru primul pe ușă, o consult asupra mesei la care ar prefera să stea, aștept să ia loc mai întîi și apoi, cînd vine ospătărița, o s-o întreb pe Paula ce prăjitură i-ar place să servească. Mai e apoi și povestea asta cu conversația: n-o să mă apuc să vorbesc numai eu și numai despre ce-mi place mie, știți, fotbal sau Tom Jones — ci o să o rog pe Paula să-mi povestească ce carte a mai citit în ultima vreme. Grozav ce mult citește fata asta!! Și mie îmi place s-o ascult.»

Bătăile ceasului îl treziră pe Dan din dulcea lui reverie cavalerească. Furat de cumsecadele lui gînduri, fusese cît pe-aci să absenteze de la prima lege a politeței: punctualitatea. Și Paula care vine întotdeauna cu cinci minute mai devreme...

POȘTA CLUBULUI

Cu aceste rînduri răspundem cititorilor care și-au exprimat dorința de a face schimb de ilustrate, fotografii de actori, corespondență, filatelie.

— **Avramescu Raluca,** Str. Sfinții Voievozi nr. 9, Sector 8, București (ilustrate).

— **Vișan Albina Aurica**, Oraș Nădlac, nr. 1012 b, jud. Arad (corespondență, literatură, istorie).

— **Nica Silvia și Ana,** Str. Morii nr. 42, Oradea, Cartier Seleuș, jud. Bihor (filatelie, fotografii actori).

— **Cercul «Prieteni prin corespondență»,** Casa pionierilor, orașul Gh. Gheorghiu-Dej, Aleea Parcului nr. 15 A, jud. Bacău.

Pentru cititorii care ne-au solicitat adresa scriitorului **CONSTANTIN CHIRIȚĂ: Str. Joliot Curie nr. 25, București.**

AMFORA SABINĂ

UN SERIAL DE AVENTURĂ ȘI DETECTIVISM DE POP SIMION

6. CĂMILA DIN CUTIE

Planul de bătaie al primei urmăriri îl pune la punct maestrul Gaspar, în persoană, el și numai el, pentru ca secretul și reușita operațiunii din preajma miezului nopții să fie certe. Dar pentru asta Leone are nevoie de cinci-zece minute libere, iar bodega asta înghesuită e plină de clienți, și e fumăraie, și Aurică Păsat e cu ochii pe el, să vadă cum se mișcă, cum aleargă, cît de isteț și cît de priceput e chelnerul cel nou. Cu un gest rapid își smulge de la brîu fața de masă pusă în chip de șorț, o strînge ghem și, făcîndu-l atent pe patron, strigă «hopla!», clipă în care pînza făcută mototol aterizează în brațele lui Aurică Păsat, iar genialul Leone dispare din cîmpul vizual fără să fi ieșit din imobil, intră val-vîrtej pe ușa aceea mult frecventată pe care scrie: «Mesieurs».

— S-o fi îmbolnăvit săracu', o informează bodegarul pe Bubulina. — Ar trebui să-i dăm mere rase.

Lui Leon Gaspar însă nu-i arde de glumă; se încuie în strîmta încăpere, scoate pachetul cu țigări Kent, le varsă în buzunar, iar pe cartonul interior al cutiei execută următoarea operație: desenează conturul unei cămile, una din cocoașe o marchează cu o cruce și un F, la scăfîrlia animalului scrie vorba EGO, iar acolo unde trebuia să fie coada scurtă și îmbîrligată a misterioasei cămile, regele neîncoronat al detectivilor notează calm, cu pixul, vorba MINI. Trage apa și iese cu bună dispoziție în local, în fumăraie, printre clienți, ștergîndu-și din mers craniul cu batista lui roșie, de docher. Ceasul din perete (fără cuc), indică exact orele douăsprezece fără cinci minute, adică «ora D», la care — potrivit consemnului stabilit — are rendezvous cu principalii săi colaboratori. Unde? Aici? În local? Exact. Aici. În local. De față cu atîta lume și sub ochii patronului. Agenții de marcă își asumă cele mai teribile riscuri, acționează pe muche de cuțit, prin soluții descurajat de simple, să deruteze. Și derutează. Izbutesc. Trucul prinde, pentru că — poftim — clopoțelul de la intrare sună cristalin, ținghi-linghi, își face apariția Dimos-Grecul, purtînd pe umăr trepiedul de fotograf, urmat de fiică-sa, zbănțuita, fata-băiețoi, Amazoana îmbrăcată în pantaloni de catifea neagră, puternic evazați, și haină cu revere înalte, de rîndunică, talie strîmtă, și nasturi metalici cusuți peste tot. «Ora D» are chichirezul ei, un mecanism care, după cîte se poate observa, merge cu o precizie de ceasornic.

Va să zică Dimos-Grecul va înainta, umblînd legănat, pînă în mijlocul localului. Înaintează. Își va roti privirea, căutînd o masă potrivită (deși el știe foarte exact că tot la masa aia din fund se va așeza, masa aia ușor mascată). Își rotește privirea și caută masa. Apoi se va îndrepta spre masa cu pricina, mergînd ață, nu însă înainte de a-i da fetei trei lei, însoțind gestul de spusa bodogănită, să-l auză toți: «Na, capră, i-ați un pepsi și zi mersi». Merge ață spre masă, face gestul și zice: «na, capră...» și celelalte. Trepiedul de fotograf ambulant îl va așeza la picioarele mesei, cipilica albă o va atîrna în cui (e acolo un trofeu de cerb carpatin), își va examina palmele, întorcîndu-le pe ambele fețe, zicînd: «Îs murdar ca un hornar», motiv să ceară apă și săpun. Face totul la milimetru; pune trepiedul unde-i de pus, așază cipilica în coarnele cerbului, face figura cu mîinile și, în sfîrșit, spune formula... «ca un hornar!», aude Leone finalul de frază și aleargă ca nebunul la bucătărie, să aducă apă caldă, săpun, prosop; e scena în care Dim îl va urma pe chelner spre bucătărie, și, stop, cei doi, maestrul și captivantul autor, își vor zîmbi pe sub mustață (vorba vine; n-au așa ceva), își vor zîmbi complice, oferindu-și luxul ca — preț de cinci-șapte secunde — să-și strecoare cîteva vorbe-cheie. Gata? Gata!

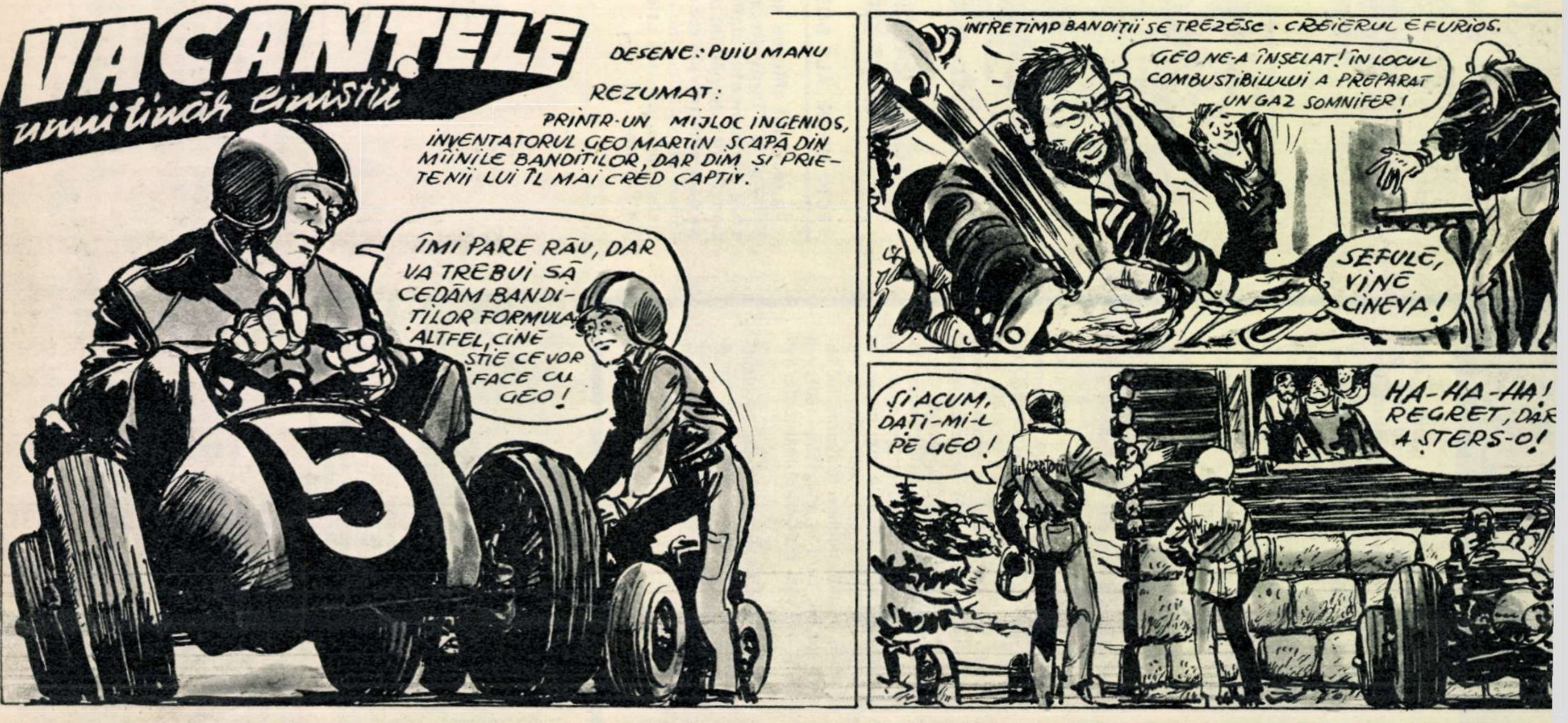

VACANȚELE unui tînăr liniștit

DESENE: PUIU MANU

REZUMAT:
PRINTR-UN MIJLOC INGENIOS, INVENTATORUL GEO MARTIN SCAPĂ DIN MÎINILE BANDIȚILOR, DAR DIM ȘI PRIETENII LUI ÎL MAI CRED CAPTIV.

ÎNTRETIMP BANDIȚII SE TREZESC. CREIERUL E FURIOS.

ÎMI PARE RĂU, DAR VA TREBUI SĂ CEDĂM BANDIȚILOR FORMULA. ALTFEL, CINE ȘTIE CE VOR FACE CU GEO!
5
GEO NE-A ÎNȘELAT! ÎN LOCUL COMBUSTIBILULUI A PREPARAT UN GAZ SOMNIFER!
ȘEFULE, VINE CINEVA!
ȘI ACUM, DAȚI-MI-L PE GEO!
HA-HA-HA! REGRET, DAR A ȘTERS-O!

Faptele se consumă aidoma; îl urmează, sînt singuri pe culuarul îngust, apă, săpun, prosop, cinci-şapte secunde, vorbe-cheie, şi fine del primo tempo. Dimos-Grecul va reapare în local fluturîndu-şi mîinile frumoase, de pianist, după care se va şterge zdravăn, din mers, nu cu prosopul, ci de pantalonii lui largi, cărămizii, de velur; se va scuza în cele din urmă faţă de Bubulina: «Mereu uit de prosop. Mă şterg pe pantaloni; obişnuinţă de fotograf», după care va urla să auză întreg localul: «Un şnaps, băiete!». «Vineeee!», va urla la rîndu-i chelnerul Leone, bine dispus. Rolurile merg ca unse. Iată-l pe fotograf, apărînd, fluturare de mîini, ştersul de pantalonii cărămizii, de velur, apoi scuza, şireata scuză: «O, mereu pierd acest lucru elementar din vedere, prea stimată doamnă...» se maimuţăreşte Dimos-Grecul, făcînd fel de fel de comicării, care o fac să izbucnească în rîs pe Sabina (crezuse că părintele ei e un ins ceva mai serios). «O, nu face nimic, domnule grec», intră în dialog Bubulina: «nu-i nici un deranj, de vreme ce dumneavoastră, fotografilor vă prieşte, noi ăştia, fotografiaţii, de ce să fim contra?» Pe această frază interogativă lui Dim îi vine să zică: «Taci că eşti proastă!», dar se abţine. Se îndreaptă spre masa din fund, mort de oboseală, de rolul ingrat. Răsuflă mai uşurat. Acolo îl aşteaptă scîrba aia mică. Ei da, într-adevăr fine del primo tempo. Se apropie Leone cu şnapsul; urmează actul al doilea al obositorului film, dar mereu altul, pe care cei doi, mai exact cei trei agenţi ai operaţiunii «Histria S.D.G.» îl derulează tenace şi cu seriozitate extremă. Secundo tempo în numărul viitor al revistei.

(VA URMA)

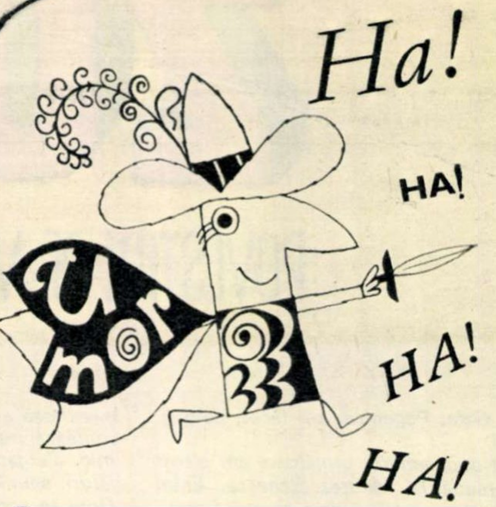

Se juca la Teatrul Francez o piesă de Emile Augier. Alexandru Dumas-fiul, care era aşezat lîngă autor, îi zise arătînd spre un spectator adormit:

— Iată ce efect are opera ta.

După cîtva timp, s-a jucat tot la Teatrul Francez, o piesă de Dumas-fiul. Privind bine în jur, Emile Augier descoperi un spectator adormit. Îl arătă lui Dumas şi spuse:

— Vezi, scumpe prietene, ce efect are opera ta?

Dumas privi şi răspunse:

— Ah, da! Îl recunosc: e acelaşi spectator ca şi data trecută; se vede că nu s-a trezit încă.

*

Ilustrul savant Albert Einstein a fost rugat să explice teoria relativităţii în cîteva cuvinte.

— Mă plimbam, povesteşte el, cu un orb. Îl întreb dacă vrea să bea un pahar de lapte.

— Ce e laptele? — mă întrebă el.

— Un lichid alb.

— Lichid, da, ştiu ce e. Dar alb?

— Culoarea penelor de lebădă.

— Pene, da, ştiu ce sînt. Dar lebădă?

— O pasăre cu gîtul îndoit.

— Gît, da, înţeleg. Dar îndoit?

— Îi iau braţul, continuă Einstein, i-l întind: aşa e drept. Apoi i-l îndoi din cot: şi aşa, e îndoit.

Chipul său se ilumină, şi-mi spuse:

— Acuma ştiu ce e laptele.

*

Compozitorul Wolfgang Amadeus Mozart, care dăduse în copilărie multe concerte, avea totuşi oroare de copiii precoce. Într-o zi i s-a prezentat un astfel de copil spre a-l asculta cum cîntă. După concert, copilul îl întrebă:

— Aş vrea şi eu să compun. Spuneţi-mi, vă rog, maestre, cum se face?

— Pentru asta trebuie să mai înveţi mult şi să te faci mai mare, răspunse Mozart zîmbind.

— Bine, dar şi dumneavoastră aţi compus cînd eraţi mic, spuse copilul.

— Desigur, răspunse Mozart, dar, vezi, eu n-am întrebat pe nimeni cum se compune...

*

Păşind pe scenă în pauza dintre două acte a uneia din piesele sale, scriitorul G. Bernard Shaw (1856—1950) se adresă spectatorilor:

— Ei, ce părere aveţi?

Un cetăţean din stal răspunde:

— E lamentabilă.

Shaw făcu o plecăciune, vrăji sala cu zîmbetul său fin şi, făcînd cu mîna un gest spre ceilalţi spectatori, spuse:

— Prietene, sînt absolut de acord cu dumneata. Dar ce putem face numai noi doi împotriva atîtor oameni!

*

Aflîndu-se într-o societate aleasă, Voltaire a avut multe cuvinte de laudă pentru poetul şi naturalistul german Albert von Haller.

Unul din cei care făceau cerc în jurul lui Voltaire îl întrerupse:

— Dar, domnule Voltaire, lăudaţi pe dl. von Haller care are despre dumneavoastră o părere exact contrarie.

— Se poate, — răspunse Voltaire. Fără îndoială, ne înşelăm şi unul şi unul şi altul.

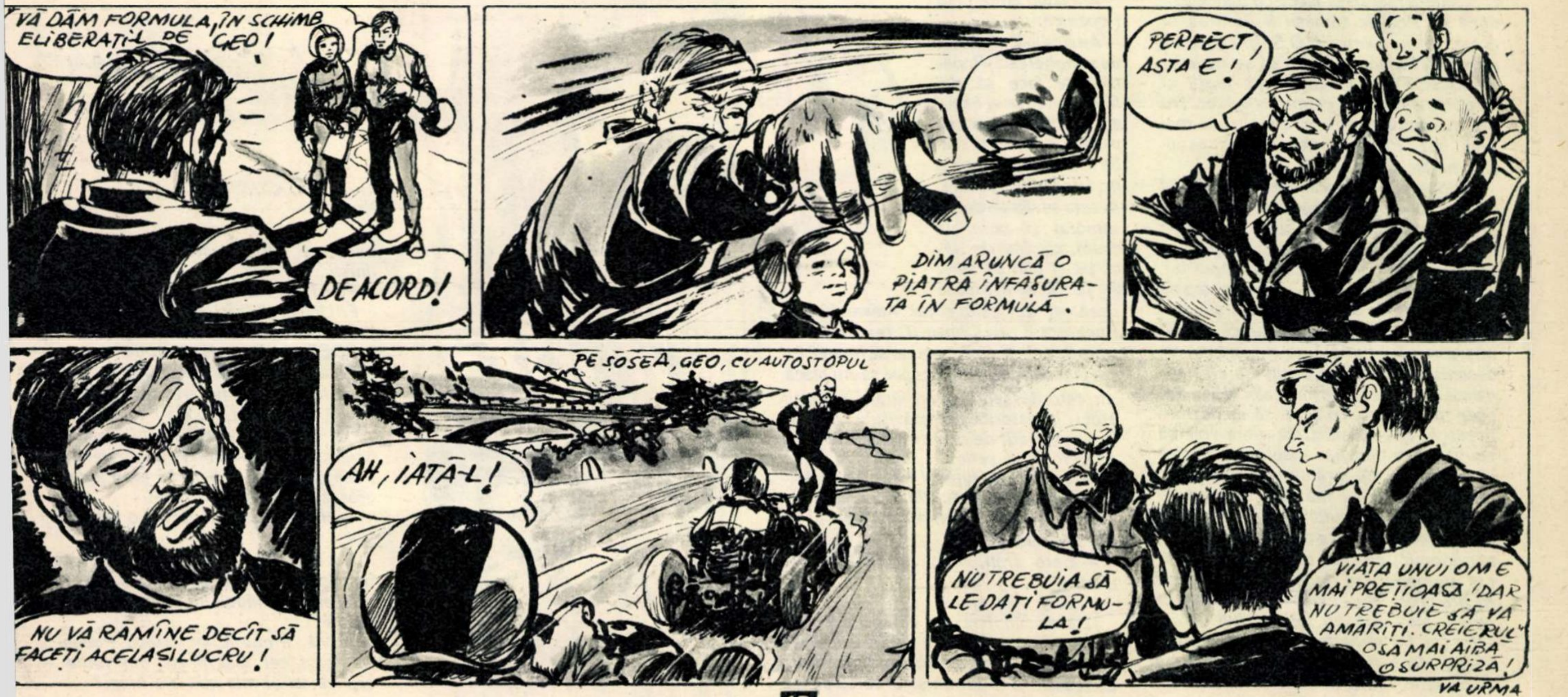
VĂ DĂM FORMULA, ÎN SCHIMB ELIBERAŢI-L PE GEO!
DE ACORD!
DIM ARUNCĂ O PIATRĂ ÎNFĂŞURATĂ ÎN FORMULĂ.
PERFECT, ASTA E!
NU VĂ RĂMÎNE DECÎT SĂ FACEŢI ACELAŞI LUCRU!
PE ŞOSEA, GEO, CU AUTOSTOPUL
AH, IATĂ-L!
NU TREBUIA SĂ LE DAŢI FORMULA!
VIAŢA UNUI OM E MAI PREŢIOASĂ! DAR NU TREBUIE SĂ VĂ AMĂRÎŢI. CREIERUL O SĂ MAI AIBĂ O SURPRIZĂ!

VA URMA

ZOO

POVESTIRE DE MANOLE AUNEANU

Ascultați, vă rog, cu atenție, fiindcă n-o să vă credeți urechilor: Popanică a devenit hippi! La orice m-aş fi aşteptat. Să se metamorfozeze în broască țestoasă, sau, doamne fereşte, să se încarneze în el spiritul lui Tutancamon. Popanică e în stare de cele mai formidabile surprize. Totuşi, chestia asta cu hippi m-a dat gata.

Duminică, m-am dus la Grădina zoologică să văd maimuța Pingo, care mănîncă alune. Lume, n-aveai unde să arunci un ac. Ştiți cum e duminica la Băneasa. Popanică şi el acolo. Jigărit, cu o cămaşă de stambă înflorată şi cu nişte dangalezi peticiți, să-i plîngi de milă.

— Ce faci, mă? Ce-i cu tine?! îl întreb nu tocmai convins că am de-a face cu Popanică în carne şi oase.

— Bine, frate Pioneză, sînt cu frații — răspunde grav şi morocănos, de parcă ar fi încasat un 2 la matematică.

Mă uit la el perplex. Eu, frate cu Popanică! Nu, că ăsta a căpiat de-a binelea! În sfîrşit, ca să nu zică nu ştiu ce, arunc într-o doară:

— Arăți cam... palid. Ți s-a întîmplat ceva?

— Anume ce?

— Parcă ai fi hippi...

— Chiar şi sînt. Te deranjează?

— Nu, vai de mine!

Cineva, o voce de spart lemne, îl strigă de după un copac. Popanică tresări, apoi salută țeapăn şi plecă cu dangalezii după el. Poalele cămăşii îi fluturau în urmă, ca un semnal S.O.S. În cuşca ei, maimuța Pingo continua să se maimuțărească. Țipa, se cățăra pe gratii şi ciugulea alune din palmele copiilor. Nu mă mai amuza. Pur şi simplu nu mai avea haz. Popanică făcuse toți banii. Dat naibii, Popanică!

A doua zi, la şcoală, am încercat să-l descos. Nu din curiozitate, sau poate şi din asta, fiindcă, oricum, hippi sînt totuşi o raritate, nu cresc ca ciupercile. Sincer: voiam să ştiu ce-i în capul lui, cum şi cu ce prilej a intrat în tagma acestora. Pe de altă parte, eram şi puțin intrigat. De unde pînă atunci aveam impresia că îl cunosc pe de rost, acum devenise brusc cineva, un tip cu dangalezi şi cu cămaşă înflorată. Îl iau repede, ca să nu aibă timp să se dezmeticească. Ți-ai găsit! Cică n-are voie să spună ce şi cum, ar însemna să calce jurămîntul. Care jurămînt?! Las-o baltă, Popanică, n-o să mă faci să cred că sînteți o sectă ocultă. A deschis ochii mari, precum cupola de la Observatorul astronomic; ce-i aia ocult? I-am explicat termenul pe îndelete, ca să nu moară prost. Nu — zice — hippi nu sînt oculți, formează un fel de club în aer liber (să fiu al naibii dacă am priceput ceva!), dacă mă interesează, aranjează el cu şeful să mă primească în mijlocul lor. Gata, Popanică, s-a făcut, ce-o fi, o fi!

În după-amiaza următoare am plecat împreună la pădurea Băneasa. Eram echipat cu o bluză de-a mamei (imprimată cu mere ionatane şi cu trandafiri sîngerii) şi cu o pereche de pantaloni vechi şi strîmți care numai printr-o minune nu deveniseră cîrpă de frecat parchetul. La locul stabilit ne-a întîmpinat însuşi şeful, un hippi de 16 ani, anume Prescură. Sper că nu l-ați uitat. Prescură care i-a transformat lui Tănase II nasul în crosă de hochei, vă amintiți, nu? Spre mirarea mea, tipul m-a recunoscut imediat.

— Astăzi e o zi mare pentru tine, frate Sava! a declarat el oratoric, lăsîndu-şi cogeamite labă pe umărul meu.

M-am făcut că plouă. De fapt, mă simțeam nu măgulit, cum a crezut Popanică, ci stingherit. Prescură ăsta nu mai era nici pe departe omul care mă impresionase cîndva. Se lungise nefiresc de mult şi se decolorase. Părul îi crescuse ca la vikingi. Aşa cum arăta, cred că lui Tănase II i-ar fi fost milă să-l altoiască. Ba nu, greşesc, nu i-ar fi fost milă, Tănase II nu se încurcă cu chestii de astea, mai degrabă ar fi considerat sub demnitatea lui, să se revanşeze. Prescură devenise pradă mult prea uşoară.

— Hai, Pioneză, să-i cunoşti şi pe ceilalți — îmi şopti emoționat Popanică.

Auzindu-l, am uitat de stinghereală. Popanică te face să rîzi fără să vrei, la el hazul e ceva involuntar, ca prostia sau ca tusea. Se înclină ceremonios în fața lui Prescură. Acesta se răsuci demn, senioral şi porni la drum, călcînd rar, lăbărțat şi plin de sine, de parcă abia fusese desjugat din fabula lui Alexandrescu, Popanică îl urmă imediat, respectuos şi smerit, lăsîndu-mă pe mine să închei micul pluton. Povestea începea să-mi placă, nu datorită şefului care arăta aşa cum arăta, ci datorită neisprăvitului ăsta de Popanică, atît de naiv, încît era în stare să ia totul în serios.

— Eşti un caraghios! i-am şoptit abia abținîndu-mă să nu rîd.

— Fii serios! amenință Popanică. Să nu se supere frații!

— Care frați, mă, ce, eşti într-o ureche?!

— Ssst! Am ajuns!

Iată-mă, în fine, pe corabia hippilor, şapte la număr, dacă vă interesează. Aşa ziceau ei, că luminişul din pădurea Băneasa nu e luminiş, e corabie. Părerea mea e că băteau cîmpii, dar asta contează mai puțin. Şi eu, cînd eram mic, alergam prin curte cu brațele în lături, spunîndu-i mamei că sînt avion. Unul se cocoțase în copac, şedea pe o cracă, cu capul rezemat de trunchi. Contempla cerul, cu ochii semideschişi, sau semiînchişi, nu mi-am dat seama prea bine. Era Melancolicul. Altul, lungit pe iarbă, moțăia în lege. Prescură îmi explică filozofic că individul dialoghează cu vietățile de sub pămînt, motiv pentru care fusese poreclit Faunul, dar asta s-o creadă el. Părerea mea e că pe Faun îl toropise căldura şi dormea dus. Sub copacul Melancolicului, doi inşi ciupeau coardele a două chitare şi îngînau ceva foarte greu de spus ce. Se numeau Poet I şi Poet II, pentru că — redau versiunea de mai tîrziu a lui Popanică — «Tum-pa-da-dum, tum-pa-da-dum» era creația lor personală. Tot ce-i posibil, deşi un text asemănător am ascultat şi la televiziune. Ar mai trebui să amintesc aici şi de cele trei fete, cu părul roşcat, tunse băieţeşte, îmbrăcate în rochii sac şi încinse la brîu cu sfoară care stăteau turceşte şi mîncau semințe, dar atitudinea lor nu mi s-a părut semnificativă pentru un hippi autentic, aşa că nu mă voi opri asupra lor.

Sosirea noastră n-a surprins pe nimeni şi n-a trezit curiozitatea nimănui. Am căutat umbra unui copac, la o distanță respectabilă de Poeți şi de Melancolic şi am aşteptat să văd ce se întîmplă. Iată, succint, dialogul care s-a repetat de cîteva ori:

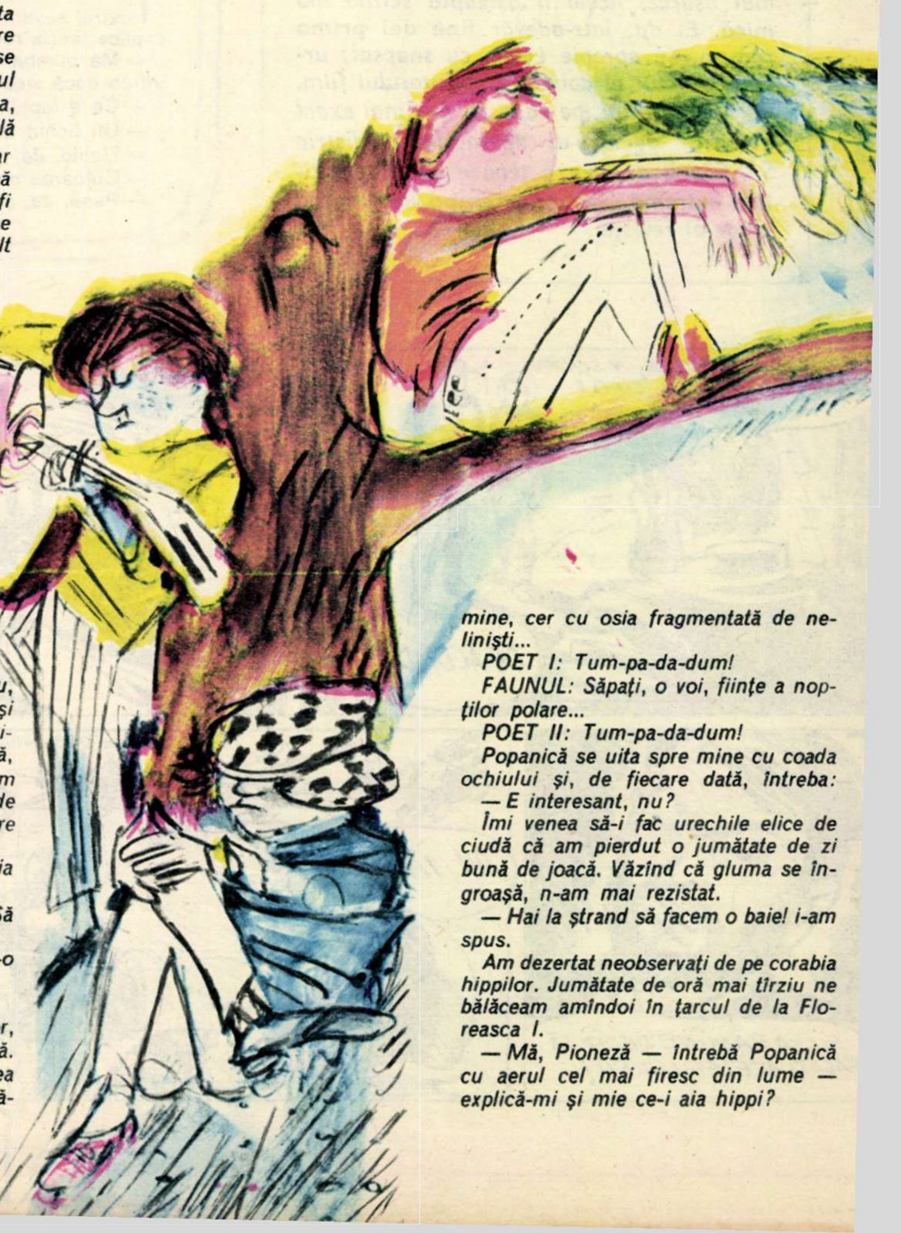

MELANCOLICUL: Înalță-te pînă la mine, cer cu osia fragmentată de nelinişti...

POET I: Tum-pa-da-dum!

FAUNUL: Săpați, o voi, ființe a nopților polare...

POET II: Tum-pa-da-dum!

Popanică se uita spre mine cu coada ochiului şi, de fiecare dată, întreba:

— E interesant, nu?

Îmi venea să-i fac urechile elice de ciudă că am pierdut o jumătate de zi bună de joacă. Văzînd că gluma se îngroaşă, n-am mai rezistat.

— Hai la ştrand să facem o baie! i-am spus.

Am dezertat neobservați de pe corabia hippilor. Jumătate de oră mai tîrziu ne bălăceam amîndoi în țarcul de la Floreasca I.

— Mă, Pioneză — întrebă Popanică cu aerul cel mai firesc din lume — explică-mi şi mie ce-i aia hippi?

DE SEZON

ORIZONTAL: 1. Cerbii nordului înzăpezit. 5. Pictor român, autorul tabloului «Peisaj de iarnă cu scene de patinaj». 6. Unele mai blînde, altele mai dîrze... 7. Nelipsita iernilor. 8. Steluțe mai mari! 10. Autorul poeziei «Patinînd». 11. Campion. 12. «Cîmpul alb ca un cearșaf/ Pînă-n zări se desfășoară» (Topîrceanu) 14. Ca gheața. 15. Patinoar natural. 17. Un verb care alungă zăpada. 18. Ține de cald. 19. Înghețat (fig.) 21. Omul chibzuit și-l face iarna. 22. Se «confecționează» la frig. 24. E-mbrăcată-n haină albă. 26. În fugă! 28. Unul după altul. 29. Alungă zăpada. 31. Gerar (poetic). 33. Împiedică roțile să patineze. 34. La sfîrșit de traseu! 36. În lege! 38. Hibernează. 39. 3,14. 40. «Aripi» de sezon. 41. Vechiul «do». 42. «Meșterul»... februarie!

VERTICAL: 1. Dezlănțuire violentă de vînt, ploaie sau ninsoare. 2. Mare poet român, autorul poeziei «Cînd crivățul cu iarna»... 3. «Semnalizează» răceala. 4. Sloi de gheață (reg.) 7. Sesiune! 8. Topește zăpada. 9. Comparativ pentru îngheț. 10. Bolnav de... iarnă! 12. Vînat de... ciocolată. 13. 50% gheață! 14. Autorul melodiei «Valsul iernii». 16. Cu căciuli... de zăpadă. 17. Nu spun nimic. 18. Țurțur de gheață (reg.) 20. Pene de despicat lemne. 23. «A-nceput de ieri să cadă cîte-un fulg»... (Coșbuc — 3 cuvinte) 25. Cățel! 26. Tălpi... date pe gheață! 27. «Face cu-o suflare pod de gheață peste maluri» (Alecsandri) 30. Păun fără cap! 32. Aluminiu. 35. Slalom... mai mare! 37. Ger! 39. Se transformă în... fulgi!

MIHAI PĂTRAȘCU

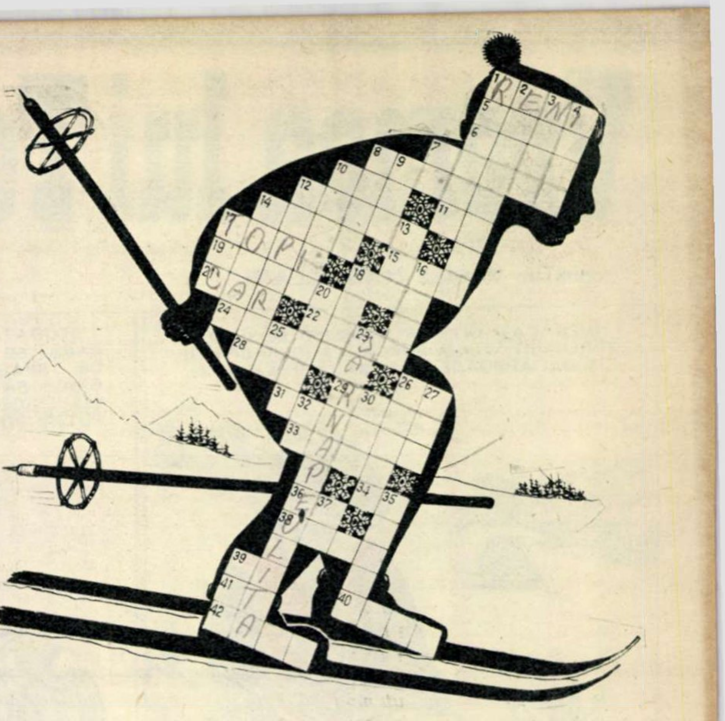

AGENDA MINITEHNICUS

MINITEHNICIENII LA SATE

Vă relatam în numerele trecute despre grupurile MINITEHNICUS — CUTEZĂTORII create la sat. Trecînd însă în revistă brevetele sosite la redacție, constatăm că și individual, minitehnicienii de la sate participă cu un mare număr de lucrări, unele dintre ele foarte interesante.

De pildă **AMĂRUȚĂ MIHAI** și **ROȘU AUREL** din comuna Codreni — — jud. Argeș lucrează la o locomotivă ghidată electric. Tot în domeniul electroghidajului lucrează și **BONEA FLORICA** din comuna Mihai-Bravu, jud. Bihor care s-a înscris cu un elicopter telecomandat. Pe **MEGLEI MIHAI** din Dîrste, jud. Brașov îl preocupă radiofonia. El meșterește un receptor cu 4 tranzistori.

Două lucrări interesante se fac la Sîntana, jud. Arad unde un colectiv de 6 minitehnicieni construiesc o centrală cu aburi și la Mîndra — jud. Brașov unde **JURJ VIORICA** și **MIJA MARIA** s-au gîndit să construiască un război mecanic de țesut.

Lista este însă mult mai mare. Ne bucură mult faptul că dragostea pentru tehnică, a pătruns și în rîndul cutezătorilor de la sate.

A.W.

COSMICĂ

(Criptografie: 2, 6, 2, 2, 2, 4)

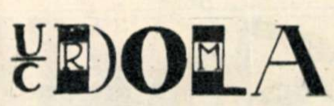

DE IARNĂ

(Triverb: 2, 6, 5)

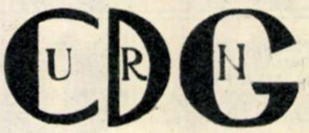

FILATELIE

Ziua mărcii poștale românești a fost sărbătorită printr-o frumoasă marcă poștală pusă de curînd în circulație.

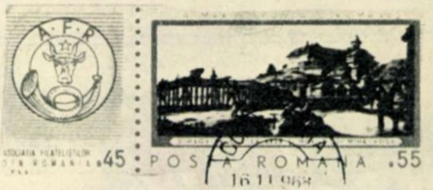

4 CERCULEȚE ȘI 16 PĂTRĂȚELE

Desenați un patrat și împărțiți-l în 16 pătrățele egale. În cuprinsul lor așezați acum 4 cerculețe în așa fel, încît pe fiecare rînd orizontal, vertical și pe cele două diagonale ale pătratului să se găsească numai cîte un singur cerculeț.

Problema este destul de ușoară. dar, ceva mai complicat este să răspundeți la întrebarea: cîte soluții are această problemă?

SFINX

ARITMOGRIF

A

	3	6	15	1	2	10	11	
	1	17	15	10	11	8	10	
		9	19	4	3	18		
	16	9	15	7	10	2	15	
20	15	9	2	10	17	11	8	10
2	10	21	10	1	3	15	6	15
	23	3	6	3	7	3	10	
	5	15	5	15	23	15	4	
5	19	17	19	6	11	1	2	10
	6	15	23	15	19	2	10	

B

Înlocuind cifrele prin litere, veți obține pe coloana **A—B** *numele unui oraș din județul Mureș, iar pe orizontale alte orașe din diferite colțuri de țară.*

CLUBUL LOGICIENILOR (8)

O nouă problemă spre rezolvare pe care v-o propune profesorul universitar Edmond Nicolau, în cadrul concursului «Clubul logicienilor». Așteptăm răspunsurile voastre.

CINE CÎȘTIGĂ?

Liviu îi propune lui Nelu un joc aritmetic: fiecare alege un număr de la 1 la 10, pe care îl adaugă la totalul la care se ajunsese în momentul precedent.

— De exemplu, începi tu și spui 5. Eu aleg 6 și voi zice: 6 + 5 = 11 și așa mai departe. Cine ajunge primul la 100 pierde.

— După o clipă de gîndire, Nelu zise:

— Începi tu!

— La care Liviu, dîndu-și seama că Nelu a găsit metoda sigură de cîștig, începu să rîdă.

Cine cîștigă în acest joc?

DUBLU PĂTRAT

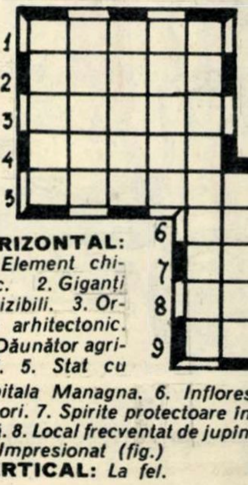

ORIZONTAL: *1. Element chimic. 2. Giganți invizibili. 3. Ordin arhitectonic. 4. Dăunător agricol. 5. Stat cu capitala Managna. 6. Inflorescență a unor arbori. 7. Spirite protectoare în mitologia antică. 8. Local frecventat de jupîn Dumitrache... 9. Impresionat (fig.)*

VERTICAL: *La fel.*

Vremea lui Țepeș Vodă 3

Scenariu: **VASILE MĂNUCEANU**

Ilustrații: **ANTON PERUSSI**

Padișahul trecuse Dunărea cu puhoi de oaste, îndreptîndu-se către cetatea de scaun a Țării Românești. Cu puțina-i armată Țepeș duce lupte de hărțuială, pregătindu-se pentru înfruntarea hotărîtoare. În cele din urmă, voievodul pornește el însuși spre tabăra vrăjmașă, pentru a iscodi

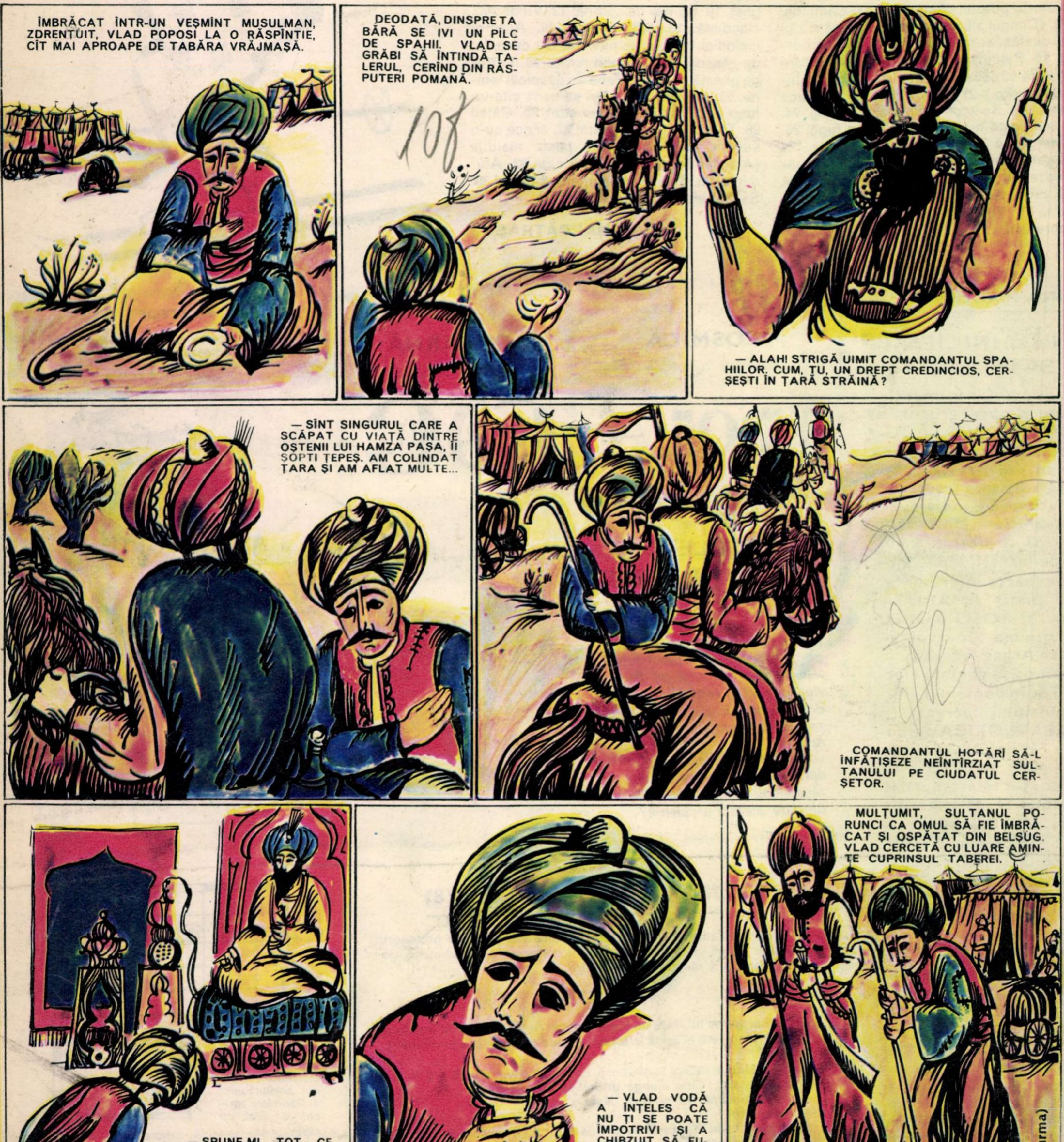
ÎMBRĂCAT ÎNTR-UN VEȘMÎNT MUSULMAN, ZDRENȚUIT, VLAD POPOSI LA O RĂSPÎNTIE, CÎT MAI APROAPE DE TABĂRA VRĂJMAȘĂ.
DEODATĂ, DINSPRE TABĂRĂ SE IVI UN PÎLC DE SPAHII. VLAD SE GRĂBI SĂ ÎNTINDĂ TALERUL, CERÎND DIN RĂSPUTERI POMANĂ.
108
— ALAH! STRIGĂ UIMIT COMANDANTUL SPAHIILOR. CUM, TU, UN DREPT CREDINCIOS, CERȘEȘTI ÎN ȚARĂ STRĂINĂ?
— SÎNT SINGURUL CARE A SCĂPAT CU VIAȚĂ DINTRE OȘTENII LUI HAMZA PAȘA, ÎI ȘOPTI ȚEPEȘ. AM COLINDAT ȚARA ȘI AM AFLAT MULTE...
COMANDANTUL HOTĂRÎ SĂ-L ÎNFĂȚIȘEZE NEÎNTÎRZIAT SULTANULUI PE CIUDATUL CERȘETOR.
— SPUNE-MI TOT CE ȘTII DESPRE OASTEA LUI ȚEPEȘ! ÎI CERU PADIȘAHUL, NERĂBDĂTOR.
— VLAD VODĂ A ÎNȚELES CĂ NU ȚI SE POATE ÎMPOTRIVI ȘI A CHIBZUIT SĂ FUGĂ ÎN MUNȚI, ROSTI CERȘETORUL CU TĂRIE.
MULȚUMIT, SULTANUL PORUNCI CA OMUL SĂ FIE ÎMBRĂCAT ȘI OSPĂTAT DIN BELȘUG. VLAD CERCETĂ CU LUARE AMINTE CUPRINSUL TABEREI.
(Va urma)

Cutezătorii 6

Redacția: București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef-adjunct, Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție, Ovidiu ZOTTA. Administrația: Editura SCÎNTEIA, București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Tiparul Combinatul Poligrafic „CASA SCÎNTEII". Redactor de număr: B. CARAGIALE. Redactor artistic Anca ARGHIR. Tehnoredactor: Arcadie DANELIUC

1 leu

Abonamentele se primesc de către oficiile și agențiile P.T.T.R., de către factorii poștali și difuzorii de presă.

Tirgu-M

Cutezătorii

REVISTĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

7 (73)

JOI, 13 FEBRUARIE
1969, ANUL III

PENTRU TINERII NATURALIȘTI, PRIMĂVARA VINE ÎNTOTDEAUNA MAI DEVREME!

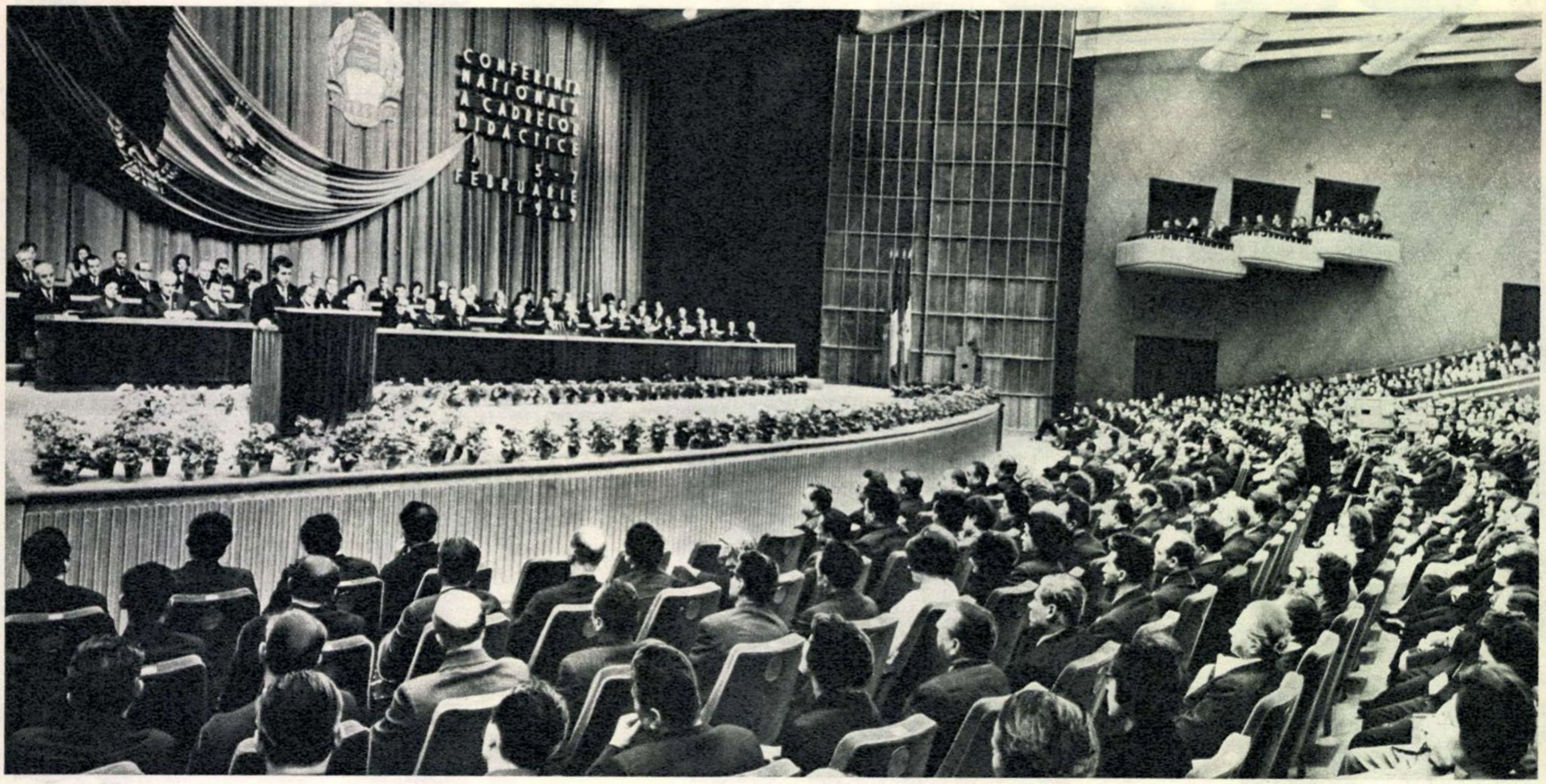

În zilele de 5—7 februarie a.c., la București, a avut loc Conferința națională a cadrelor didactice din România. În încheierea lucrărilor conferinței, a rostit o amplă cuvîntare tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, secretar general al C.C. al P.C.R.

ECRAN

CUTEZĂTORII

Scrisoarea săptămînii

Rodnice imbolduri

Ați luat cunoștință de bună seamă, iubiți cutezători, de însemnatul eveniment din istoria școlii românești care a avut loc cu cîteva zile în urmă — Conferința națională a cadrelor didactice. Peste trei mii de reprezentanți ai învățămîntului de toate gradele, reuniți în marea sală a Palatului R.S.R. din București, au dezbătut cu acest prilej, în lumina Directivelor Plenarei C.C. al P.C.R. din aprilie 1968, măsuri și propuneri de o excepțională însemnătate pentru dezvoltarea nivelului general de cultură al țării, pentru pregătirea tot mai temeinică și educarea comunistă a noilor și noilor generații de elevi și studenți.

Urmărind lucrările Conferinței, gîndul nostru — ca și gîndurile numeroșilor vorbitori — s-a îndreptat nu o dată spre voi, cei care vă aflați astăzi pe băncile școlii, voi cei care sînteți beneficiarii supremi atît ai grijii permanente pe care v-o poartă partidul și statul nostru, cît și ai unei generoase munci instructiv-educative pe care o desfășoară cu dăruire iubiții voștri dascăli și comandanți de pionieri.

Prețioasele învățăminte și îndemnuri ce se desprind din ampla cuvîntare rostită cu acest prilej de secretarul general al C.C. al P.C.R., tovarășul Nicolae Ceaușescu, precum și din Chemarea Conferinței naționale adresată tuturor cadrelor didactice, reprezintă un puternic imbold pentru perfecționarea neîbtreruptă a activității școlii noastre, pentru ca voi, elevii, să vă însușiți cît mai profund și mai eficient tezaurul de cunoștințe acumulat de poporul nostru și de întreaga omenire de-a lungul veacurilor, pentru a deveni apoi constructori de nădejde ai socialismului și comunismului.

Pentru ca aceste eforturi plenitudinare ale slujitorilor școlii românești să fie cît mai rodnice, redacția revistei voastre «Cutezătorii» cheamă pe toți cititorii ei, pe toți pionierii și școlarii patriei, să dovedească și mai multă sîrguință la învățătură, să aibă o conduită exemplară, să-și dezvolte neîntrerupt aptitudinile, să-și îmbogățească cu pasiune orizontul de cunoștințe.

Să învățați și să creșteți, încît — la absolvirea școlii generale de 10 ani — și mai departe, în școlile de grad superior, în facultăți și la viitorul loc de muncă, pregătirea fiecăruia dintre voi să aducă o înaltă cinstire școlii românești, să contribuie cu puteri înzecite la ridicarea patriei socialiste spre noi trepte ale progresului și civilizației.

Mihai Negulescu

CALEA GRIVIȚEI

De cîte ori trec pe Calea Griviței, prin fața marilor uzine feroviare, a sutelor de blocuri de la etajele cărora atît de des flutură batistele, în semn de drum bun, adresat mecanicilor și fochiștilor, te întîlnesc și pe tine. Ești un băiat sau ești o fetiță a cartierului intrat în conștiința și dragostea noastră de-a pururi. Înveți poate la aceeași școală de unde, în timpul eroicelor lupte din februarie 1933, copiii și-au alăturat glasurile celor ale părinților și fraților lor care, sub conducerea partidului comunist, s-au ridicat ca unul singur în apărarea libertății și a dreptății sociale. Locuiești poate într-un bloc construit pe locul unei modeste căsuțe de ceferist, în care, la ceas de taină, se adunau muncitorii pentru a primi cuvîntul partidului, cuvîntul drept și cinstit, înflăcărat și înnobilat de tot ce are omenirea mai bun, mai trainic și mai frumos. Te întîlnesc mereu. Simt, citesc în bucuria copilăriei tale mîndria atît de firească, atît de simplu de înțeles că ești nepotul unor luptători și fiul unor luptători pentru fericirea oamenilor, visul tău de aur fiind acela de a te pregăti spre a deveni tu însuți un ostaș al marei și unitei armate a partidului nostru, arhitectul, constructorul și poetul vieții noastre de azi.

Te întîlnesc mereu, pentru că trec mereu, prietene, pe această cale care se confundă cu un drum istoric, încărcată de sensurile celei mai nobile lupte, purtînd pe fața ei de azi surîsul unic al învingătorilor.

Te întîlnesc mereu, prietene, și mă simt emoționat.

OCTAV PANCU-IAȘI

Prietenul meu

Corespondență
de la pionierul
TOMA ADRIAN,
Școala generală nr. 4,
Hunedoara

De data aceasta, am să vă vorbesc despre prietenul meu și al colegilor mei. Parcă-l văd. Cum intră în școală, toți ne adunăm în jurul lui. Ne întreabă cîte ceva despre ultimul campionat al școlii, despre note și mai ales despre «cumințenia» noastră. Apoi, vine rîndul lui. Și-atunci, să vedeți cum poate el să aducă lîngă noi, aproape, toată feeria jerbelor de steluțe ce se înalță din rîul fierbinte de oțel; toată căldura, tot iureșul muncii din fața cuptoarelor:

«Lucram, cînd un bărbat strigă:

— La cuptor! E nevoie de ajutorul nostru!

Lîngă oțelar au sosit grabnic zidarii. Prin fața cuptoarelor, în zgomotul care domină oțelăria, oamenii gesticulau, schimbau păreri. «Să-ncepem, hotărîrăm cîțiva. N-avem timp de pierdut. Cuptorul trebuie să funcționeze». Ne-am organizat în schimburi. Cel dintîi intră în cuptorul încins. Iese repede. Fierbințeala cuptorului nu-ți dă voie să întîrzii. Peste cîteva minute intră altul... Căldura din jur, iuțeala și precizia cu care trebuia să lucrăm nu ne-au mai lăsat să vedem că se făcuse noapte. Nimeni nu scotea o vorbă. Ne înțelegeam din priviri, din mișcări. Munceam încordați. Mai trecu o oră, încă o oră și încă... Pe chipuri ne șiroia sudoarea. Noi, niște pitici pe lîngă cuptorul uriaș, îl ajutam să-și revină, să hohotească iarăși de clocotul jucăuș al oțelului. «Gata!», strigă cineva. Din clipa aceea, ca și înainte, cuptorul a dat șarjă după șarjă».

L-am ascultat nemișcați pe prietenul nostru, și parcă am fost și noi acolo, lîngă el, cînd a trebuit reparat cuptorul.

Într-o zi, ne-am dus și i-am întors vizita. Era la locul său de muncă, la oțelărie. Ne-a condus, ne-a arătat o mulțime de lucruri interesante, apoi ne-am fotografiat împreună. Iată-l, prietenul nostru e în mijlocul grupului. L-ați recunoscut? Este oțelarul ȘTEFAN TRIPȘA, Erou al Muncii Socialiste, propus să candideze ca deputat în Marea Adunare Națională.

tînărul maestru al cîntecului românesc, IOAN D. CHIRESCU a răspuns cu un nou cîntec pentru voi, pe versurile pe care le-a citit în revista noastră.

Legămînt pionieresc

Versuri: PETRE GHELMEZ **Muzică: IOAN D. CHIRESCU**

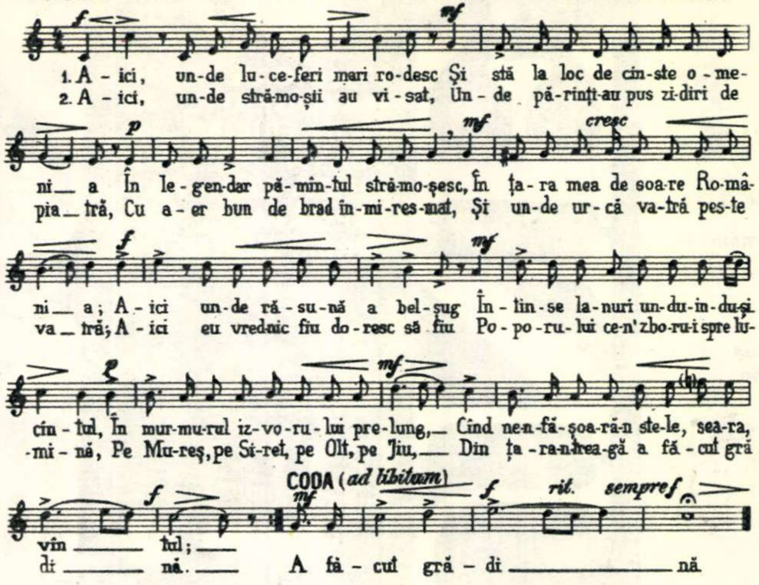
f mf p cresc mf f mf f mf CODA (ad libitum) mf f rit. sempre f
1. A - ici, un-de lu-ce-feri mari ro-desc Și stă la loc de cin-ste o-me-ni — a În le-gen-dar pă-mîn-tul stră-mo-șesc, În ța-ra mea de soa-re Ro-mâ-ni — a; A-ici un-de ră-su-nă a bel-șug În-tin-se la-nuri un-du-in-du-și cîn-tul, În mur-mu-rul iz-vo-ru-lui pre-lung,— Cînd ne-n-fă-șoa-ră-n ste-le, sea-ra, vîn — tul; —
2. A - ici, un-de stră-mo-șii au vi-sat, Un-de pă-rinți-au pus zi-diri de pia — tră, Cu a-er bun de brad în-mi-res-mat, Și un-de ur-că va-tră pes-te va — tră; A-ici eu vred-nic fiu do-resc să fiu Po-po-ru-lui ce-n'zbo-ru-i spre lu-mi-nă, Pe Mu-reș, pe Si-ret, pe Olt, pe Jiu, — Din ța-ra-ntrea-gă a fă-cut gră-di — nă. — A fă-cut gră-di — nă

Aici, unde luceferi mari rodesc,
Și stă la loc de cinste omenia,
În legendar — pămîntul strămoșesc,
În țara mea de soare — România;
Aici, unde răsună a belșug
Întinse lanuri, unduindu-și cîntul,
În murmurul izvorului prelung,
Cînd ne-nfășoară-n stele, seara,
vîntul;

Aici, unde strămoșii au visat,
Unde părinții-au pus zid iri de piatră,
Prin aerul cu brad înmiresmat,
Și unde urcă vatră peste vatră;
Aici, eu vrednic fiu doresc să fiu
Poporului, ce-n zboru-i spre lumină,
Pe Mureș, pe Siret, pe Olt, pe Jiu,
Din țara-ntreagă a făcut grădină.

Mulțumesc din inimă celor peste 300.000 de cititori ai revistei „Cutezătorii" ce m-au felicitat fierbinte și cărora am cutezat să le mai scriu un cîntec

Tuturor le spun:
„Să trăiți și să-nfloriți
Ca merii, ca perii
În mijlocul verii."

Prof. Ioan D. Chirescu

AVENTURI ELECTRONICE!

IATĂ CĂ SIMPATICUL COLEG MINITEHNICUS ȘI PRIETENII LUI DEBUTEAZĂ ÎNTR-O POVESTIRE ILUSTRATĂ. DUPĂ CUM VĂ AMINTIȚI, PROTOTIPURILE ACESTOR PERSONAJE AU FOST DESENATE CHIAR DE CITITORI, CU PRILEJUL UNUI CONCURS SPECIAL. NOI NE-AM ÎNGĂDUIT SĂ LE DĂM NUME ȘI SĂ-I INVITĂM LA ACȚIUNE.

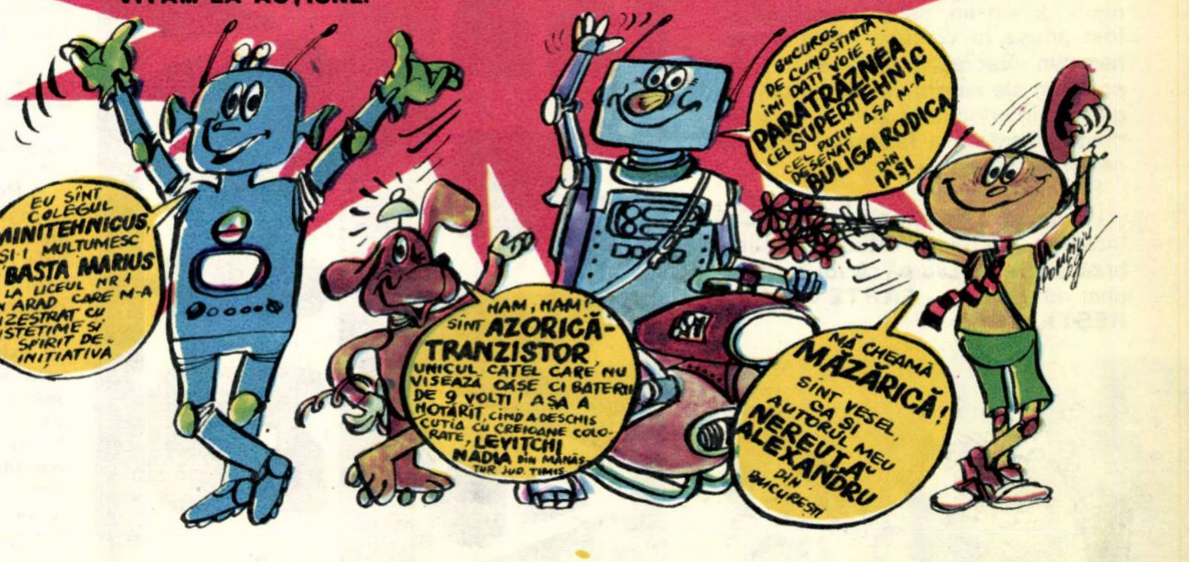
EU SÎNT COLEGUL MINITEHNICUS, ȘI-I MULȚUMESC LUI BASTA MARIUS DE LA LICEUL NR. 1 DIN ARAD CARE M-A ÎNZESTRAT CU ISTEȚIME ȘI SPIRIT DE INIȚIATIVĂ
HAM, HAM! SÎNT AZORICĂ-TRANZISTOR, UNICUL CĂȚEL CARE NU VISEAZĂ OASE CI BATERII DE 9 VOLȚI! AȘA A HOTĂRÎT, CÎND A DESCHIS CUTIA CU CREIOANE COLORATE, LEVIȚCHI NADIA DIN MANĂSTUR JUD. TIMIȘ
BUCUROS DE CUNOȘTINȚĂ! ÎMI DAȚI VOIE? PARATRĂZNEA CEL SUPERTEHNIC CEL PUȚIN AȘA M-A DESENAT BULIGA RODICA DIN IAȘI
MĂ CHEAMĂ MĂZĂRICĂ! SÎNT VESEL CA ȘI AUTORUL MEU NEREUȚĂ ALEXANDRU DIN BUCUREȘTI
Popescu

Citiți povestea noastră în pag. 14!

NICULAE STOIAN

AICI SE ODIHNESC

«Aci se odihnesc» — pe vechi morminte
Pe marmuri albe, ori pe biete cruci
Te-ntîmpină aceleași trei cuvinte
Pe orice plaiuri românești te duci.

Chiar de-i domnească piatra funerară
Stă scris un nume simplu, de român,
La care luptele adăugară
Cel Mare, cel Viteaz, ori cel Bătrîn.

La Putna-și are Ștefan Vodă cripta,
Cu clopotul dobuga-n preajma lui;
Stindardul biruințelor înfipt-a
Pe Grivița, Sergentul din Vaslui.

Mihai și-a pus la Mănăstirea Dealul
Neatîrnării capul lui chezaș.
Ca-n lupte-și înconjoară Generalul
La Mărășesti, necunoscuți ostași.

Cu Oltul căpătîi și-alină somnul
Bătrînul Mircea-ntre-ai Coziei muri;
Cu Oltul frate bun cu Tudor, domnul
Martir al legendarilor panduri.

Iar Crăișorul Iancu se-odihnește
Umbrit de cel mai brav dintre Goruni;
Cum dorm tot ca oștenii, strămoșește,
Eroii comuniști de la Trei-pruni.

«Aci se odihnesc» — pe vechi morminte,
Pe marmuri albe ori pe simple cruci
Te-ntîmpină aceleași trei cuvinte
Pe orice plaiuri românești te duci.

Vrăjmașii care-ar mai pofti pe-aice
Să afle dar: eroii se-odihnesc,
Nu-s morți, ci pot cu noi să se ridice
Să apere pămîntul românesc.

ÎNTÎLNIRE

La Școala generală nr. 166 din București a avut loc o întîlnire a scriitorului Mircea Sîntimbreanu cu pionierii. Printr-un spiritual dialog au fost aduse în discuție istețe personaje din «Recreația mare» și din alte povestiri ale autorului. Cu multă imaginație, interlocutorii au continuat îndrăgita Ștafetă a fanteziei aducînd noi și noi episoade.

Și acum, o noutate!

În numerele viitoare ale revistei «Cutezătorii», scriitorul Mircea Sîntimbreanu va sta de vorbă cu voi în cadrul unei noi rubrici — **FAPTE PIONIEREȘTI.**

ATENTIUNE, FILMĂM!

STUDIOUL CINEMATOGRAFIC AL PIONIERILOR-SUCEAVA VĂ PREZINTĂ UN FILM REPORTAJ DESPRE... EL ÎNSUȘI

CADRUL I

„Bătrînul Lup de mare“

— **Care este numele dv. real?**

— Calancea Romeo.

— **De ce vi se spune «bătrînul lup de mare»?**

— Am fost cîndva marinar. Din cauza unui accident a trebuit, cu durere în suflet, să părăsesc marina și să lucrez... în aviație. Adică, vorba vine. Sînt directorul TAROM-ului din Suceava. Dar elevii mei continuă să-mi zică «bătrînul lup de mare».

— **Probabil că și nelipsita pipă îi inspiră... Dar să stabilim legătura între cele ce mi-ați spus pînă acum și pasiunea pentru cinematografie.**

— O legătură propriu-zisă nu există. Doar dacă am avea în vedere faptul că pasiunea pentru cinematografie «s-a declarat» încă de pe vremea cînd eram marinar. Am făcut fotografii și filme... Ajuns aci, la Suceava, am visat să creez un mic studio cinematografic. În parte am reușit.

— **Deci, marele pasionat și-a transmis pasiunea... Ceea ce este interesant la studioul dv. e modul de organizare.**

— E un mod foarte logic, după părerea mea. Am împărțit pe copii după aptitudini. Unii sînt operatori (avem două aparate bune de 2 × 8 mm), unii regizori, alții scenariști, actori și spicheri, chiar și sunetiști (există două magnetofoane pe care imprimăm, după care sincronizăm cu filmul).

— **Vă mulțumesc. Să trecem acum pe...**

CADRUL II

Operatorul Bucur Mircea

(Școala generală nr. 3, clasa a VII-a, 14 ani)

— **Îți place să fii operator?**

— Teribil. Îmi place să găsesc unghiuri artistice, să prind mișcarea naturală a subiectelor, să le încadrez în peisaj. Apoi developez cu emoție pelicula. Cînd rulează filmul, simt o emoție grozavă. Totodată îmi dau seama ce am greșit.

— **Ce-ai dori să mai filmezi?**

— Un subiect la cetatea Sucevei. Dacă cunoașteți peisajul, e inutil să vă mai explic de ce...

Liniștiți-vă. Se filmează doar un cadru din viitorul film satiric.

Lecție de operatorie.

CADRUL III

regizorul Popescu Tamara

(Școala generală nr. 1, clasa a VIII-a C, 14 ani)

— Inima te-a îndreptat către regie. De ce?

— «Inima» este un fel de a spune. De fapt tovarășul profesor a remarcat că am o anumită capacitate de a vedea lucrurile în ansamblu, de a izbuti apoi să le descompun și după aceea să le recompun... E cam complicat, dar asta e treaba pe care o fac. Citesc scenariul, îl împart pe secvențe, știu exact cînd intervine comentariul, fixez durata secvențelor și ceea ce mi-am imaginat devine realitate pe ecran.

— Prin urmare, ai învățat să-ți alcătuiești un caiet de regie. Felicitări.

CADRUL IV

scenaristul Mariușanu Marius

(Școala generală nr. 6. clasa a VI-a, 13 ani)

— Munca mea se aseamănă în multe privințe cu cea a regizorului. Și eu trebuie să văd lucrurile în mare. Numai că eu nu le «mărunțesc». Îi dau regizorului scenariul literar pe care apoi acesta îl... «masacrează».

— Ce subiect ți-ai dori?

— O să vi se pară curios, dar nu visez un subiect epic. Într-un fel, ochiul meu se asociază cu cel al operatorului. Mă pasionează subiectul la care lucrez: «Iarna suceveană».

CADRUL V

spicherul Iulian Fănel

(Școala generală nr. 1, clasa a VI-a B, 13 ani)

— Dragi spectatori, filmul nostru se apropie de sfîrșit. Am să completez ceea ce reporterul dv. nu a izbutit pînă acum să prindă în material. Am turnat pînă acum trei filme, dintre care unul color. «Iarna suceveană» va vedea și ea lumina ecranului aproape concomitent cu un film satiric din care vă prezentăm numai un cadru. Deci, în curînd dublă premieră la Studioul cinematografic Cutezătorii — Suceava. Cu aceasta «filmul» nostru a luat sfîrșit. Vă mulțumim pentru atenție.

A. WEISS

Însemnările comandantului

UN OM DE NĂDEJDE

«IUBEȘTE MUNCA, APĂRĂ ȘI PĂSTREAZĂ CU GRIJĂ BUNURILE OBȘTEȘTI»

(DIN ÎNDATORIRILE PIONIERULUI)

În ziua aceea eram dus pe gînduri. În școală trebuiau terminate niște lucrări, iar meșterul Marin care începuse lucrul se îmbolnăvise. Peste cîteva zile totul trebuia isprăvit. Nu găseam pe nimeni care să poată continua. Oamenii erau plecați la muncă. Tot căutînd o soluție, pașii m-au dus spre școală. Cînd, prin dreptul primelor ferestre m-au oprit niște bocănituri. Veneau din clasă. Ce să fie? Am dat fuga înăuntru. Am deschis ușa. În clasă, nimeni. Dau să închid, dar un zgomot mă oprește. Mă aplec. În fundul clasei, sub bancă, un băiat.

— Ce faci tu acolo? am întrebat mirat.

— Lucrez, îmi răspunse el grăbindu-se să se ridice.

— Lucrezi, cum adică?

— Păi, string piulițele... iar unde acestea lipsesc, pun holțșuruburi. Așa cum lucra meșterul...

L-am lăsat să-și continue munca. În cîteva zile a reparat zeci de bănci. Și nu oricum, ci «foarte bine» după calificativul dat de meșterul Marin.

Pentru hărnicia lui, pionierul Burlească Ionică, din clasa a VI-a, a fost evidențiat în fața elevilor din întreaga școală. Dar pentru noi profesorii lui Ionică Burlească și pentru colegii lui, ea are o valoare deosebită. Ne arată chipul unui om de nădejde.

Prof. VALENTIN CIOBANU, Școala generală nr. 1, Dobrotești, Jud. Teleorman

Acad. prof. MILTIADE FILIPESCU ne prezintă:

UN MUZEU AL EPOCILOR GEOLOGICE

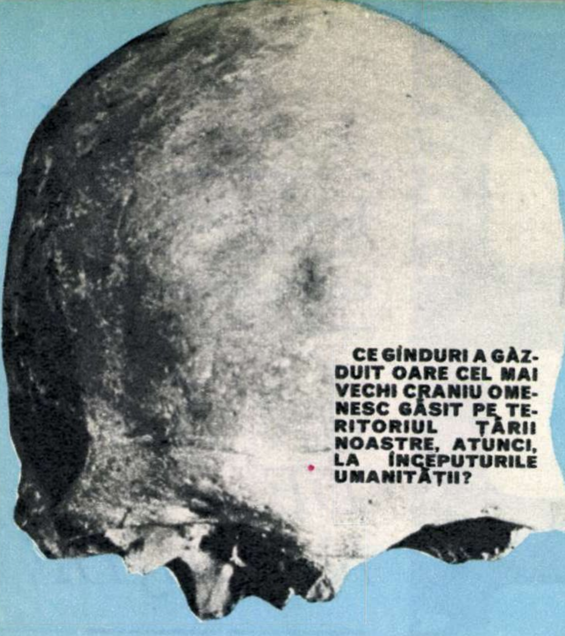

CE GÎNDURI A GĂZDUIT OARE CEL MAI VECHI CRANIU OMENESC GĂSIT PE TERITORIUL ȚĂRII NOASTRE, ATUNCI, LA ÎNCEPUTURILE UMANITĂȚII?

Un muzeu reprezintă întotdeauna un sanctuar al trecutului. Iată-ne într-un asemenea loc în care istoria omului pare uneori o noutate de ultimă oră. De dincolo de vitrine ne întîmpină, într-o încremenire eternă, exponate față de a căror vîrstă mileniul valorează o zi. Aici, la etajul al II-lea al Facultății de geologie-geografie a Universității din București, în cîteva săli special destinate au fost orînduite colecțiile Catedrei de Paleontologie, precum și numeroase documente și mărturii privitoare la dezvoltarea acestei științe la noi.

După ce întîrziem alături de relicvele istoriei vieții pe pămînt, ne aplecăm cu emoție asupra mai multor documente scrise, reprezentînd certificate de școală elementară sau medie, diplome de licență sau doctorat eliberate de universități din țară sau din străinătate, unele dintre ele depășind vechimea unui secol. Ele aparțin unor iluștri înaintași în domeniul științelor geologice ca: **GREGORIU ȘTEFĂNESCU, SABBA ȘTEFĂNESCU, ION SIMIONESCU** și alții, grăitoare dovezi ale înclinării lor puțin comune pentru studiu, care avea să fructifice strălucit capacitatea lor de sinteză științifică.

Pe acad. prof. **MILTIADE FILIPESCU** l-am întîlnit în această atmosferă sobră. Domnia sa este un om între două vîrste, scund, cu ochii negrii-căprui, neastîmpărați, radiind de sub umbra unor sprîncene stufoase. Cunoscînd deosebita sa venerație pentru părinții paleontologiei românești, ne-am adresat tovarășului academician **MILTIADE FILIPESCU,** întrebîndu-l care sînt contribuțiile aduse de paleontologii noștri la înflorirea acestei științe.

ACAD. M. FILIPESCU: Paleontologia românească a fost impulsionată de bogăția și diversitatea formelor biologice dezvoltate în trecut pe teritoriul patriei noastre. Cercetarea relicvelor, uneori deosebit de importante prin raritatea sau chiar unicitatea lor, emiterea unor ipoteze științifice de interes universal au constituit substanța a numeroase lucrări românești de specialitate care au cucerit notoritate mondială. Astfel, trebuie menționată cercetarea de către **GREGORIU ȘTEFĂNESCU** a unor interesante resturi de mamifere fosile ca: **Dinotherium Gigantissimus** descoperit la Mînzați, aproape de Bîrlad, sau resturile de cămilă fosilă descoperite în malul Oltului, în apropiere de Slatina, resturi care, datorită importanței lor, au format obiectul unor interesante comunicări științifice la diferite academii și congrese geologice internaționale. De asemenea, cercetarea de către **SABBA ȘTEFĂNESCU** a bogatelor resturi de elefanți și de mastodonți găsite în țara noastră, ceea ce i-a permis să ajungă la interesante concluzii asupra originii și înrudirii lor. Prin această lucrare **SABBA ȘTEFĂNESCU** a ajuns să ocupe un loc de frunte între cercetătorii din lumea întreagă ai proboscidienilor. Trebuie amintit și studiul amonoideelor din mezozoicul dobrogean, făcut cu mare competență de către **ION SIMIONESCU**. Datorită acestor studii, învățatul român a fost considerat ca unul dintre cei mai mari specialiști din lume în acest domeniu. O contribuție deosebită a avut-o în studiul a numeroase ordine de vertebrate, între care și acel al primatelor, în care direcție s-a afirmat mai ales prin cercetarea, în colaborare cu prof. **FR. RAINER,** a vestitului craniu de om fosil descoperit în peștera de la Cioclovina, prețioasă piesă din Muzeul Catedrei de Paleontologie, după care se solicită mereu copii de către institute antropologice internaționale.

CARTE DE VIZITĂ

Cu cincizeci de ani în urmă, un tînăr modest, fiul unor țărani din satul Burdusaci, județul Bacău, se prezenta la admiterea în facultatea de științe a Universității din București.

Studentul Miltiade G. Filipescu s-a afirmat de la început ca un element deosebit de dotat. După ce, în anul 1927, se înscrie la doctorat, este trimis ca bursier în Franța, la specializare, unde are prilejul să lucreze cu unii dintre cei mai remarcabili geologi ai vremii ca L. Cayeux de la Collège de France și Ch. Jacob de la Sorbona. Aceștia remarcă și elogiază calitățile tînărului venit din România.

CU AJUTORUL ACESTEI DEFENSE RADIOACTIVE ACAD. MILTIADE FILIPESCU INTEROGHEAZĂ TRECUTUL.

Cariera didactică universitară și-o începuse încă din anul 1924, imediat după absolvirea facultății fiind numit asistent și apoi șef de lucrări la catedra de mineralogie-petrografie a Universității din București. După ce obține prin concurs catedra de geologie-paleontologie a Institutului politehnic din Timișoara, la care lucrează timp de mai mulți ani, trece ca profesor de paleontologie la facultatea de geologie-geografie a Universității din București.

Încă din tinerețe, paralel cu activitatea didactică, profesorul Miltiade Filipescu desfășoară o vastă activitate de cercetare științifică, elaborînd aproximativ 300 de lucrări. Contribuțiile sale în domeniul stratigrafiei munților Carpați, a petrografiei rocilor sedimentare, a paleontologiei și micropaleontologiei sînt citate drept cercetări fundamentale în numeroase lucrări de geologie apărute atît în țara noastră cît și în străinătate, unde omul de știință român este binecunoscut.

Activității desfășurate de domnia sa i se datorește descoperirea pentru prima oară în România a unor grupe importante de microorganisme.

Pentru meritele sale științifice, profesorul universitar Miltiade Filipescu a fost ales membru al Academiei Republicii Socialiste România.

O trăsătură fundamentală a personalității academicianului Miltiade Filipescu o constituie grija și dragostea cu care, pe parcursul celor 45 de ani de activitate în învățămîntul superior, i-a îndrumat pe tineri pe drumul științei. Aproape întreaga generație mijlocie și tînără de geologi ai țării noastre s-a format sub îndrumarea sa. O altă trăsătură a acestui valoros om de știință o constituie puternica lui dragoste pentru meleagurile natale. Prin grija oaspetelui de astăzi al rubricii de știință a luat ființă în satul Burdusaci un cămin cultural și o bibliotecă sătească, a fost dezvoltată baza materială a școlii. Faptul că o personalitate de talia acad. Miltiade Filipescu nu-și uită baștina și face totul pentru ca mereu alți tineri din satul său să aibă acces la lumina culturii și, poate, într-o zi să-l urmeze în drumul spre știință se cere cu respect subliniat.

H.L.: Cum reflectă muzeul și colecțiile catedrei dumneavoastră această rodnică activitate a paleontologilor români?

ACAD. M. FILIPESCU: Ca rezultat al muncii neobosite a acestor mari cercetători și a urmașilor lor, se găsesc în acest muzeu numeroase și valoroase scrieri, comunicări științifice, monografii, teze de doctorat, iar în diferite vitrine expuse piesele originale care au fost descrise în aceste lucrări.

O operă de mare importanță ce se poate vedea în muzeul nostru este prima hartă geologică a României, în două ediții: una la scara 1/2 000 000 care a apărut în anul 1890, ca anexă la cursul de geologie al profesorului **GREGORIU ȘTEFĂNESCU**, iar a doua, la scara 1/200 000, apărută în anul 1898 în cadrul colaborării țării noastre la întocmirea hărții geologice a Europei. Aceste lucrări au fost întocmite de către **GREGORIU ȘTEFĂNESCU** pe baza studiului Biroului geologic al României, înființat în anul 1882 și condus de către entuziastul om de știință român, care a fost și primul profesor de geologie, paleontologie și mineralogie al Universității din București.

În afară de valoarea științifică, această lucrare, harta geologică a României, arată și preocuparea lui **GREGORIU ȘTEFĂNESCU** pentru latura aplicativă a geologiei.

O mărturie a prețuirii de care s-a bucurat și se bucură catedra de paleontologie sînt numeroasele piese din muzeu care au fost primite de la diferite personalități și instituții științifice străine. Astfel sînt: mulajul de **Phenacodus** primit de către **GREGORIU ȘTEFĂNESCU** de la profesorul american **COOPE**, descoperitorul acestui interesant mamifer fosil; un număr de exemplare de ortoceratide și graptoliți primite de mine de la Muzeul de istorie naturală din Praga etc.

H.L.: Observ că o parte a muzeului se deosebește oarecum de ceea ce ne închipuim noi a fi o colecție de exponate paleontologice.

ACAD. M. FILIPESCU: Vă referiți, desigur, la exponatele care alcătuiesc muzeul trecutului catedrei. Într-adevăr, este vorba mai degrabă de un muzeu de istorie — istoria paleontologiei românești. Veți putea examina aici numeroase fotografii și tablouri ale înaintașilor, între care și tabloul lui **GREGORIU ȘTEFĂNESCU,** opera marelui nostru pictor **NICOLAE GRIGORESCU.** De asemenea, se întîlnesc cîteva piese rare ca: busola geologică a lui **GREGORIU ȘTEFĂNESCU** sau barometrul cu care acest savant, în colaborare cu colegul său, fizicianul **M. BACALOGLU,** a făcut primele măsurători de munți în țara noastră.

Pentru a arăta locul în care se plasează știința paleontologică românească în lume, în galeria de tablouri reprezentînd personalități în acest domeniu din diferite epoci și țări sînt expuse la locul și timpul cuvenit portretele a numeroși cercetători români și străini.

În încheiere academicianul **MILTIADE FILIPESCU** a adăugat:

Sînt convins că, amintind fie și numai cîteva din multele zeci de mii de exponate cuprinse în Muzeul catedrei de paleontologie, tineretul, pe care-l aștept cu drag să ne viziteze muzeul, va avea o nouă dovadă grăitoare despre vrednicia poporului nostru în domeniul cercetării științifice.

Interviu realizat de H. LEREA
Foto: GR. PREPELIȚĂ

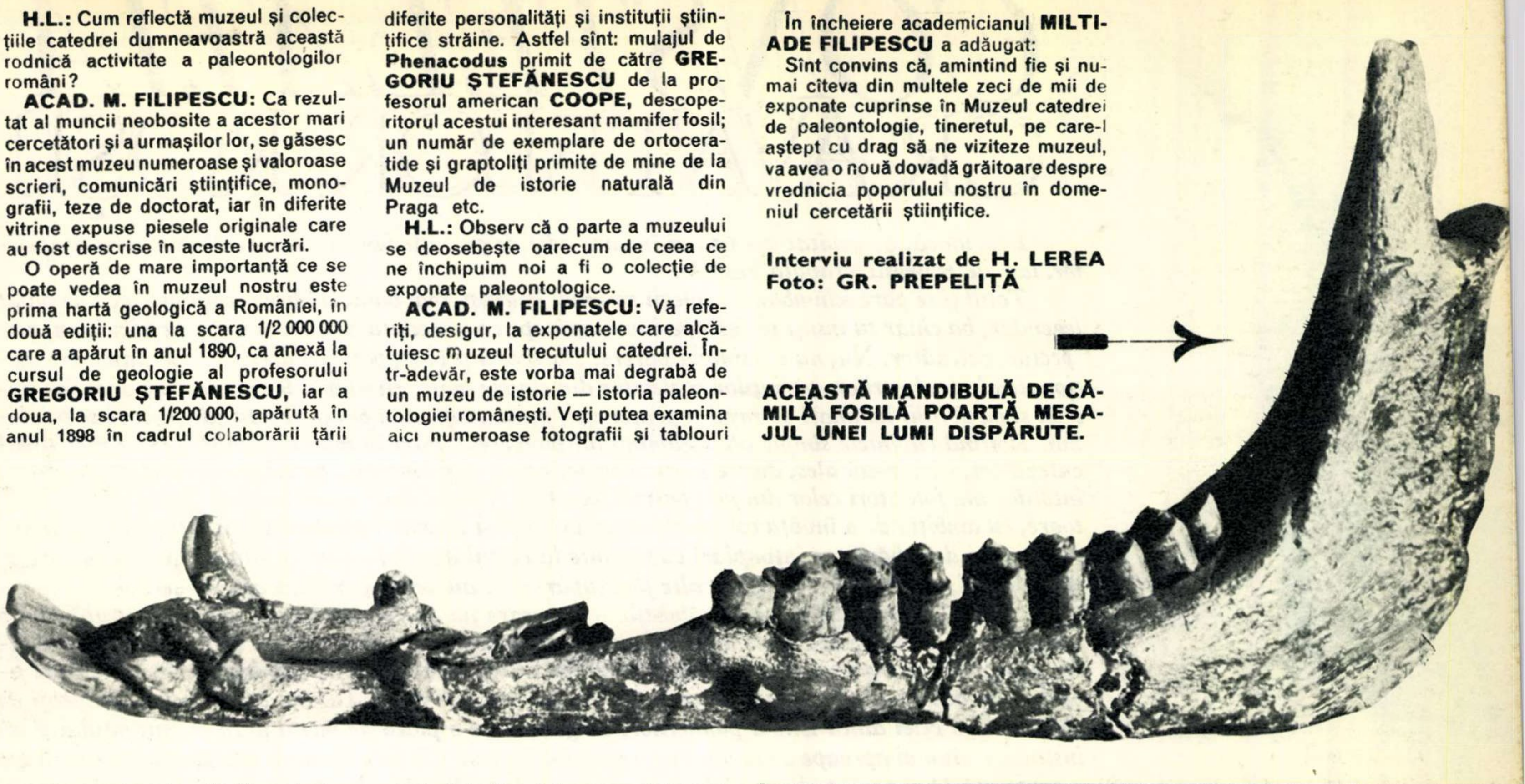

ACEASTĂ MANDIBULĂ DE CĂMILĂ FOSILĂ POARTĂ MESAJUL UNEI LUMI DISPĂRUTE.

În 1878, cunoscutul savant și profesor de la Universitatea din București, Gregoriu Ștefănescu, a aflat de la un cunoscut că în satul Găiceana din județul Tecuci un țăran a găsit într-o piatră o măsea uriașă. O zi întreagă au cercetat profesorul și sateanul locul descoperirii, fără să găsească nici una dintre urmele similare la care se așteptau.

Întorcîndu-se obosit, pe Valea Boghiței, cei doi observară că temelia unei case din marginea satului este formată din blocuri de gresie întru totul asemănătoare celei pe care o cercetaseră. Nu mică le-a fost uimirea cînd într-unul din aceste blocuri au descoperit o nouă măsea uriașă de animal preistoric. Cînd, mai tîrziu, Gregoriu Ștefănescu a reușit să cerceteze scheletul întreg al unui animal cu măsele asemănătoare, a determinat că este un Dinotherium Gigantissimus.

Descoperirea acestei piese rare, expuse în sălile Muzeului «Grigore Antipa», a stîrnit admirație în lumea științifică mondială.

ACUM 150 DE MILIOANE DE ANI AMONOIDEELE NU REPREZENTAU O RARITATE.

«O ZI DE MUNCĂ INFRUCTUOASĂ», ÎȘI SPUNEA ÎN SINEA SA PROFESORUL UNIVERSITAR ION SIMIONESCU, DUPĂ CE CĂUTASE ZADARNIC, PE O CĂLDURĂ SUFOCANTĂ, RESTURI DE ANIMALE FOSILE ÎN REGIUNEA DE CALCARE DIN JURUL HÎRȘOVEI. DEODATĂ, PRIVIREA ÎI FU ATRASĂ DE CÎTEVA EXEMPLARE MARI ȘI FRUMOASE DE AMONIȚI, EXPUSE PE O LAVIȚĂ, ÎN FAȚA UNEI CASE. ÎNVĂȚĂTORUL COTOVU, PASIONAT GEOLOG AMATOR, LE DESCOPERISE ÎMPREUNĂ CU ALTE PIESE SIMILARE, ÎN TIMPUL UNOR EXCURSII DE STUDII EFECTUATE CU ELEVII SĂI. EL ÎL CONDUSE PE PROFESOR LA LOCUL DESCOPERIRII, UNDE ACESTA GĂSI NUMEROASE FORME NOI DE AMONIȚI, PRINTRE CARE ȘI O SPECIE NECUNOSCUTĂ PÎNĂ ATUNCI, PE CARE A NUMIT-O DUPĂ NUMELE ÎNVĂȚĂTORULUI DIN HÎRȘOVA: **PERISFINCTES COTOVUI.**

ESTE BINECUNOSCUT FAPTUL CÀ ADESEA, CU PRILEJUL EXPLOATÀRII UNOR CARIERE DE NISIP, SE FAC INTERESANTE DESCOPERIRI ARHEOLOGICE ȘI GEOLOGICE. IATĂ DE CE, ATUNCI CÎND, PRIN ANUL 1910, AU FOST DESCHISE CÎTEVA NOI CARIERE DE NISIP ÎN COLENTINA, PE ATUNCI ÎNCĂ ÎN AFARA BUCUREȘTIULUI, PROFESORUL DE PALEONTOLOGIE AL UNIVERSITĂȚII DIN BUCUREȘTI, SABBA ȘTEFĂNESCU, A FOST NELIPSIT DIN MIJLOCUL LUCRĂTORILOR. PERSEVERENTA I-A FOST RĂSPLĂTITĂ DIN PLIN PRIN DESCOPERIREA UNOR DEFENSE (COLȚI LUNGI DE ELEFANȚI), ÎNTREGI SAU FRACȚIONATE. MULT MAI TÎRZIU, SPECIALIȘTII AU DESCOPERIT CU AJUTORUL UNUI DETECTOR DE SURSE RADIOACTIVE CĂ DEFENSELE EMIT, PRIN PARTEA LOR TERMINALĂ, PUTERNICE RADIAȚII. CARE ESTE CAUZA ACESTOR RADIAȚII? IATĂ O ENIGMĂ ȘTIINȚIFICĂ CE-ȘI AȘTEAPTĂ ÎNCĂ RĂSPUNSUL!

CONSTELAȚIA CRAVATELOR ROȘII

Este unică, de neuitat această zi în care adie de pretutindeni cîntece, strălucesc sorii drapelelor, iar tu primești cravata roșie!

Totul ți se pare schimbat — colegii sînt mai frumoși, mai buni, clădirea școlii are ceva de palat legendar, ba chiar tu însuți te descoperi mai aproape ca niciodată de cum ai visat să fii : demn, respectat, cutezător. Nu, nu e o simplă părere. Dacă te uiți bine, poți citi acestea și pe chipurile emoționate ale profesorilor, părinților și elevilor din clasele mari. Ai numai 9 ani, dar sub drapelul patriei și cu obrajii luminați de roșul cravatei ești, pentru toți, acel băiat de nădejde pe care se pot bizui. Rostind cuvintele simple ale legămîntului pionieresc, intri în marea familie a celor mai tineri cutezători, care și-au ales, dintre toate țelurile, pe cel mai omenesc, pe cel mai nobil : acela de a fi întotdeauna folositori celor din jur, patriei socialiste. Începe pentru tine un lung șir de zile încîntătoare, cu ambiția de a învăța cel mai bine, cu excursii și drumeții pionierești, cu seri petrecute în jurul focului de tabără, cu întîmplări captivante la cercul de electrotehnică sau de carting la care ai să te înscrii, cu serbări și cu multe alte preocupări care au devenit tradiții ale pionierilor.

...Sus, în munții Retezat, strălucește o stea care nu apune niciodată! Este incrustată într-o stîncă, în fața cerului deschis, s-o vadă toate celelalte stele și s-o cunoască de surioară cosmică. Dintre pămînteni, e știută mai cu seamă de iubitorii înălțimilor, adică de alpiniști și de... pionierii liceului craiovean «Frații Buzești» care i-au hărăzit sălașul acolo. Cu doi ani în urmă, bucuroși de sărbătorirea celei dintîi Zile a pionierilor, au gravat pe o placă de metal data evenimentului și au instalat-o cît mai aproape de soare, pe un pisc din Retezat! E tare modestă plăcuța noastră pe lîngă o piramidă Maya sau pe lîngă Coloana infinitului de la Tg. Jiu, nici nu vrem să facem comparația. Peste zece mii de ani s-ar putea însă ca delicatul monument să fie, pentru oamenii de atunci, o prețioasă descoperire, o mărturie că în secolul XX s-au înmulțit nu numai izbînzile cosmice, ci și bucuriile copilăriei. Un fapt rămîne limpede, și anume că existența «stelei din Retezat» e un lucru plin de fantezie, copilăros, îndrăzneț și deci foarte pionieresc! Ce ne spune ea? Ea ne spune că a fi pionier e ceva încîntător! De aceea, ori de cîte ori într-o școală un elev primește cravata roșie, ni se pare că o nouă steluță se ridică pe mari înălțimi. El, băiatul care a devenit pionier, va continua să se joace ca toți copiii de vîrsta lui, dar gîndurile i se vor îndrepta mereu spre steaua visurilor, ca floarea-soarelui după soare pentru că, din clipa în care primește cravata roșie, fiecare copil se simte chemat să înfăptuiască, spre folosul și mîndria patriei, numai lucruri de seamă!

OVIDIU ZOTTA

Și iată, clipa mult visată a sosit! Este exact cum și-au închipuit-o, ba chiar mai frumoasă! Trei copii — și drapelul drag al patriei, trei copii — și cravatele roșii. Îi întrebăm cu puțin înainte de începerea adunării: **«Ce lucruri deosebite ați făcut pregătindu-vă să intrați în rîndurile pionierilor?»** (foto 1) Grițac Alexandru, Vasilescu Adriana și Osanu Florin de la Școala generală nr. 150 din București ne privesc stînjeniți. Au învățat bine, s-au străduit să fie întotdeauna cuviincioși și modești, purtîndu-se întocmai ca și cum ar fi fost pionieri de cînd lumea. **«Altceva, mai deosebit, n-am făcut»!**

Acasă, înainte de adunare, Alexandru nu mai era copilul dintotdeauna, liniștit, calm. O învăța

①